

64.

1941

Verz. E. L. b.
✓

CENA:

V DRŽAVI

ZA INOZEMSTVO

10.- DIN.

12.- DIN.

IN POŠTNINA.

Dobro orodje (šker)

je pol trüda!

!!

Zato, ka potrebüjete pri hiži i pri vašem gospodarstvi, dobite najboljše i najcenejše v

novoj trgovini

Janič Štefana

V NUSKOVI

Na zalogi ma vsikdar: **vse vrste železo i železno blago, vsakovrstno semenje i tüdi vso špecerijsko blago**

NAZNANILO.

Naznanjam cenj. občinstvi, da sam povekšao svojo

KROJAŠKO DELAVNICO

za žensko i moško konfekcijo

Delavnico sam si preuredo po svojoj mogočnosti, da de odgovarjala ne samo modernim izdelkom, nego tüdi nizkim cenam. — Po svojoj dugoletnoj praksi sam vpelao dobro znano

DAMSKO KONFEKCIJO.

V zalogi mam veliko zbiro gotovi damski i deklški kaputov po naj-novejšoj izbori. Na želo napravim tüdi po meri i po izbrani si modelaj.

Cenj občinstvi se priporača:

KUKEL KAROL

krojač

M. SOBOTA, Cerkvena ul. 3.

(Nasproti sodišča)

KALENDAR

SRCA JEZUŠOVOGA

Z A L E T O

1941

XXXVIII. LETNIK

CENA
V DRŽAVI
10'- Din.

Sveti Rafael nadangel čuvaj vu pravoj
veri naše izseljence širom sveta, i
pripelaj je na duši i teli zdrave domo.

CENA
ZA INOZEMSTVO
12'- Din.

Za naročnike Marijinoga Lista je brezplačen, če so Marijin List plačali za leto 1940. i če do naročniki na njega leta 1941. pa plačajo pol naročnine naprej. Naročniki samo Novin ga dobijo za 5 Din na upravi v Črensovcih, po pošti za 6 Din, če so naročnino Novin že poravnali i bodo v novom leti tudi naročniki Novin.

*Izdaja ga Marijin List v Črensovcih.
Urednik: KLEKL JOŽEF, duhovnik,
v Črensovcih — Slovenska Krajina.*

Marija, Pomočnica
 smiluj se grešnikov,
 Glej svet je sama skuza,
 Davi ga vál grehov!
 Marija, Pomočnica
 si bila, bod' i zdaj,
 naj mir nam pá zasija,
 roko nam vsem podaj!

D 7698/1958

NAVADNO LETO 1941.

ma 365 dni; začne i konča se s sredov.

Začetek leta 1941.

Občno i državno leto se začne
na Novo leto 1. januara.
Cerkveno leto se začne na prvo
adventsko nedelo 30. novemb.

Začetek letnih časov:

Sprotoletje: 21. marca, ob 1'21 v.
Leto: 21. junija, „ 20'33 v.
Jesen: 23. sept., „ 11'33 v.
Zima: 22. dec., „ 6'41 v.

Znamenja za post:

- * ne smemo jesti meso,
- † smemo se do sitoga najesti
samo ednok, meso lejko
vživamo,
- †† oster post: samo ednok do
sitoga brez mesa.

Kvatre:

Sprotolešnje 5., 7. i 8. marca,
Letne 4., 6. i 7. junija,
Jesenske 17., 19. i 20. septembra,
Zimske 17., 19. i 20. decembra.

Spremenlivi svetki:

Ime Jezušovo 5. januara,
Sv. Družina 12. januara,
Prva predpostna 9. februara,
Pepelnica 26. februara,
Žalostna Mati boža 4. aprila,
Vüzem 13. aprila,
Varstvo sv. Jožefa 30. aprila,
Križov teden 18., 19. i 20. maja,
Zastoplenje ali Vneboh. 22. maja,
Risali 1. junija,
Sv. Trojstvo 8. junija,
Telovo 12. junija,
Srce Jezušovo 20. junija,
Angelska nedela 7. septembra,
Rožnovenska nedela 5. oktobra,
Misijonska nedela 19. oktobra,
Kristuš Krao 26. oktobra,
Zahvalna nedela 2. novembra,
Izseljenska nedela 30. novembra,
Prva adventska 30. novembra,
Svečnica, Oznanenje Marijino,
vüvemski i risaoski pondelek,
rojstvo Marijino i sv. Štefan
neso več cerkveno zapove-
dani svetki.

Znamenja za mesečne spremembe:

Mlad
Pun

Prvi krajec
Zadnji krajec

Mraki sunca i meseca:

Leta 1941. mrakne sunce dvakrat i mesec tüdi dvakrat. Pri nas
bo viden samo drugi mesecov mrak, šteri se začne 5. septembra
ob 16. vüri 25. minot i se konča ob 21. vüri 8 minot.

Prvi sunčni mrak bo 27. marca. Viden bo v Jüžnoj i Srednjoj
Ameriki pa v Jüžnom deli Tihoga Oceana.

Drügi sunčni mrak bo 21. septembra. Viden bo v Severovzhod-
nom deli Evrope, po vsaj Aziji i na sundskih otokaj.

Prvi mesecov mrak bo 13. marca.

Januar

Sečen

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Imeni Jezušovomi

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1	Sreda	Novo leto. Obrezav. Gospodovo	7 51	16 16
2	Četrtek	Ime Jezušovo	7 51	16 17
3	Petek	* Tit. pūšp., Angela Folijan. d. ☉ 14'40	7 51	16 18
4	Sobota	Genovefa, dev., Anter papa	7 51	16 19

Dete dobi ime Jezuš. (Lk. 2, 21)

5	Nedela	Nedela po Novom leti	7 51	16 20
6	Pond.	Sv. Trije Krali	7 50	16 21
7	Tork	Valentin, pūšp., Teodor, sp.	7 50	16 22
8	Sreda	Severin, apat	7 50	16 23
9	Četrtek	Julijan, mučenik; Bazilisa	7 49	16 24
10	Petek	* Viljem, pūšpek	7 49	16 26
11	Sobota	Pavlin, oglejški, p.; Higin, p. ☿ 12'4	7 49	16 27

Dvanaestletni Jezuš v cerkvi. (Lk. 2, 42—52)

12	Nedela	1. po Treh Kralih. Sv. Drūžina	7 48	16 28
13	Pondelek	Veronika Mil., Juta	7 48	16 30
14	Tork	Feliks Nol; Hilarij	7 47	16 31
15	Sreda	Pavel, pūščavnik; Maver, apat	7 46	16 33
16	Četrtek	Marcel, papa; Bernard, mučenik	7 45	16 34
17	Petek	* Anton, pūščavnik; Marijan	7 45	16 36
18	Sobota	Sv. Petra stol v Rimi; Priska ☾ 11'1	7 44	16 37

Svadba v Kani Galilejskoj. (Jan 2, 1—11)

19	Nedela	2. po Treh Kralih. Marij. i tov. m.	7 43	16 33
20	Pondelek	Fabijan i Sebeščan, mučeniki	7 43	16 40
21	Tork	Neža, devica	7 42	16 41
22	Sreda	Vincencij i Anastazij, muč.	7 41	16 43
23	Četrtek	Zaročenje Marija dev.; Rajmund	7 40	16 45
24	Petek	* Timotej, pūšp.; Eugenij, muč.	7 39	16 46
25	Sobota	Spreobrnjenje Pavla	7 38	16 48

Jezuš ozdravi gobavoga i stotnikovoga hlapca. (Mt. 8, 1-13)

26	Nedela	3. po Treh Kral. Polikarp, p. ☿ 12'3	7 37	16 50
27	Pondelek	Janoš Zlatovūsti, cerkv. vuč.	7 36	16 51
28	Tork	Roger, Egidij i Odorik	7 34	16 53
29	Sreda	Frančišek Saleski, cerkv. vuč.	7 33	16 54
30	Četrtek	Martina, dev. i muč.	7 32	16 56
31	Petek	* Ivan Bosko; Peter Nol.	7 31	16 57

Je januara mokrilo,
pole de slabo
rodilo.

Vreme:

V začetki stanovitno
lepo, zatem veler,
sneg, mrzlo, od 15-
22. oblačno, sneg,
megla, od 22-31.
megleno, sneg.

Februar

S ũ š e c

Ma 28 dni

Posvečeni sv. Držini

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1	Sobota	Ignacij, muč.; Brigita	7 30	16 59
---	--------	------------------------	------	-------

Jezuš pomiri viher. (Mt. 8, 23—27)

2	Nedela	4. po Treh Kralih. Svečnica	7 29	17 01
3	Ponedelek	Balaž, pūšp. i muč.; Oskar	7 28	17 03
4	Tork	Andrej Korsini, pūšpek ☉ 12'42	7 26	17 04
5	Sreda	26 japonskih muč.; Agata d. i m.	7 25	17 06
6	Četrtek	Doroteja, dev.; Amand, p.	7 23	17 07
7	Petek	* Romuald, apat; Julijana	7 21	17 08
8	Sobota	Janoš Mataj	7 20	17 10

Delavci v gorica. (Mt. 20, 1—16)

9	Nedela	1. predpostna. Ciril Aleks.	7 18	17 11
10	Ponedelek	Skolastika, dev.; Sotera, muč.	7 17	17 13
11	Tork	Lurška Mati boža	7 16	17 15
12	Sreda	7 sv. ustanov. reda servitov ☉ 1'26	7 15	17 17
13	Četrtek	Katarina Ričij; Gregorij II. papa	7 13	17 18
14	Petek	* Valentin, muč.; Ivana V.	7 11	17 20
15	Sobota	Faustin, muč.; Jordan, spozn.	7 09	17 21

Od sejača i semena. (Lk. 8, 4—15)

16	Nedela	2. predpostna. Onezim, pūšpek	7 08	17 23
17	Ponedelek	Francišek Klet., muč.; Gregor X.	7 06	17 25
18	Tork	Šimeon, p.; Flavijan, m. ☉ 19'7	7 04	17 26
19	Sreda	Konrad, pūšč.; Julijan, muč.	7 02	17 28
20	Četrtek	Sadot, pūšp. i tovariši muč.	7 00	17 29
21	Petek	* Feliks, pūšpek; Irena, dev.	6 59	17 31
22	Sobota	Sv. Petra stol v Antiohiji	6 57	17 33

Jezuš ozdravi slepca. (Lk. 18, 31—43)

23	Nedela	3. predpostna. Peter Dam., c. vuč.	6 55	17 34
24	Ponedelek	Matjaš, apostol	6 53	17 36
25	Tork	Fanjšček. Valburga, dev.; Feliks II. p.	6 51	17 37
26	Sreda	†† Pepelnica. Viktor ☉ 4'2	6 49	17 38
27	Četrtek	† Gabriel od Zal. M. B.	6 48	17 40
28	Petek	†† Roman, apat; Antonija Flor.	6 46	17 41

Zemla de v leti malo pila, če je v sūšci preveč vlage dobila.

Vreme:

Od 1-10. megla, veter, sneg, nestalno, od 10-20. veter, vedrina, stalno, od 20-26. megla, oblačno, od 26-28. vedrina, mrzlo.

Marc

Mali Traven

Ma 31 dni

Posvečeni sv. Jožefi

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1	Sobota	† Albin, pūšp.; Antonina	6 44	17 43
---	--------	--------------------------	------	-------

Hüdi düh skūšava Jezusa. (Mt. 4, 1—11)

2	Nedela	1. postna. Simplicij, papa; Neža	6 43	17 44
3	Pondelek	† Kunigunda, carica; Marin	6 40	17 46
4	Tork	† Kazimir, spozn.; Lucij, papa	6 38	17 47
5	Sreda	† Janoš od Križa, spozn.	6 36	17 49
6	Četrtek	† Perpetua i Felicita, muč. ☾ 8:43	6 34	17 51
7	Petek	† Tomaž Akvinski, cerkveni vuč.	6 32	17 52
8	Sobota	† Janoš od Boga, sp.; Julijan	6 30	17 54

Jezus se na gori spremeni. (Mt. 17, 1—9)

9	Nedela	2. postna. Frančiška Rimska	6 28	17 56
10	Pondelek	† 40 mučnikov; Makarij, p.	6 26	17 57
11	Tork	† Sofrinij, pūšpek; Kristof Mil.	6 24	17 59
12	Sreda	† Gregor Veliki, papa	6 22	18 00
13	Četrtek	† Teodora, muč; Kristina ☾ 12:47	6 20	18 02
14	Petek	†† Matilda, kralica; Pavlina	6 18	18 03
15	Sobota	† Žalostna M. b.; Klemen M., Hf.	6 16	18 05

Jezus prežene šatana. (Lk. 11, 14—28)

16	Nedela	3. postna. Hilarij i Pacijan; Hervard	6 13	18 06
17	Pondelek	† Jedert, d.; Patrik, pūšpek	6 11	18 08
18	Tork	† Ciril Jeruzalemski, cerkv. vučenik	6 09	18 09
19	Sreda	Jožel, zaročnik Dev. Marije	6 07	18 11
20	Četrtek	† Aleksandra, m.; Janoš Parm. ☾ 3:51	6 03	18 12
21	Petek	†† Benedikt, apat	6 02	18 14
22	Sobota	† Lea; Katarina Genovska	6 01	18 15

Jezus nasiti 5000 možov. (Jan. 6, 1—15)

23	Nedela	4. postna. Jožej Or.; Pelagija	5 59	18 17
24	Pondelek	† Gabriel, nadangel; Simon	5 57	18 18
25	Tork	Oznanenje Mar. Dev.	5 55	18 20
26	Sreda	† Emanuel, muč.; Maksima, muč.	5 53	18 21
27	Četrtek	† Janoš Damaščan, c. vuč. ☾ 21:14	5 51	18 23
28	Petek	†† Janoš Kapistran	5 49	18 24
29	Sobota	† Ciril, muč.; Bertold, spoznavalec	5 47	18 25

Židovje ščejo Jezusa kamenjati. (Jan. 8, 46—59)

30	Nedela	5. Tiha. Janoš Klimak, spozn.	5 45	18 26
31	Pondelek	† Benjamin; Modest, pūšpek	5 43	18 26

Kda se fašenek na sunci peče, te leto dober pov prinese.

Vreme:

Vedro do 4, od 5-15. megla, dež, od 16-25. nestalno, oblačno, megljeno, vetro, od 26-29. nestanovitno, veter, megla, od 29-31. jasno, stalno.

April

Veliki Traven

Ma 30 dni

Posvečeni Mariji, Materi dobroga sveta

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1 Tork	† Hugo, pūšp.; Venancij, pūšp. i muč.	5 41	18 31
2 Sreda	† Francišek Pavl.; Leopold G.	5 39	18 31
3 Četrtek	† Rihard, pūšpek; Hionija, muč.	5 37	18 32
4 Petek	†† Izidor Sevilski, cerkv. vuč.	5 35	18 34
5 Sobota	† Vincencij Ferreri; Irena, d. ☾ 1'12	5 33	18 35

Jezuš jaše v Jeružalem. (Mt. 21, 1—9)

6 Nedela	Cvetna. Sikst I., papa; Krescencija	5 31	18 37
7 Ponedlek	† Herman Jožef, op.	5 29	18 38
8 Tork	† Albert, pūšpek; Julija Biliart	5 27	18 40
9 Sreda	† Marija Kleofova	5 24	18 41
10 Četrtek	† Veliki četrtek; Ezekiel, pr.	5 23	18 43
11 Petek	†† Veliki petek ☿ 22.15	5 20	18 44
12 Sobota	† Velika sobota; Julij I., p.	5 18	18 46

Jezuš vstane od mrtvih. (Mk. 16, 1—7)

13 Nedela	Vūzem. Vstaneenje Gospodovo	5 16	18 47
14 Pond.	Vūzemski ponedlek	5 14	18 49
15 Tork	Helena, kralica; Teodor	5 12	18 50
16 Sreda	Benedikt Jožef Labre, spozn.	5 11	18 52
17 Četrtek	Rudolf, muč.; Anicet, spozn.	5 09	18 53
18 Petek	† Apolonij, muč.; Eleuterij, p. ☾ 14'3	5 07	18 54
19 Sobota	Leon IX., papa; Konrad	5 05	18 55

Jezuš se prikaže skoz zaprte dveri. (Jan. 20, 19—30)

20 Nedela	Bela nedela. Neža Montepulčanska	5 03	18 57
21 Ponedlek	Anzelm, cerkv. vuč.; Šimeon, p.	5 01	18 58
22 Tork	Soter i Kaj, pp. i muč.	4 59	18 59
23 Sreda	Vojteh, pūšpek; Egidij	4 57	19 01
24 Četrtek	Jürij, muč.; Fidelis Sigmaring	4 55	19 03
25 Petek	† Marko, evangelist; Ermin, muč.	4 53	19 04
26 Sobota	Mati b. dobroga sveta; Klet ☿ 14'23	4 52	19 06

Jezuš dober pastir. (Jan. 10, 11—16)

27 Nedela	2. po Vūzmi. Peter Kanizij, c. vuč.	4 50	19 07
28 Ponedlek	Pavel od križa, spozn.; Peter Š.	4 48	19 08
29 Tork	Peter, mučenec	4 46	19 10
30 Sreda	Varstvo sv. Jožefa; Katarina Sienska	4 44	19 11

Žito ma veliko vla-
tovje, če čezmigo-
vec lepo cvete.

Vreme:

Od 1-8, veter, me-
gla, dež, od 9-20.
jasno, stalno, od
21-30, dež, megla,
oblačno.

M a j

R i s a o š č e k

Ma 31 dni

Posvečeni Majniškoj Kralici

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1 Četrtek	Filip i Jakob, Ml., ap.	4 43	19 12
2 Petek	* Atanazij, c. vuč.	4 41	19 13
3 Sobota	Najdenje sv. Križa; Aleksander	4 39	19 14

Jezus napove svoj odhod. (Jan. 46, 16—22)

4 Nedela	3. po Vüzmi. Florijan, m. ☾ 13 40	4 38	19 16
5 Pondelek	Pij V. papa; Irenej, p.	4 36	19 17
6 Tork	Janoš Ev. pred lat. vrati; Judita	4 34	19 18
7 Sreda	Stanislav, pūšpek i muč.	4 33	19 20
8 Četrtek	Prikazanje Mihala nadangela	4 31	19 21
9 Petek	* Gregor Nacianški, cerkveni vuč.	4 30	19 23
10 Sobota	Antonin, pūšpek; Job, prorok	4 28	19 24

Jezus obeča vučenikom sv. Dūha. (Jan. 16, 5—14)

11 Nedela	4. po Vüzmi. Frančišek Hier. ☾ 6 15	4 27	19 26
12 Pondelek	Pankracij i tovariši; Nerej	4 25	19 27
13 Tork	Servacij, pūšpek; Robert Belarmin	4 24	19 29
14 Sreda	Bonifacij, muč.; Justa	4 23	19 30
15 Četrtek	Izidor, kmet; Janoš de la Salle	4 21	19 31
16 Petek	* Janoš Nepomuk; Ubald	4 20	19 32
17 Sobota	Bruno, pūšpek; Pashal Bajlonski	4 19	19 34

Jezus vči od moči molitve. (Jan. 16, 23—30)

18 Nedela	5. po Vüzmi. Erik, krao ☾ 2 17	4 17	19 35
19 Pondelek	Peter Cel.; Prudencijana, d.	4 16	19 36
20 Tork	Bernardin Sienski	4 15	19 38
21 Sreda	Andraš Bobola, muč.	4 14	19 39
22 Četrtek	Vnebohod. Krist, zastopl.; Emil	4 13	19 40
23 Petek	* Janoš de Rossi	4 12	19 41
24 Sobota	Marija Pomočnica krščenikov	4 11	19 43

Od svedočanstva sv. Dūha. (Jan. 15, 26—16, 4)

25 Nedela	6. po Vüzmi. Gregor VII. p.; Vrban I. ☾ 6 18	4 10	19 44
26 Pondelek	Filip Nerij; Eleuterij	4 09	19 45
27 Tork	Beda častitljivi, cerkv. vuč.	4 08	19 46
28 Sreda	Augustin, pūšp.; Viljem, apat	4 07	19 47
29 Četrtek	Marija Magdolna Paciška	4 06	19 48
30 Petek	* Ivana Orleanska, dev.; Ferdinand	4 06	19 49
31 Sobota	Mati boža, srednica vseh milosti	4 05	19 50

Risaošček moker, Ivanšček pa mlačen, kmet tisto leto boš žeden pa lačen

Vreme:

Od 1-9. lepo, stalno, od 10-25. v začetki lepo, potem veter, dež, grmlajna, proti konci lepo stalno, od 26-31. lepo stalno.

Junij

Ivanšček

Ma 30 dni

Posvečeni presv. Srci Jezušovomi

Sunčni
vzhod zahod

Od sv. Duha i od lübezni. (Jan. 14, 23—31)

Zapisnik

1	Nedela	Risali. Prihod sv. Duha	4 05	19 51
2	Pond.	Risalski ponedlek ☾ 22'56	4 04	19 52
3	Tork	Klotilda, kralica; Pavla, d.	4 03	19 53
4	Sreda	† Kvirin, püšpek; Francišek Kar.	4 03	19 54
5	Četrtek	Bonifacij, püšpek	4 02	19 55
6	Petek	†† Norbert, püšpek	4 02	19 56
7	Sobota	† Robert, apat; Babbista Varani	4 01	19 56

Jezuši je dana vsa oblast. (Mt. 28, 18—20)

8	Nedela	1. po Ris. Sv. Trojstvo. Medard	4 01	19 57
9	Ponedlek	Primož i Felicijan, muč. ☾ 13'34	4 00	19 58
10	Tork	Margareta, kralica	4 00	19 59
11	Sreda	Barnabaš, ap.; Marcijal, muč.	4 00	20 00
12	Četrtek	Telovo.	4 00	20 00
13	Petek	* Anton Padovanski, spozn.	4 00	20 01
14	Sobota	Bazilij Veliki, cerkv. vuč.; Elizej	3 59	20 01

Prilika od velke večerje. (Lk. 14, 16—24)

15	Nedela	2. po Risalaj. Vid, m.; Germana, d.	3 59	20 02
16	Ponedlek	Još, apat; Francišek Regis ☾ 16'45	3 59	20 02
17	Tork	Adolf, püšpek; Nikander, m.	3 59	20 03
18	Sreda	Elrem sirski, cerkveni vuč.	3 59	20 03
19	Četrtek	Gervazij i Protazij, muč.	3 59	20 03
20	Petek	* Srce Jezušovo	3 59	20 04
21	Sobota	Alojzij, spoznavalec	3 59	20 04

Prilika od zgüblene ovce. (Lk. 15, 1—10)

22	Nedela	3. po Risalaj. Ahacij, m.; Pavlin N.	3 59	20 04
23	Ponedlek	Agripina; Adiltruda	3 59	20 04
24	Tork	Ivan Krstiteo ☾ 20'22	3 59	20 04
25	Sreda	Viljem, apat; Henrik, püšpek	3 59	20 04
26	Četrtek	Janoš i Paveo, mučenca	4 00	20 04
27	Petek	* Hema, dovica	4 00	20 04
28	Sobota	Vidov den; Irenej, püšpek i muč.	4 01	20 04

Obilni ribji lov. (Lk. 5, 1—11)

29	Nedela	4. po Risalaj. Sv. Peter i Paveo	4 01	20 04
30	Ponedlek	Spomin sv. Pavla; Lucina	4 02	22 04

Štirideset dni se
nebo skuži, če na
Medardovo ž
njega rosi.

Vreme:

Od 1-10. lepo, grm-
lajнца, veter, od 11-
25. megla, grmlajn-
ca, lepo stalno, od
26-31. megla, ne-
stalno.

Julij

Jakopešček

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Krvi Jezušovej

Sunčni
vzhod zahod

1	Tork	Presveta Rešnja krv; Teobald	4 02	20 04
2	Sreda	Obiskav. Marijino; Martinijan ☾ 5'24	4 03	20 04
3	Četrtek	Leon II., papa; Bernardin	4 04	20 04
4	Petek	* Urh, púšpek; Berta, devica	4 04	20 03
5	Sobota	Ciril i Metod	4 05	20 03

Od greha v misli i djanji. (Mt. 5, 20—24)

6	Nedela	5. po Risalaj. Izaija, pr.; Bogomila	4 06	20 03
7	Ponedelek	Vilibald, púšpek; Pulherija, devica	4 06	20 02
8	Tork	Elizabeta, kr.; Eugenij III. p. ☿ 21'17	4 07	20 02
9	Sreda	Mikloš i tovariši, gorkunski m.	4 08	20 01
10	Četrtek	Amalija, devica; Veronika Jul.	4 09	20 00
11	Petek	* Pij. I., papa; Olga Savin	4 10	20 00
12	Sobota	Mohor i Fortunat	4 11	19 59

Jezuš nasiti 4000 možov. (Mk. 8, 1—9)

13	Nedela	6. po Risalaj. Anaklet, papa i muč.	4 12	19 58
14	Ponedelek	Bonaventura, púšpek i cerkv. vuč.	4 13	19 58
15	Tork	Henrik I., krao; Vladimir	4 14	19 57
16	Sreda	Karmelska Mati boža ☾ 9'7	4 15	19 56
17	Četrtek	Aleš, spozn.; Marcelina, dev.	4 16	19 56
18	Petek	* Friderik, muč.; Kamil de Lelis	4 17	19 55
19	Sobota	Vincencij Pavelski	4 18	19 54

Od lažljivih prorokov. (Mt. 7, 15—21)

20	Nedela	7. po Risalaj. Marjeta, dev. i muč.	4 19	19 53
21	Ponedelek	Prakseda, devica i muč.	4 21	19 52
22	Tork	Marija Magdalena; Lovrenc B.	4 22	19 51
23	Sreda	Apolinarij, púsp. i m.; Liborij	4 23	19 50
24	Četrtek	Kunigunda; Kristina ☿ 8'39	4 24	19 49
25	Petek	* Jakob St., ap.; Kristof, muč.	4 25	19 48
26	Sobota	Ana, mati Marije Device	4 27	19 47

Od krivičnoga oskrbnika. (Lk. 16, 1—9)

27	Nedela	8. po Risalaj. Rudolf Akvaviva, m.	4 28	19 45
28	Ponedelek	Viktor, papa; Inocencij, p.	4 29	19 44
29	Tork	Marta, devica; Pavel Cen.	4 30	19 42
30	Sreda	Abdon i Senen, muč.	4 31	19 41
31	Četrtek	Ignac Lojolski, spoznavalec ☾ 10'19	4 32	19 40

Zapisnik

Štirideset dni bo
ešče lepo, če je
drugi den julija
vedro.

Vreme:

Od 1-20. grmlajna,
dež, potem lepo,
zmes veter i megla,
od 21-31. megla, vi-
her, na konci lepo
stalno.

August

Mešnjek

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Srci Marijinomi

Sunčni
vzhod | zahod

Zapisnik

1	Petek	* Vezi sv. Petra; Makab. bratje	4 33	19 38
2	Sobota	Porciunkula; Alfonz Ligorij	4 35	19 37

Jezuš joče nad Jeruzalemom. (Lk. 19, 41—47)

3	Nedela	9. po Risalaj. Najdenje sv. Štefana	4 36	19 36
4	Ponedelek	Dominik; Agapij	4 37	19 34
5	Tork	Marija Snežna; Ožbald, krao	4 39	19 33
6	Sreda	Gospodovo spremenjenje na gori	4 40	19 31
7	Četrtek	Kajetan, sp.; Donat, muč. ☉ 6'38	4 41	19 29
8	Petek	* Cirijak, Laro i Smaragd, m.	4 43	19 28
9	Sobota	Janoš Vianney, spoznavalec; Roman	4 44	19 27

Od farizeja i cestninara. (Lk. 18, 9—14)

10	Nedela	10. po Risalaj. Lovrenc, m.; Pavla	4 46	19 26
11	Ponedelek	Tiburcij, m.; Suzana, dev.	4 47	19 24
12	Tork	Klara, dev.; Hilarija, mučenica	4 49	19 22
13	Sreda	Janoš Berhmans, Kasijan	4 51	19 20
14	Četrtek	†† Evzebij; Atanazija, dovica	4 52	19 18
15	Petek	Vnebovzetje. Vel. meša ☾ 2'46	4 53	19 17
16	Sobota	Rok, sp.; Joakim, oča M. D.	4 54	19 15

Jezuš ozdravi gluhonemoga. (Mt. 7, 31—57)

17	Nedela	11. po Risalaj. Hiacint, sp.; Julijana	4 55	19 13
18	Ponedelek	Helena, casarica	4 57	19 11
19	Tork	Ludovik Tol., p.; Janoš Eudes	4 58	19 09
20	Sreda	Bernard, cerk. vuč.; Samuel, pr.	4 59	19 07
21	Četrtek	Ivana Franciška Šantalska	5 01	19 06
22	Petek	* Timotej, muč.; Hipolit, p. ☉ 19'34	5 02	19 04
23	Sobota	Srce Marijino; Filip Benecij	5 04	19 02

Od smilenoga samaritana. (Lk. 10, 23—37)

24	Nedela	12. po Risalaj. Jernej, ap.; Ptolomej	5 05	19 00
25	Ponedelek	Ludvik, krao; Patricija, dev.	5 07	18 58
26	Tork	Zefirin, papa; Bernard	5 08	18 56
27	Sreda	Jožef Kalasancij, sp.; Antuza	5 09	18 54
28	Četrtek	Augustin, c. vuč.; Hermes	5 11	18 52
29	Petek	* Obglavljenja Ivana Krstitela ☾ 15'4	5 12	18 50
30	Sobota	Roza Limanska; Feliks	5 14	18 48

Jezuš ozdravi 10 gobavcov. (Lk. 17, 11—19)

31	Nedela	13. po Risalaj. Rajmund, sp.; Pavlin	5 15	18 46
----	---------------	---	------	-------

Lovrenčovo mejko
grozdje sladko vi-
no nam obeče.

Vreme:

Od 1-9. veter, me-
gla, grmlajna, dež,
od 10-25. lepo stal-
no, zmes veter, od
od 26-31. lepo.

September

Mihaošček

Ma 30 dni

Posvečeni Deteti Marijiki

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1	Ponedelek	Egidij, apat; Verena	5 16	18 44
2	Tork	Štefan, krao; Maksima	5 18	18 42
3	Sreda	Doroteja i tovarišice, mučenke	5 19	18 40
4	Četrtek	Rozalija, devica; Ida, grofica	5 20	18 38
5	Petek	* Lovrenc, pūšpek ☽ 18'36	5 21	18 36
6	Sobota	Zaharija, prorok	5 23	18 34

Od bože previdnosti. (Mt. 6, 24 33)

7	Nedela	14. po Risalaj. Angelska	5 24	18 32
8	Pond.	Rojstvo Marije Device	5 25	18 30
9	Tork	Peter Klaver; Serafina	5 27	18 28
10	Sreda	Mikloš Tol.; Pulherija, casarica	5 28	18 25
11	Četrtek	Prot i Hiacint, mučenca	5 29	18 23
12	Petek	* Ime Marije; Macedonij, pūšpek	5 30	18 21
13	Sobota	Frančišek, spoznavalec ☾ 20'31	5 32	18 19

Jezuš obūdi mladenca iz Naima. (Lk. 7, 11—16)

14	Nedela	15. po Risalaj. Povišanje sv. Križa	5 33	18 17
15	Ponedelek	Marija 7 žalosti; Nikomed	5 34	18 15
16	Tork	Kornelij, papa	5 36	18 13
17	Sreda	† Lambert, pūšpek; Hildegarda	5 37	18 11
18	Četrtek	Jožef Kupertinski	5 39	18 09
19	Petek	†† Januarij, pūšpek i tov., muč.	5 40	18 07
20	Sobota	† Eustahij, mučenec ☿ 5'38	5 41	18 05

Jezuš ozdravi vodeničnoga. (Lk. 14, 1—11)

21	Nedela	16. po Risalaj. Matej, ap.	5 43	18 03
22	Ponedelek	Tomaž Vilanovski, pūšpek	5 44	18 01
23	Tork	Lin, papa; Tekla, devica	5 46	17 59
24	Sreda	Marija reš., voznikov	5 47	17 56
25	Četrtek	Kamil i tov.; Kleofa	5 49	17 54
26	Petek	* Ciprijan i Justina, mučenca	5 50	17 52
27	Sobota	Kozma i Damijan, mučenca ☾ 21'9	5 51	17 50

Najvekša zapoved. (Mt. 22, 34—46)

28	Nedela	17. po Risalaj. Venceslav, kr. i m.	5 53	17 48
29	Ponedelek	Nadang. Mihael; Eutihij, m.	5 54	17 46
30	Tork	Hieronim, cerkveni vučnik	5 56	17 44

Če na Mihalovo
sever vleče, veliko
zimo i sneg
prinese.

Vreme:

Od 1-10. oblačno,
deževno, od 11-23.
lepo, od 24-30. ve-
ter i lepo.

Oktober

Vsesvišek

Ma 31 dni

Posv. Kralici sv. Rož. venca i Kristuši Krali

Sunčni
vzhod zshod

Zapisnik

1 Sreda	Remigij, pūšpek	5 57	17 42
2 Četrtek	Angeli varivačje; Teofil, spozn.	5 59	17 40
3 Petek	* Terezija Deteta Jezusa	6 00	17 38
4 Sobota	Francišek Serafinski	6 02	17 36

Jezuš ozdravi mrtvokotrignoga. (Mt. 9, 1—8)

5 Nedela	18. po Ris. Rožnovenska. ☉ 9.32	6 03	17 34
6 Ponedlek	Bruno, spoznavalec	6 04	17 32
7 Tork	Kralica presvetoga rožnoga venca	6 05	17 30
8 Sreda	Brigita, dovica	6 07	17 28
9 Četrtek	Posvečavanje cerkev; Dionizij	6 08	17 26
10 Petek	* Francišek Borgia, spoznavalec	6 10	17 24
11 Sobota	Materinstvo Dev. Marije; Nikazij	6 11	17 22

Od kraleske svatbe. (Mt. 22, 1—14)

12 Nedela	19. po Risalaj. Maksimilijan, p.	6 13	17 20
13 Ponedlek	Edvard, kr.; Hugolin i tov. ☾ 13.52	6 14	17 18
14 Tork	Kalist, papa i muč.; Just, p.	6 16	17 16
15 Sreda	Terezija, dev.; Aurelija, dev.	6 17	17 14
16 Četrtek	Gal. apat; Gerard	6 19	17 12
17 Petek	* Marjeta Marija Alakok	6 20	17 10
18 Sobota	Lukač, evang.; Julijan. pūščavnik	6 22	17 08

Jezuš ozdravi sina kral. uradnika. (Jan. 4, 46—53)

19 Nedeln	20. po Risalaj. Misijonska	6 23	17 06
20 Ponedlek	Janoš Kancijan ☼ 15.20	6 25	17 04
21 Tork	Orša, muč.; Hilarijon, apat	6 27	17 02
22 Sreda	Kordula, muč.; Fides, muč.	6 28	17 01
23 Četrtek	Severin, pūšpek; Teodor, mučenec	6 29	16 59
24 Petek	* Rafael, nadangeo	6 31	16 57
25 Sobota	Gaudencij, pūšp.; Krizant, m.	6 32	16 55

Od nesmilena hlapca. (Mt. 18, 23—35)

26 Nedela	21. po Risalaj. Kristuš krao	6 34	16 54
27 Ponedlek	Frumencij, p. ☾ 6.4	6 35	16 52
28 Tork	Šimon i Judaš, apoštola	6 37	16 50
29 Sreda	Narcis, pūšpek; Donat, spozn.	6 38	16 47
30 Četrtek	Alfonz Rodriguez	6 40	16 46
31 Petek	† Volbenk, pūšpek; Lucija, devica	6 42	16 44

Zima rada z re-
pom bije, če dugo
toplo sonce sije.

Vreme:

Od 1-11. lepo, zmes
megleno, od 12-16.
nestalno, deževno,
od 17. do konca me-
gleno z dežom i
vetrom.

November

Andrejšček

Ma 30 dni

Posvečeni priprošnji za verne duše

Sunčni
vzhod | zahod

Zapisnik

1	Sobota	Vsi svetci	6 43	16 42
---	---------------	-------------------	------	-------

Od dače casari. (Mt. 22, 15--21)

2	Nedela	22. po Risalaj. Zahvalna. Just, m.	6 45	16 41
3	Ponedelek	Viktorin, p. i muč.	6 46	16 39
4	Tork	Karol Boromejski; Modesta ☉ 3'00	6 48	16 38
5	Sreda	Zaharijaš i Elizabeta; Emerik	6 49	16 36
6	Četrtek	Lenart, apat	6 51	16 35
7	Petek	* Janoš Gabriel Perboar	6 53	16 34
8	Sobota	Bogomir, pūšpek; Deodat, muč.	6 54	16 32

Jezuš. obūdi Jairovo hčer. (Mt. 9, 18--26)

9	Nedela	23. po Risalaj. Teofil, m.; Agripin, p.	6 56	16 31
10	Ponedelek	Andrej Avelinski; Trifon	6 57	16 29
11	Tork	Martin, pūšp.; Veran, pūšp. ☾ 5'53	6 59	16 28
12	Sreda	Martin, papa; Aurelij, pūšp.	7 01	16 27
13	Četrtek	Stanislav Kostka; Didak	7 03	16 25
14	Petek	* Jozafat Kuncevič, pm.; Mikloš Tav. m.	7 04	16 24
15	Sobota	Albert Veliki, cerkveni vučnik	7 05	16 23

Od dobrega semena. (Mt. 13, 24--30)

16	Nedela	24. po Risalaj. Otmar, ap.; Edmund	7 07	16 22
17	Ponedelek	Gregorij Čudodelec, pūšpek	7 09	16 21
18	Tork	Odon, apat; Eugenij, spozn.	7 10	16 20
19	Sreda	Elizabeta, kr.; Poncijan, p. ☾ 1.4	7 12	16 19
20	Četrtek	Feliks Valoa; Edmund, krao	7 13	16 18
21	Petek	* Darūvanje Dev. Marije; Kolumban	7 15	16 17
22	Sobota	Cecilija, mučenka	7 16	16 16

Od razdjanja Jeružalema. (Mat. 24, 15--35)

23	Nedela	25. po Risalaj. Klemen, papa i m.	7 18	16 15
24	Ponedelek	Janoš od Križa; Hrizogon	7 19	16 14
25	Tork	Katarina, m.; Merkurij, m. ☾ 18'52	7 21	16 13
26	Sreda	Konrad, pūšp.; Silvester, ap.	7 22	16 12
27	Četrtek	Leonard Portomaur.; Virgilij	7 23	16 11
28	Pelek	* Gregor III., papa	7 24	16 10
29	Sobota	Saturnin, mučenec	7 25	16 09

Od slednje sodbe. (Lk. 11, 25--33)

30	Nedela	1. advent. Andraš, ap.; Justina, dev.	7 27	16 09
----	---------------	--	------	-------

Mraz Vseh svecov
to pomeni, ka Mar-
tinov den bo lep.

Vreme:

Od 1-9. megleno,
deževno, od 10-15.
lepo, od 16-30. v za-
četki i na konci
me gleno, nestalno,
na sredini lepo.

December

Božič

Ma 31 dni

Posvečeni božemi Deteti Jezušeki

Sunčni
vzhod | zahod

1	Pondelek	Zedinj.; Natal; Ananija	7 28	16 08
2	Tork	Bibiana; Pavlina, dev.	7 30	16 08
3	Sreda	Francišek Ksaverij, misijonar ☼ 21 51	7 31	16 08
4	Četrtek	Barbara, muč.; Peter Chrizolog	7 33	16 08
5	Petek	* Saba, apat; Krispin, mučenec	7 34	16 07
6	Sobota	Mikloš, pūšp.; Apolinar, muč.	7 35	16 07

Ivan Krst. pošle svojiva vuč. k Jezuš. (M. 11, 2-10)

7	Nedela	2. adventna. Ambrož, c. v.; Vrbani	7 36	16 07
8	Pond.	Nevtepeno poprijetje D. Mar.	7 37	16 07
9	Tork	Peter Furijer, pūšpek; Leokadija	7 38	16 07
10	Sreda	Laur. Mati boža; Melkiad	7 39	16 06
11	Četrtek	Damaz, papa; Euthij, m. ☾ 19 48	7 40	16 06
12	Petek	* Aleksander, m.; Maksencij	7 41	16 06
13	Sobota	Lucija, muč.; Otilija, dev.	7 42	16 06

Ivan Krstiteo svedoči od Jezuš. (Jan. 1, 19-28)

14	Nedela	3. adventna. Spiridion, apat	7 43	16 06
15	Pondelek	Kristina, dekla; Valerian, p.	7 44	16 06
16	Tork	Euzebij, pūšpek; Albina, mučenka	7 45	16 07
17	Sreda	† Lazar, pūšpek; Vivina, devica	7 45	16 07
18	Četrtek	Gracijan, pūšpek ☼ 11 18	7 46	16 07
19	Petek	†† Vrbani V. p.; Darij, m.	7 47	16 08
20	Sobota	† Eugenij i Makarij, muč.	7 47	16 08

Ivan Krstiteo oznanja pokoro, (Lk. 3, 1-6)

21	Nedela	4. adventna. Tomaž, apoštol	7 48	16 08
22	Pondelek	Demetrij i Honorat	7 49	16 09
23	Tork	Daobert, krao; Viktorija, dev.	7 49	16 09
24	Sreda	†† Adam i Eva; Irmina	7 50	16 10
25	Četrtek	Božič. Anastazija	7 50	16 10
26	Petek	Sv. Štefan, prvi mučenec ☾ 11 43	7 50	16 11
27	Sobota	Janoš Evangelist; Fabiola	7 50	16 12

Šimon i Ana v cerkvi. (Lk. 2, 33-40)

28	Nedela	Nedela po Božiči. Neduzna deca	7 51	16 13
29	Pondelek	Tomaž, p.; David	7 51	16 13
30	Tork	Liberij, pūšpek; Nicefor, muč.	7 51	16 14
31	Sreda	Silvester, papa; Pavlina, m.	7 51	16 15

Zapisnik

Lucija kratki den, je znano vsem ljudem.

Vreme:

Od 1-5, meglene, od 6-16, lepo, od 17-31, megla, sneg.

Vse sem ti dao, Srce Bože...

Vse sem ti dao, Srce Bože:
Skoz celo življenje
prav mučno trpljenje
nosilo je telo,
je v njem omedlelo,
se bližalo smrti
v nevarnoj bolezni
ne samo ednok.

Vse sem ti dao, Srce Bože:
Skušnjava hūdobca
vihéri spodobna
mi trgala veslo,
me gonila slepo
na zburkanom morji,
da dūša mi k Bogi
ne pride nikdar.

Vse sem ti dao, Srce Bože:
Sovražnik človeči
po dnevi, ponoči
nastavlja i plete,
mi zanke no mreže,
okradne me časti,
vso delo mi blati,
me išče na smrt.

Vse sem ti dao, Srce Bože:
Sem iskao le tebe,
predrago ti Srce,
ne sebe, le tebe,
svedok si za mene...
Te iskao ves ranjen
izmučen, ostavljen,
sūhi kak list.

Vse sem ti dao, Srce Bože:
Vse moje je tvoje
i tvoje je moje...
Tvoj križ naj je združo,
ne iščem več drūgo
kak samo jedino
kem vekšo ti diko
Zveličar sveta.

Vse sem ti dao, Srce Bože...
Vse žele, vse prošnje
so moje zdaj ete:
O Jezuš ljubleni
v Srce me zakleni...
i ž Njim me razpošli
po sveti v tom posli:
da zľubi le Tě.

Srčen.

Srce Jezušovo, bogato za vse, ki te zazavajo:

Tak moli sv. Maticerkev v litanijah Srca Jezušovoga. To je vera Jezušove Materecerkve, to je navuk samoga Jezušā.

Srce Jezušovo je bogato za vse, ki je na pomoč zovejo. Sveti Dūh pravi: „Gospod vseh, je bogat za vse, ki ga zazavajo.“ (Rim. 10, 12.) Pa: „Vu vsem ste bogati postali po Njem“. (I. Kor. 1–5.) Njegovo bogastvo za nas je njegova smilenost. Zato pravi sv. Dūh Bog: „Bog je pa bogat vu smilenosti.“ (Ephes. 2–4.)

Vse dobimo od Srca Jezušovoga. Prvo, ka vsi potrebūjemo, je odpūščenje grehov. Na križi je viso boži Sin, grozno so ga zmučili sovražniki. Niti kaplice mrzle vode njemi žednomi ne privošāijo, nego ga obsipavlejo z špoti. On pa vsem tem špotlivcom i mučilcom odgovori z odpūščanjem: „Oāa, odpūsti njim, ar ne vejo ka delajo.“

Vsi smo grešniki. Vnogi veliki grešniki: pijanci, neāistniki, bogotajci i morilci, tatje i roparje āloveāega imanja i poštenja. Vnogi kunejo Boga, mater božo, Svestvo, svetnike. Vnogi ne svetljo nedele i zapovedanih svetkov, svete meše ne poslūšajo ali pod njov se slabo obnašajo, na njo ne pazijo i še drūge motijo. Vnogi se srdijo na svojega bližnjega i njemi vse hūdo Źelejo i dostakrat tūdi doprine-sejo. Vnogi petke meso jejo i sramotijo tistoga Jezušā, ki se je dao za nje razmrcvariti v petek. Vnogi postov ne drŹijo brez zroka, da na špot denejo svojega Zveličitela, ki se je dao za nje z jesihom i Źuāom napajati. O vnogi so takši, vnogi so veliki grešniki. Če samo eden teh omenjenih grehov teŹi njihovo dūšo, so sovražniki Bo-Źega Srca i āaka je veāno pogūblenje, āe se ne spokorijo. Pa ne. āaka je veāno smilenje. Iz svoje bogate smilenosti je Jezušovo Srce pripravljeno njim odpūstiti vse te velike zablode, āe je samo prosijo, āe je samo zazavajo. Na ponizno prošnjo njim da milošāo kesanja, poŹalūvanja, dobre spovedi i moā, ka do se v bodoāe znali ogibati teh velikih spadajov.

Bogato je za dūševno trpeāe Srce Jezušovo, Vse Źalosti, vse obvūpe, vse potrtosti v mir, v vdanost i dūševno veselje spremeni, āe je prosimo ponizno i stanovitno. Źalostniva sta bila dva vuāenika, šteriva sta šla v Emaus. Jezuš se njima je pribliŹao i njima je odvzeo vso pobitost, da sta sama priznala, da je v njima gorelo srce. Srce Jezušovo njima je vuŹgalo srce.

Gda nas terejo nevole sūše, betega, povodni, siromaštva, zavūpajmo na BoŹe Srce. To je vsegamogoāno i neskonāno smileno, bo nam natrosilo iz svojega neskonānoga bogastva tiste drobtinice, štere potrebūjemo.

Ali je nemir v drūŹini? So deca nepokorna, so stariši na krivoj poti? Opominajmo Jezušovo Srce na Źalost D. Marije i sv. JoŹefa, s šterov sta ga tri dni iskala, dokeā nesta ga najšla v cerkvi. Vūpajmo se, ka kak je njeva bogao, bo tūdi nas, i mir se zaseli v našo zburkano drūŹino. Najbogatejše je pa Jezušovo Srce za vmirajoāe. Sreāno smrt vsem šāe dati i vsem da, ki je stanovitno prosijo. Milošāo sreāne smrti je celo obāāalo Źe za poboŹnost devet prvih petkov, āe to verno opravimo. Zato je pa le z zavūpanjom zazavajmo.

Takši bodi.

Na vlaki sem se vozo. Mlajši gospodski človek pride v kupe i se začnejo razgovori. Od bojne, od njenoga konca, od pokvarjenosti sveta i od krivde duhovnikov. „Vsèga so krivi duhovniki, trdi grešen svet“, začne možak s pripovedavanjem. Pa kak grozno se moti. Že davno bi se svet skončao, če duhovnikov ne bilo. Bio je eucharistični kongres v Čakovci. So sem v gostilno k obedi. V istoj gostilni je sedo tudi en duhovnik pri ednom stoli z nekov ženskov. „Romarje“ so taki začeli grdo obkladati duhovnika, ka prej si je vlačugo se privleko, z šterov nečisto žive. Se zna, ka duhovnika neso poznali. To me je jako razžalostilo, ka brez vsega zroka, brez vsega pitanja duhovnika tak slepo i grdo obsodijo, ki ga niti ne poznajo. Sem stano od stola i se bližao spoštlivo h gospodi duhovniki. En častitlivi, pošteni mladi duhovnik so bili, ki so s svojov sestrov prišli na kongres, da počastijo Zveličitela pod podobov kruha. Včasi je zbegnola reč špotlivcom i ogrizavcom, kak so za istino zvedili.“ Tak je pripovedavao mladi gospod, junaški katoličanec.

Nikdar ne pozabimo Jezušovih reči, štere je pravo duhovnikom apoštolom: „ki vas posluša, mene posluša i ki vas zavrže, mene zavrže.“ Te odločen človek je Jezušovo čast obrano, gda je nedužno ogrizavanoga duhovnika čast rešo blatenja. Vsa čast njemi ide na zemli i Jezušova plača v nebi.

VSAKI

d o m a č i i i n o z e m s k i

I Z D E L E K

za dvorbo betežnikov

itd. itd. kak tudi vsakovrstno vrastvo,
se taki dobi pri

Mr. Ph. Himmelsbach Juliji

na novo preskrbljenoj lekarni „SV. TROJSTVA“

v LENDAVI

Dopisovanje se vrši v slovenskom, srbohrvaškom, voğrskom, nem-
skom, ruthenskom, slovaškom i francoskom jeziki.

Iđnouk so šli Motovičarge v lejs grablat. Pa so začnoli v brejk grablati, zato ka so tak navajeni bilij, pa je tak v njuvi knigaj pijsalo. Te so pa seof eden vólki kolač krüja meli, ka bi ga pre za güžžino geli, če bi lačni bilij (pravijo ka so prej Motovičarge sigdar radi lačni, če so nej siti). Pa so te kolač cuj k enoj brezi naslonili, ka prej nebi vlaga od vijna k njemi prišla. Vijno so zna se f korbli meli. Kolači se pa enouro vidlo tak seskou somo brezo potpejrati, pa se je na- idnouk dojta po brejgi skobacno. Motovičarge so tou z otprejtimi lampami glejdali, pa se njin naidnouk tñj nika v glavi otprlo (tak kak prej fčasi nebejsa na slejto nouč), pa so pravli: „Dže zakoj bi pa mij gor ta grablali, če kolač nej v brejk odleto, leki dojta prtí douli.“ Pa so si v rouke plüvnoli, se obrnoli, pa doj po brejgi grablali. Ot tistoga časa prej Motovičarge tñj vdou grablajo kak se drñj- ge sousidne vesnice.

Iđnouk drgouč so pá šli grablat. Pa tou je tñj na brejgi bilou. Lekí zdaj so meli kolač cuj g brezi prvejzani, ka se prej ne bi pali doj po brejgi zbrčno. Džabočnico pa so v ednoj vólkoj pñjtri meli. Zna se ka so pilij, da so žejdni bilij. Zna se pa tñj, ka so vö spi- lij, da so že dugo pijt odili. Štuplne pa so notr f pñjtri nej meli, ka bi se prej piti leko malo prevöjtrvalo, ka bi se nej vuuk notr f pñj- tro naselo. Da so pilij, so pñjtro sigdar tak nagijbali, ka so skous prijoč pilij, lñjknjo na grli pa so teča s prston cuj zateknoli. Pa ge znan, ka vij tñj znate, ka prinas návadno na sprotolge pa vgesén lijske grablamo. Motovičarje tñj. Sprtolejčno pa gesensko vrejmen pa je sigdar rado trno vitrovno. Pa na tej den, da so Motovičarge f ton lejsi grablali je tñj vöter pijo; pa pošteno, tak ka bi skoro žen- skan džanke gor zdigo. Liki tou je se f kuper ešče nika nej bilou. Glavno je bilou, ka prijde. Če so Motovičarge pñjtro že z mošton rejt previtravali, so jo, zna se, prazno ešče bole. Pa zdaj so jo tñj cuj g brezi prvejzali, ka praj ne bi začnola bzijkati. Te vöter pa je li fudo, pa fudo. Tak se mi trno vijdi, ka je džug būu. Pa tou tñj znate, ka če štoj v dobro formo na kakšo lñjknjo pijše, ka njemi začne fñjčkati. Tak je te džuk tñj fñjčkao na pñjtro. Motovičarge so tou čüli, pa se njin fčasi soumlló, ka prej nika fñjčka. Enjali so grablati pa so pošteno vñja napnoli. Ka je bilou? Tou je bilo, ka je pñjtra ot sejbe glas davala. Da so tou f pomet zejli, so fčasi pravli: Jelte bar, ka smo dobro fčijnoli, ka smo to vrajžo nimako cuj g drejvi prvejzali. Eden pa je ešče bole čeden būo, pa je pravo: „Ka pa, če se pñjtra üjče?“ Nej trbelo dvakrat praviti. Drñjgi so si poslñvnoli tomi glasi, pa so njemi fčasi vörvali. Pñjstili so lijske, naj prej vöter dale z njin po lejši šomače, pa so s pñjtrof na duugi voužaj k Pñjtari odrogatali pa so jo cuj pñjstili. To je te bilou, da so ešče pr Pñjtari kanžara meli. Če so kaj prasec doubili, pa morete Motovičare pijtati, ge san je nej vüpo.

Motovičarge so prej tak čedni, ka so pepöo gor najšli, da so

slomo vuuzgali. Te so si pa zmislili idnok, ka bi se se dalou sejdenoga mlejka napraviti. Pa so šli, pa so žnjaga moust prek potoka zozijdali; pa je žijbek prek šou, pa je se poudro. Da so vidli, ka tou nej dobro, so šli pa so sejdeno mlejko na čemejre z rašoškami geli. Ešče gnezden pravijo, ka je bilou boukše, kak pa če bi se žlicami nonjega spravili; samo tou je nej dobro bilou, ka so si se zobej vō spoutarli. Te je prej grački doktor palik trno dosta zaslužijo, da njin nouve zobej notr rejdo.

Pa so si potontoga pravli Motovičarge: „Dvakrat smo se prej vgeli, op trejtkin pa de dobro šlo.“ Pa so šli, pa so sejdeno mlejko fküp zlejali z več dogönjekof, pa so je g vožari pelali, ka bi njin prej vouže spleu. Tou se je istina zgoudilo. Tak, ka je ob trejtkin za istino dobro šlo. Liki ka je za ten prišlo, je nej tak dobro bilou. Motovičarge so se idnok v nedelo cuj spravili, pa so za tou vouže vlekli; pou vesnice na enon kraji, pou pa na družgon. Te so pa li premočni bilij, pa se vouže ftrgnolo. Ot tistoga cajta prej si Motovičarge ven kraj klačijo, somo riftar po saraj odi, ka so si tistoga ijpa, da so ta spokapali, se novej vō zvijnoli. Zna se, ka Motovičarge ne bi radi šabidravi odili, ka šujstri nemajo za njej ekstra koupit. Pa so si zmislili, pa so na kralá prošnou napravili, pa so ga prosili, ka bi prej pótporo doubili, ka bi se f tisto toplo vodou koupat šli, ka romatoš pa trganje vō ščant potejgne, pa koma gospoda odi, ka je prej tej nej betežna. Zna se, ka so nika nej doubili; vej nan ešče pošteni cejst neščejo napraviti, nej ka bi za kaj takšega nej glujpe vūja meli. Motovičarge so se čednijli, ka bi fčijnoli. Zijma je že cuj šla, pa söver je začno briti, uni so pa ešče nej punčlof za zvujane novej meli. Te so pa meli Pūjtarge eno vōuko nji-vo idijne posejane. Pa so jo poznou sejali, kak Pūjtarge návadno sakše fejle delo kesnou v rejt gemlejo. Pa je ta idijna tan prti Mia-lovmi najbole cfela. Motovičarge pa so mislili, ka prej tou morge gej, pa či ranč nej morge, pa bar tista voda, štera ščant trganje pa prtín z nouk vō potejgne. Fküp so se te uni zato poubrali pa so se nagi f to idijno notr smeli. Teča so z nogami kouli sejbe pelijskali, ka so se idijno doj vdarili. Ništerne fcejle so ešče tūj v idijni bilej, pa so se Motovičarof zosagale pa so njín žalce spujstile. Motovičarge so mislili, ka prej čemerge vō idejo, da so je fčilej pikale, pa so ešče bole brsali, teča ka je se žnjij voda kapala. Te so pa tou stari Pūjtar zaglegnoli, pa so ta šli. Motovičarge so ji posisili ščeli slejčti, ka naj bi se prej uni tūj koupat šli. Pūjtari se pa tou enouro vidlo, pa so veščare fküp spoubrali, pa so z rasojami, pa scipami, pa zbronovlekami, pa s krampami, pa sekirami na Motovičare šli. Nikak je prej f sili cilou doma ženi z moužara makoter zōu, pa se žnjín na Motovičare napouto. Da so tou Motovičarge zaglegnoli, so mislili, ka de za se premalo vodej, pa so ešče bolo brbučkali kouli sejbe, ka bi prej vodou moutno napravili, ka bi se naj družgin gnūsilo notr iti. Lekí, da so pa vidli, ka ovi lūjdi preveč dosta gej, so sfoje novej Bougi prporačali, pa eden za družgin prti doumi odribali. Si so prej lače v rokaj nesli, somo riftar je na rokaj mōu. Tou bi se dobro bilo, liki ot tistoga mao, se Slavečarge pa Motovičarge eden

z drůjgi norca rejdiŕo, pa se idou majo. Motovičarge so pa li nej ščeli šomlavi ođiti, pa so se drůjgo leto v len vđarili, da je cfeu. Prpovidavlejo, ka so se prej trij dnij pa trij nočij tak koupali, pa brezi gesti bilij. Mari so prej cejli tej cajt tůj nej gesti davali; tak ka se njin se doma spotrgalo, pa vō ta po njivaj odbzijkalo. Te so si Motovičarge poplate nabrůjsili, pa za maroť zdraven vō skoupeli otkōjřili. Pravijo, ka so prej tak friški vō z lenůj prišli, ka so že na cankoskon brejgi prvoga biká zgrabili, da je že dva dnij fteignjeni ležo.

Idnok pa se prej eden pes v gračkon lejsi doj pokůčo, ka bi prej nika napravo. Ranč te pa je eden Motovičar v grofosko brejzge šou, ka bi si meklinje narezo. Da je toga psa zagnji tau zaglegno, je mislo ka sonce gor ide. Liki sunce je že na gelenskon brejgi bilou. Prestrašo se ja zato te Motovičar, pa je domou odbejžo, pa doma se povedo, ka je vido. Staro pa mlado je pravlo, ka tou nika slaboga pomejni, če edno sunce na gelenskon brejgi stogij, drůjgo pa vō z grofoscoga brejzgja glejda. Cejli keden je te nišče nej šou prouti grofoscokomi brejzgji. Te se je pa zgoudilo — ka se je zgoudilo? Tou se je zgoudilo, ka je veški džager ednoga mrzloga ũtra, da je od mraza se kamenje cľijlilo, domou prkōjřo, tak daj vrazgej zonjin koteu nosili.

„Lidgej boži, ka san najšo na slavečkon krijšpotki“, je kričō džager, pa se ot straű ōtla meto, ka so ga mogli cuj g drejvi z voužon prvejzati, ovak bi se vō sejbe strouso, ka je ešče pret trejmi lejti pojo.

„Edno čůjdno stľar san najšo“, je pripovidavo, da je že malo k sebi prišo, pa si palik navōuko zdevno: „Edno čůjdno stvar; gvůšno so nan jo tej vrajži Slavečarge nalekli, ka bi našin kravan mlejko s cečkof cejcala.“

Tej cajt se je že dosta lůjdi kouli njaga flķup nabralo, ka bi radi čůli, ka se je zgoudilo. Nasleijnje njin je zato džager se po istini pa po pravici povedo. Tan pa tan gej ta stľar, tak pa tak vō vijdi; f takše pa f takše formo se drůjij. Lidgej so nej dugo premišľavali, leki so seľalej šker seuf zejli, ka do prej na toga te ũjđija šli, ka so njin ga znankar Slavečarge nalekli. Da so vō z vejsi šli, pa se ešče daleč ot krišpotkja bilij, so si koražo davali, pa si badžusi sůjkali. Liki da so pa že bliže šli, so si rijtenski odili, somo riľtar znak. Tōuko so pa li cuj prišli, ka so tou nesrečo zaglegnoli.

Stľar je bijla nej veuka, pa nej mala; tak kak ena sľinska kašina klbasa. Pa je tůj bila kašina klbasa. Nikak je šou gvůšno s kolin vinjeni domou, pa jo zgůjbo.

Motovičarge pa so tou nej znali. Zgučavali so si zato, ka bi s ten peklenskim stľorán. Najprlej so pravli, ka ga bujejo. Dokeč je nej zaistino šlo, je sakši veuke lampe mōu, da pa bi trbelo, ka bi šteri naprej stoupo, pa toga napodiša bu, se je sakši nazaj vlejko, somo riľtar je znak stapo. Tak so te pravli, ka prej rasoje zemejo, pa mrlino prek na slavečki atar vržejo. Ka či so se pa rasoje nej ščele saměj naprej pošicnoti. Motovičarge bi tou zato fčijñoli, ka bi rasoje pošicñoli naprej, ka bi vonječgega peklá nabodñoli, či bi malo dukše

rokej meli, liki si majo takše duuge rokave, ka se njin po zejmlj vlečejo, somo riftar ponji odi.

Vej či bi teūjdi mōu somo naprej roglej, so pravli, te bi že bilou, ali tomi nezerenskomi stforej so roglouvge ešče porazmejte, vašo peršouno vō zemen, vō zriji zrasli. Tak so te Motovičarge nej cuj vūpali, mrlina pa je ležala, kak če bi se norca delala, pa se nika nej genola. Te so se Motovičarge na eta džagre pa na pūkše spoumlili, pa so se vō ščednijli, ka do s pūjškoŋ na njou šli. Vej pa cijlajo si trno dobro tak ka sen sūš na pravi kraj mijmo cijla ide, somo rifтари na pravi kraj poulek cijla, ge bi trbelo trufiti. Pa so se spravli tak na stou stopajoŋ, pa so strejlali teča, ka so že se drevge koulivrat sprelūjknjali, naslejnje je pa edna vejka z drejva na mrlino spadnola, pa njej blejka gor rasparala. Dale so pa Motovičarge nej strejlali. Da so zaglegnoli, ka je pšeno vō s klobase šlo, so začnoli bejžati tak ka so se pūkše na mesti pūjstili. Mislili so, ka je prej mrlina teuko mladi skotila. Da so domou sprbejžali, so prej ot straūj si nakle spokapali pa odznoutra dveri cuj spozaklenoli, somo riftar se je ta prevrgo pa dveri cuj zarigno.

Pravijo ka prej človik v Motovōncaj niti komla ne dobij, ka bi si čelo pretuuko žnjn. Ges san pa seedno doubu z glaža gesti, z rešeta piti, te pa z loparon po rijti, pa san mogo odijti.

Služba licenciata v luči kat. akcije.

Katoliška Cerkev je v vseh časih od svoje ustanovitve naprej strmela za tem, kako bi čim uspešnejše vršila svoje poslanstvo. Za to je iskala odgovarjajočih sredstev. V ta namen je izbirala poti, ki najprimernejše vodijo do cilja. V sedanji dobi je uvedla organizirano soudeležbo laikov pri hierarhičnem apostolatu — to je katoliško akcijo. Vsekakor je že to dejstvo samo na sebi znamenje, da Cerkev deluje v usodnem času, ko je potrebno za uspešno izvrševanje svojega poslanstva razen navadnih še novih načinov osvajanja za Kristusa.

Tudi v času reformacije in protireformacije v Slovenski Krajini (17. in začetek 18. stol.) najdemo posebno ustanovo, ki sliči katoliški akciji. Radi izrednih razmer so nekateri škofje pritegnili laike k hierarhičnemu apostolatu z uvedbo licenciatove službe. Splošno pomanjkanje katoliških duhovnikov za reformacije in protireformacije je dalo škofovom na Madžarskem povod, da so pooblaščevali vzgledne in sposobne moške-laike in njim dovoljevali izvrševati v župniji tisti del duhovniške službe, ki nujno ne zahteva mašniškega posvečenja. Imenovali so se licenciati, kar pomeni „pooblaščenec“.

Zgodovinski pregled.

Radi boljšega razumevanja se ustavimo nekoliko pri zgodovinskem pregledu licenciatove službe pri nas v Slovenski Krajini, kjer je služba licenciata obstojala približno pol stoletja.

L. 1698. je opat Štefan Kazo v spremstvu posebne komisije obiskal vse župnije soboške dekanije. V tej vizitaciji, ki jo je izvršil

opat Kazo, je zapisano, da opravljata na ozemlju soboške dekanije duhovniško službo (deloma) tudi dva licenciata, in sicer v *Pužavcih* in v *Velikih Dolencih*.

Pri takratni martjanski podružnici *sv. Margarite v Pužavcih* je deloval *Adam Vertič*. Vizitator ga navaja takole: Župnik bi moral biti (namreč pri podružnici v *Pužavcih*) isti kot je v *Martjancih*, ki radi prevelike razdalje in težavne poti ne more službe vsiti. Zato je tu licenciat *Adam Vertič*, Madžar iz trga *Gornje Lendave*, končal je logiko in je v tej službi že devet let. (Parochus deberet esse idem, qui in Materna praescripta, ob nimiam tamen distantiam, puto unius milliaris, et itineris arduitate administrare non valet. Proinde habetur Licentiatius Adamus Vertics, natione Ungarus, ex oppido Fölsö Lendva oriundus, logicus absolutus, annorum 50. Et in hoc munere ab annis novem.)

Drugi licenciat je služboval v župniji *Veliki Dolenci*. Vizitacija piše o njem: Župnik je licenciat *Ivan Vogrinčič*, rodom iz *Sv. Jurija*; izobrazba: osnovna šola, 30 let star in v tej službi eno leto. (Parochus, Licentiatius Joannes Vogrincsis, natione et loco de valle Vizlendva. Syntaxi eruditus, annorum 30. Et in hoc munere ab anno uno.)

Koliko časa je bila v veljavi služba licenciata?

Že iz navedene vizitacije vemo, da je v *Pužavcih* deloval licenciat *Adam Vertič* od l. 1689, naprej. Zadnjega pužavskega licenciata *Nikolaja Miholiča* pa navaja katoliška vizitacija iz l. 1756. Ta *Miholič* je bil l. 1756. na *Tišini* organist in je pred tem vršil službo licenciata v *Pužavcih* (erat licentiatius ad Sanctam Margaretham.) Zelo verjetno je, da je pustil službo licenciata v *Pužavcih* l. 1754., ko je bila ustanovljena cankovska župnija, h kateri se je pridružila pužavska podružnica, — in cankovski župnik je od sedaj naprej radi ne prevelike razdalje sam lahko v celoti vršil duhovniško službo v *Pužavcih*. Iz vsega tega je gotovo, da so med leti 1689—1754. delovali v *Pužavcih* licenciati. Kdaj je bila torej uvedena služba licenciata? Na vsak način nekoliko pred letom 1689, ker vizitacija iz l. 1698. govori o licenciatih kot nekaj običajnega, od prej vpeljanega. Sklepanje nas vodi nazaj do časa, ko so začeli luteranom odvzemati nekdanje katoliške cerkve, katerih so se ti nasilno polastili. V soboški dekaniji je bilo to okoli l. 1672. Ker ob prevzemu župnij ni bilo dovolj katoliških duhovnikov, ki bi zasedli luteranom odvzete župnije, so začasno pri nezasedenih župnijah nastavljalji licenciате.

Kdo je postavljajal licenciате?

Brez dvoma je licenciате postavljajala cerkvena oblast. Služba licenciata je v imenovanih vizitacijah opisana kot nekaj navadnega, rednega. Cerkveni vizitatorji jo smatrajo za pravilno. Vendar pa besedilo vizitacij napravljajja vtis, da so licenciате izbirali in postavljajali cerkveni ljudje na terenu (ozemlju), bližnji župnik ali dekan, in ne neposredno škof; kar je tudi razumljivo. Saj škofje radi izrednih, težkih razmer, (turškega gospodstva...) tega niso mogli, vsaj v posameznih slučajih ne. Licenciat je bil tudi najbližnjemu župniku odgovoren za vestno opravljajnje svoje službe. Župnik ga je nadzoroval in mu dajal navodila, kako naj službo vrši. Tako je bil pužavski licenciat podložen martjanskemu župniku.

Delokrog licenciatu.

Vizitacije sicer naravnost o tem ne razpravljajo. Jasno pa je, da je licenciat nadomestoval duhovnika-župnika, v kolikor je seveda kot laik mogel. Pisatelj Starin našteva, da so licenciat: otroke krsili, v njih navzočnosti se je zakon sklepal, vodili so pogreb, ob nedeljah in praznikih so prebrali vernikom evangelij in vodili molitve ter cerkveno petje, To je bil cerkveni in glavni del licenciatove službe. — Važen pa je bil tudi drugi del njihove službe: skrb za cerkveno premoženje. Ko so bile katoliške župnije odvzete luteranskim pastorm, je bilo pač potrebno upravljati tudi cerkveno imovino, skrbeti za cerkev in župniško posest, ker bi se sicer marsikaj cerkvi odtujilo, kot se je itak v večih primerih za reformacije (soboški cerkveni vinograd, prav tako tišinski . . .)

Dajatve licenciatu so bile iste kot duhovniku župniku, le v manjši meri. Tako pravi vizitacija iz l. 1698. za dolenskega licenciatu: cela kmetija daje poln mernik rži, pol-kmetija pol, četrt-kmetija pa četrt, če je župnik duhovnik. Če pa je drugi (laik-licenciat), se ž njim dogovorijo in mu dajejo manj (. . . si parochus sit presbyter. Sin alius, conventur cum illo, daturque minus).

Licenciat je stanoval na župnišču (v Vel. Dolencih), Prav tako je bilo župnišče postavljeno ob kapeli sv. Margarete v Pužavcih, že na ozemlju vasi Lemerje.

* * *

Zanimiva je naša zgodovina, ki ima razen temnih tudi svetle strani. Primer licenciatu-izobražnega laika tedanjega časa, ki je v službi Cerkve, je lahko vzgled našim izobražencem, da sledi klicu Cerkve, ki v boju proti današnjim zmotam (komunizmu . . . itd.) rabi prav tako dobrih in vnetih laikov, kot je bilo to za časa reformacije in protireformacije.

Ivan Zelko, kaplan.

Motorni mlin i opekarna

SCHWARZ

DOLGA VAS pri LENDAVI.

Prvovrstni mlinski

izdelki. - Najbolši črep i opeka (cigeo).

Cipele

dobite kupiti najcenej i v najbole trpežnoj
izdelavi pri **BADER HERMAN**
tvrdki **v LENDAVI.**

Tü se dobijo kupiti tüdi **kože** i vse potrebne reči
za črevlarsko obrt, pa tüdi **nočavice** (štrumfe) v
velikoj izbiri.

Pravi domači izrazi.

Nazdrt rivlejo kola.
Glavine so sprezale.
Janka mi je hūda.
Od velike breke me vūha bolijo.
Mlajše je zgūbilo klajbas.
Zasūni dveri z zasinjačom.
Nogače na stoli se lugajo.
Bider se je prečvrkno v peči.
Prevrt nese z mlina.
Proso je ščrčalo.
Gda oglavlamo predivo?
Stolec se skleče sentá.
Kakši brlenc pa delate!
Celi den se fūli na sosido.
Travnjača ma štiri ruče.
Deca so puna prekšeniye.
Pūtra je z ilovice.
V mlaki vse mrši pūnkačov.
Samo bziče gori pa doli.
Gibanice se pečejo v tepsiji.
Zakaj ne smoriš kak jūnec?
Lodinga je za deco ne za velke.
To je bio hirešen kmet.
Vnogo smetlinge nam delajo.
Š pertjačov po predeni mlati.
Betežnik je v tamli (omotici).
Na ponjavi mamō lenove glavine.
Na cicli se je prehlado.
Dinar njemi je nakla spadno.
Lapēc miče slamo z oslice.
Pšenica leži v povanicaj.
Med narodom je dosta šatrnge.
Breči kak da bi ga gūlo.
Dete je zvōrčeno zato ne ceca.
Osem pintov žganice mamō.
Sosidov Vanč se rad šengari.
V otenčeki deca majo klōce.
Po trnaci nekaj drče.
Med ogoni so razgonji.
V krnici je dosta mekin.
Po koniki ide sprevod.
V pojeti mamō stopo.
Vogledi sta prišla.
V bereki raste šerje pa smūdje.
Toga hrdaša je vtraga delati.

Drūgo ne veš kak frīnjati.
Mamica bašlajo po kmici.
Dojūnica visi na sklednjeki.
Položek smrdi kak peklenšček.
Oseki na stūdenci se hujckajo
Na drvotani je kenjica za penovjé.
To gingavo pišče se mi mili.
Nemarniga ide po vesi.
Ka zmeraj štoverjaš po omaraj?
V motūnici je šče dosta cmera.
To tvoje tele je nekše šebidravo.
Za tri loringe prosi tri ritovine.
Nemarnjak leži na komeni.
Korčič drži deset vaganov.
Vnoža se mi ili na senje.
Trbej ga vkrej pošiknoti.
Vonjūga je drapnola v hižo.
Te krenščak te pa od nekepa nese.
Ščelinke režemo za sečko.
Vsakši pijanec šajtravo hodi.
Kinjereš je jako bodikaj.
Postavi rastveca na travi.
V kropnjači se barijo krvajice.
Z gostūvanja pridemo muklavi.
Bidrača je lepo oblijana.
Gda vidimo cincelice?
Žlepleš kak boža dogā.
Pri delingi je zmerom njevka.
Steona krava je fal,
Vsa jarina je prejšla.
Žmočaj delamo z vrnja.
Navilek visi pri lakovnici.
Klantoš pa tepeš sta se najšla.
Puni lagvi so na gantaraj.
Na kozari visi kodila.
Nezgrūntano velki kvar je to.
Pojdoč smo se pozdravili.
Celi den samo brlenc majo.
Naša dekla se rada naľucne.
Staršina reže bosman.
Sakačisa je dobre vole.
Velki monjaš pa nemaren.
V katreci so tropine.
Štirje lemezi v kumes stojijo.
Manko je vtraga presti.

Kürečnjek je dober za ograd,
Fonklavi mesar je prišeo.
Zakaj se s tem ketešite?

Posnehalja nese vrtanik.
Strmeno je letos obrodilo.
Hamico drži na hladnom,
Vsa foringa je bila kšenki.
Moški so nosili gaban ženske pa zeko.

Kre plota se počujsnemo.
Za večerjo jemo zdrüzgane krumple
Letošnji pov je božen.

Tvoj kanžor ma dve falingi.
Stare belice so za nikoj.
V krnički so zaji.

Počuo je noso migece.
Prémočen kmet ma 4 konje.
Z rožičom nadevle krvajice.
Blanje so vujška postavlene.

Mati predeno vujajo.
Oča klopke vežejo.

Na dveraj je leseni zasinjač.
Pobižečki si malo včeknem.

Pozvačin nosi kulač i pint.
Posvarbice majo žute korine.

Z rasojami naklada rastave.
Mladoženec ide po sniho.

Botra nosi križmo za dete.
Fiškališ je napravo smétlingo.

V sókrvici se moči meso.
Trbolikova tülavka je bridka.

Zvünski ido na senje.
Mati leži v kimpeti.

Od mladmladüj je nevolaš.
Zakaj se tak kümrasto držiš?

Teva sta dvojčeti.
Düša je nemrtelna.

Skažlivec je nevaren.
Kocenovjé de za zamečko.

Reklin ma zeleno podmet.
Talige so razlupsane.

Oni so klali hitvano mi pa kusto.
Stare pše kašeo nočnoden.

Postavite se naglavički.
Ne dréseli me, dete moje!

Od velke hamičije si žuti.
Pokopič rad pije žganico.

Oča so celo zimo nevolni.
Ferko je najveksi pregadač.

Hižo smo odali na örok.
Pri vas nega prave vertinje.

Ne milüj par dinarov.
Deca so ga na kódištvo spravila.

Najlepši cmer je zeleni.
Robača more biti speglana.

Novi punčuli radi glodajo.
Za sere vlasé mej poštenjé.

Z vašega püngrada lepo diši.
Dobro je v sterinji se pustiti.

Deca skomedlevlejo pri lecitari.
Vnožina lüdi se je nabralo.

Tikvi deni v krblačo.
Včera smo dobili dva cuzeka.

Krščak ti sili na zatanik.
Batrivro hodmo naprej!

Radoha J.

Priporočá se

NÉMETHY ŠTEFAN
TRGOVINA Z MEŠANIN BLAGOM
LENDAVA.

Gerenčer Jožef

trgovina delikatesa
L E N D A V A

Naznamim vsem cenjenim
odjemalcom, da imam v zalo-
gi vedno prvevrstne **mesne**
izdelke tovarne Jos. Benko
Murska Sobota.

Cene nizke! Podvorba solidna!

Žetev je velika delavcov premalo.

Kristuš izroča svojim apoštolom oporoko, gda se poslavla od njih. Ta oporoka je nujna zapoved in bistvena naloga katoliške Cerkve. Brezi nje Cerkev ne bi bila katoliška Cerkev, to je, ne bi bila vesolna.

Kak veličasten prizor je morao to biti! Preprosto nam ga opišuje sv. Matej: Enajsteri (apoštoli) so šli v Galilejo, na goro, kam jim je naročo Jezuš. I gda so ga zagledali, so ga molili, a nešterni so dvojili. I Jezuš je pristopo i jim spregovoro te reči: „Dana mi je vsa oblast v nebesih i na zemli. Idite, včite vse narode, krščavajte je v imeni Oče i Sina i Sv. Dūha i včite je spunjavati vse, kakoli sam vam zapovedao... (Mt. 28. 16, 20).

S tem naročilom je dobila kat. Cerkev pravico i dužnost, da ves svet prevkasi s svojim navukom i da vse lūdi pripela h Kristuši. Prva stoletja so pravo misijonsko zmagoslavje. Brezi misijonarenja ne bi Cerkev nikdar prišla v Evropo, nego bi ostala zaprta v Palestini. Če Cerkev ne bi misijonarila, bi mi dnes bili pogani kak so pogani n. pr. Zamorci. Ar pa je nujno, da je misijonska, se je razširila po vsoj Evropi, po vsem teda znanom sveti. Kesnej pa je vgašala verska gorečnost i ž njov je vgašala misijonska miseo. Zato moramo dnes gledati strašno sliko po celom sveti.

Na ednoj sjrani Cerkev s. Kristušovim naročilom, na drugoj strani prežalostna slika: neizmerne misijonske pokrajine, gde še ne vlada Kristuš.

Ne zapirajmo si oči pred tov slikov! Poglejmo jasno na ta pola, ki čakajo že stoletja i ne vemo, i oliko časa bodo še čakala, da bodo vendar prišli apoštoli, to je, misijonari, ki je pošila Kristuš i oznanili vsem lūdem evangelij odrešenja.

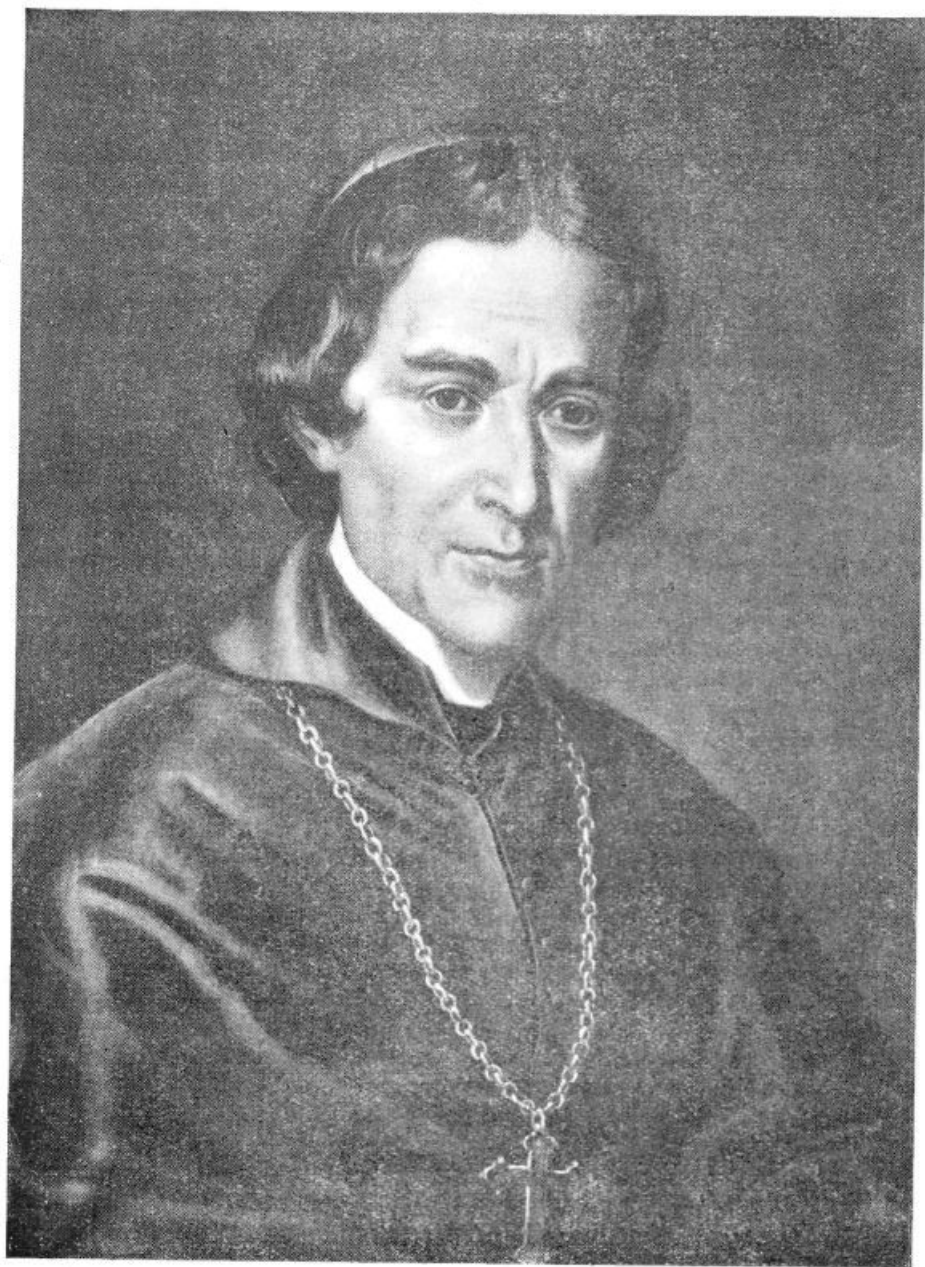
Dvejezero let je preteklo, kak je Kristuš poslal prve misijonare v svet. I po teh dvejezero letih je še milijarda lūdi, ki še ne pozna Kristuša.

Milijarda zibelk, milijarda grobov je v poganskih deželah brezi križa!

Koliko je to: milijarda? Predstavimo si jo! Če bi šo vsako sekundo mimo nas po en pogan, bi hodili celih 31 let i pol, da bi prišeo zadnji na vrsto. — I vsa ta velikanska vnožica je še ne v kat. Cerkvi, v tistoj Cerkvi, ki jo je Kristuš ustanovo za vse lūdi. Pa pomisliti moramo še to, da den za dnevom vmerajo jezeri pa jezeri brezi krsta... Človek se mora zgroziti pri teh številkah.

K tomī moramo dodati, da število poganov letno naraste za 16 milijonov. Število katoličanov sploh na sveti pa letno za 4 milijone naraste.

Vsi katoličani bi morali prav živo začūtiti, ka se pravi, da je jezero milijonov še poganov (z mohamedanci vred jezero dvesto milijonov) i samo 350 milijonov katoličanov, čeravno bi morali biti vsi lūdje na sveti katoličani.

Slovenski misijonski škof, častivreden služabnik boži, Friderik Baraga, ki je s svojim svetim i občudovanji vrednim zatajüvanjom povrno veliki deo poganskih Indijancov v Severnoj Ameriki. — Oktobra 20. se je vršila v Ljubljani v operi predstava od njegovega svetoga življenja i delovanja, štero je obiskalo i s skuznatimi očmi gledalo pa poslušalo šest jezero ljudi. Njegovo smilenost do siromakov doma, njegovo gorečnost za rešenje bogih Indijancov, njegove borbe za božo čast, je krasno prikazao na odri g. Gregorin, pobožen igralec, ki je pred predstavov dao sv. mešo služžiti, ka bi vredno prikazao svetniškoga misijonara. Molimo, da kemprle zadobi čast oltara služabnik boži, Friderik Baraga.

Poganske vnožine čakajo pred vratmi kat' Cerkvi. Ali ne zgle-da, da naš rod ne bo doživo zavajevanja teh vnožin? Ali bo ta radost osrečila prihodnje rodove?

I zakaj ne bomo mi, ki zdaj živemo, svedoki vstopa vnožic v Cerkev? Iz preprostoga razloga, ar nismo pripravljeni: lali nam mu-nicije i vojakov. *Falijo nam misijonarji.*

Število misijonarov je obvūpno malo v primeri z ogromnimi na-logami. *Na 100.000 nevernikov pride samo 1 misijonar!*

Koliko vnožin bi Cerkev v preminočnosti i dnes lahko pridobila, če bi mogla razpolagati z nekaj več bataljoni misijonarov. Misijona-rov, dobro postrojenih, da bi je lahko vrgla zdaj v te, zdaj v oni del bojne fronte, gde bi pač v določenom trenutki pogoji zmage bili le-žejši — ne da bi pri tom oslabila druge skupine svoje duge i ši-ro-ke fronte.

Nekaj primerov za dokaz:

1. Na Kitajskom, gde bi mislili, da bo bojni metež porušo vse misijonske možnosti, se kaže čudovito delo milosti: v Šantungu, po-krajini, štero je vojna opustošila, prosi za krst 60.000 poganov. A mrsijonarov nega zadosta. Pa ne samo v toj pokrajini, nego na vno-gih drugih pogani želejo postati kristjani. Što naj je pripravi?

2. V afriškom apostolskom vikarijati Ugandi je v juniji bilo že 300.000 katoličanov, 80.000 katehumenov i 150.000 takših, ki so za-prosili za krst. Če k tem prištemo še kristjane iz sosednih vikari-jatov, mam strnjeno vnožico milijona katoličanov v osrčji Afrike. Misijonari ne zmorej delat i stalno prosijo novih misijonarov.

3. V Indiji postaja den za dnevom bole pereče pitanje 60 mi-lionov parijcov, ki so izven kast. Ta ogromna vnožina si skuša pri-boriti dostojnejše mesto v družbi. Njihov voditeo je pravo, da je prvi pogoj za to, da zapustijo svojo staro vero (hinduizem), ki je kri-va njihove nesreče.

Ti milijoni bodo iskali novo vero. Štero? Muslimansko, luteran-sko, budizem ali katoliško? Nekatoliške sekte, posebno muslimanske, se že pripravljajo za naskok na nje.

Ali se bodo *pravočasno* našli *katoliški* misijonari? I če jih ne bo, ka potem ... ?

*

Misijonar je mučenec. Velki so njegovi telovni napor i neštete so zvūnešnje neprilike. Še vekše so njegove duševne muke, gda vidi vnožine, ki stojijo i čakajo zavajevanje, pa jim nemre pomagati, ar je sam, ar je premalo misijonarov ...

Blodit ves den po nevarnih stezah, po vročini, vračati se v noč ves izčrpan, pa drugo jutro rano nadalūvati isto križno pot ... da, to je trpljenje.

Živeti med lūdstvom, ki ma ves drugi živilenski način, povsem drugi okus, grozne šege, nerazumlivi jezik, tūdi to je trpljenje.

Biti neprestano izpostavljen strahi pred napadi divje golazni i zverine, vračati se po sledovih lastne krvi ... je veliko trpljenje.

To vse to i še vnogo drugih, civiliziranomi človeki niti iz opisov poznanih telovnih muk, vse to je ne za misijonara najhūjšje trpljenje.

Ali znate, štera je največša muka, najstrašnejše trpljenje misijonara? Reči vnožinam, ki so žedne bože reči, ki prosijo misijonare: *Ne, nemrem!* . . .

Mgr. Konforti, veliki misijonar, je ob tem največšem misijonarovem trpljenju zajokao: Če bomo šli naprej s tem korakom, bomo prišli prekesno . . .

Pomagajmo jim z vzgojov misijonskih pozvanj med mladenci i deklicami.

Radoha J.

Izročitev

„Novin“ i „Mar. Lista“ z „Kalendarom Srca Jezušovega“

Kat. Tiskovnomi Društvi v Slovenskoj Krajini.

Izročitev se izvršila v Turnišči l. 1940. aug. 22.

Spoštovani gospodje!

Preden bi začel s svojim poročilom, povdarjam, da bo to strogo objektivno. Ni mi namen, da koga hvalim, še manj, da koga grajam. Prosim, da se poročilo v tem smislu sprejme.

„Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia“ — „Kar je slabotnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil kar je mogočnega“. (I. Cor. 1-27). Približno pred dobrimi 50 leti si je Bog v svoji ljubezni do našega, na versko in narodno smrt obsojenega naroda izvolil slabotno dijaštvo Slovenske Krajine, ki je studiralo v Köszezu in Szombathelyju, da z njim reši narod dvojne smrti, svetovnim mogočnikom pa pokaže, da je njegova ljubezen do slabotnih močnejša od vse njihove moči, od vsega njihovega nasilja.

Nazvali so nas tisti, ki so nas hoteli narodno assimilirati z močnejšim vogrskim narodom: *vende*. Slovensko dijaštvo srednjih šol je dvignilo glas proti temu nazivu in zahtevalo, da se v šolski uradni statistiki objavi namesto dosedaj običajnega vendskega materinega jezika: *slovenski*. Konec odločne borbe je pokazal razveseljiv izid: odslej se je glasilo v statistiki: *sloven*. Na zaničljivo očitiranje profesorja Hajduja: „Pa kaj ste vi Vendi, saj niti gimnazije nimate“ — je šestošolec Rogač, sedanji papežev prelat v Szombathelyju možato odgovoril: „Jih imamo v Avstriji in če jih tu nimamo, jih bomo imeli“.

V szombathelyskem semenišču nas je bilo 8 Slovencev naenkrat: Slepce, Divjak, Kühar, Klekl, Baša, Sakovič, Kolarš in Marič. Slovenski smo se med seboj pogovarjali. Naročali smo si slovenske knjige, kar je bilo takrat nekaj nezaslišanega, nekaj protidržavnega, kar je v očeh šovinistov dišalo celo po veleizdaji. Ko se nas je radi tega zvalo na odgovor, smo predstojnikom pojasnili: mi bomo dušni pastirji med Slovenci, moramo se zato v slovenščini vaditi. Na hud pritisk je naš odpor bil še močnejši in je izsilil iz ust † Sakoviča izjavo: „Ko bi vedel, da imam samo v eni žili madjarsko kri, bi jo izrezal!“ — Nastala je največja nevarnost za njegovo izključitev, a zmagala je previdna modrost predstojnikov, da ne zgubijo tega moralnega in nadarjenega bogoslovca; pokarali so ga, a pustili pri miru.

Na primiciji moje malenkosti se je razobesila slovenska zastava, na ostalih primicijah, — ki so bile zelo redke, — se je začela svirati in peti tudi slovenska pesem. Na primiciji † Baše sem prvi imel slovenski pozdravni govor, kar so navzoči Slovenci sprejeli z navdušenjem, naši narodni sovražniki so se pa zgrajali nad njim.

Ko smo prišli med narod kot dušni pastirji, smo z vso vnemo širili slovenske knjige, zbirali mladino, jo učili peti, jo izobraževali. Slovenske pesmi v knjižni slovenščini je vpeljal v soboško cerkev kaplan Slepec, poznejši dekan in častni kanonik. Na žveglo je učil mladino lepe slovenske pesmi, Baša in moja malenkost pa sva imela harmonije. V dr. Ivanociju smo našli voditelja in pokrovitelja, pri pretežni večini duhovščine razumevanje, čeprav so bili jako boječi. Oblast je postala nervozna, ko je videla delovanje „panslavistov“ in delala največje ovire za naročitev slovenskih knjig, naročnike pa preganjala z žandarmerijo. Ta ovira in okolščina, da večina našega naroda ni razumela knjižne slovenščine, sta dali povod za izdajanje Kalendara Srca Jezušovoga, Marijinoga Lista in Novin.

Kot tišinski kaplan sem začel izdajati mesečnik „Dober Pastir“, a že prva številka je bila zabranjena. Pač gorečnost se je silila, modrost mi pa manjkala. Nekaj let pozneje sem se previdneje pripravil na izdajanje Marijinega Lista. Skozi več tednov se je ob določeni uri veliko naroda zbralo v črensovski cerkvi in dolgo molilo Najsvetejše ter prosilo Mater Božjo, naj nam pomaga, da dobimo dovoljenje za izdajo nabožnega lista, Mar. Lista. Po šestih tednih molitve sem se podal v Szombathely k Prezvišenemu školu dr. István Vilmošu, pokleknil pred njega in ga prosil, naj dovoli izdajo Mar. Lista. Vidno ganjen me je dvignil in dal pismeno dovoljenje s pridržkom: „*Da se Mar. List ima tiskati v madjarskem pravopisu in da se iz misijonske hiše, ki se bo iz čistih dohodkov M. Lista ustanovila, bolj sistematično širi madjarizacija.*“ Ko se je Mar. List začel širiti, se je neki profesor bogoslovja v Szombathelyju izrazil: „*Žal nam je, zakaj smo dovolili M. List.*“ Tak šovinizem je vladal takrat.

V tem šovinističnem in vsikdar bolj napetem ozračju so se 9 let pozneje kot odpor proti sili rodile Novine. Ko je izšla prva številka, se je pojavil žandar v moji sobi in ugovarjal, da oblast ni dovolila izdaje. Odgovoril sem, da je 1. številka samo poskusna številka. Cerkvena oblast je tudi ugovarjala proti uvedbi gajice. Ko so se premostile vse ovire in Novine začele redno izhajati, so se začeli časopisni napadi na nje. Prvi je bil seveda domačin Titan, sedanji državni učitelj v Kupšincih, ki je vehemetno napadal v soboškem tedniku „Muraszombat és vidéke“ izdajanje Novin, kot sad veržejskega samostana in povdarjal, da so Novine nevarne za narodno in državno edinstvo. Sledili so mu drugi, še hujši napadi v drugih listih. Pozneje so prišli na vrsto napadi na osebe.

Prišel je prevrat. Novine so ob zibelki rojstva svobode, ob združitvi bratov navdušeno zapele: „Kaj je Múra šepetala“. A prej so z Marijinim Listom vred prestale strašno boljševisko preganjanje.

V novi državi je v pesem zmage zatulil krik preganjalcev-političnih nasprotnikov. Vse prve doma tiskane številke so bile zple-

njene, ker so istino poročale. In gonja proti njim in proti M. Listu je šla naprej, deloma iz sovražnega političnega tabora, deloma zaradi omalovaževanja in nepoznanja njihove vrednosti za naše ljudstvo, največ pa iz vidika subjektivne kritike. Objektivne skoraj da ni bilo. Naj omenim samo en slučaj. Nek članek Marijinega Lista je nad vse slabo ocenil mlad študent, takrat, ko mi je neoprošeno čestital sam škof in en drug vsestranske izobražen visoki cerkveni dostojanstvenik za isti članek. Poleg kritike, ki ni bila objektivna, se je agitiralo proti domačim listom s propagando prečnih listov, čeprav se je dognalo, da so naši nadkrilili one v moralnovsebinski moči. In uspeh je dostikrat bil porazen v tem smislu, da se je število protiverskih listov znatno pomnožilo v Slov. Krajini. Ta krivičen boj proti kat. listom je trajal skoraj 20 let.

Obstoj naših listov vendar ni prišel v nevarnost. Bog, ki je dal te liste, jih je tudi čuval. Nešteti bogati listi so v tem času propadli, naši so ostali po veliki božji dobroti na priprošnje B. D. Marije. In kakor je pred 50 leti Bog zbudil mlade moči, da so rešili potom naših listov narodne in verskomoralne smrti naš narod, tako je zbudil sedaj, ko se ide za daljni obstoj in razvoj naših listov, zopet mlade moči pod vodstvom dekana Jeriča, da ta svoj namen dosežejo. Pod njegovim vodstvom se je zbrala pred leti civilna in duhovska mladina pri meni in za razširitev naših kat. listov izdelala pravila kat. tiskovnega društva. Ta mladina ni kritizirala, ta mladina je začela z delom ne gleda na krike nasprotnikov našega tiska. Jaz sem dal ta pravila tiskati in obenem zaprosil koncesijo za novo tiskarno. Koncesijo sem dobil, a veri sovražen režim mi jo je po krivici vzel. Ker je bila po krivici vzeta, mi jo je sedanji ban dr. Natlačen vrnil in je okrožno sodišče v Soboti registriralo pravila „Zadruge tikkarne sv. Družine“. Pravila je Zadružna Zveza izdelala v smislu novega združnega zakona. Vemo, da imajo od mladih sestavljena pravila Kat. tisk. društva pomanjkljivosti, a niso važnega pomena, se dajo korigirati. Dejstvo pa je, da jih je pri njih izdelavi vodila navdušena ljubezen do naših domačih listov.

Urejevanje kat. listov je vzvišeno dušno pastirstvo. *Proti božji volji se ne sme sprejeti, ne obdržati, še manj pa odložiti.* Tu tiči vzrok, zakaj sem jaz komaj letos v 1. številki Novin dal izjavo, da to leto odstopim od uredništva Novin. Ta odstop sem izvršil v pismu, poslanem bivšemu uredniku Novin g. Camplinu, ki so ga Novine maja 5. v 18. številki objavile. V tem pismu sem obenem omenil, da še letos na kak Marijin svetek izročim tudi lastništvo naših listov Kat. tiskovnemu društvu v Slov. Krajini.

Naj kat. tiskovno društvo rodi uspeh, sem zaprosil Prezvzišnega, da priporoča naši duhovščini pristop k temu društvu. To je bilo 25. januarja t. l. Prezvzišeni je drage volje pristal, a zahteval je, da se KA, to je besedi Kat. akcije zbriše iz naslova. Izrazil je namreč bojazen, da stroga razlaga KA v Ljubljani ne bi mu mogla kaj očitati. Kakor sem se informiral pozneje, ta bojazen ne bi naltela na ovire v Ljubljani. Jaz sem KA dal brisati in obenem pravila predložil civilni oblasti radi odobritve. Ta jih je v smislu društvenega

zakona spremenila, a jedro, izdelano on naše mladine, je ostalo nedotaknjeno.

Od obojne oblasti potrjena pravila sem razposlal duhovščini Slov. Krajine in nekaterim civilnim gospodom, naj prijavijo svoj pristop h „Kat. tiskovnemu društvu v Slov. Krajini.“ To sem storil po nalogi kr. banske uprave, ki je pravila odobrila s pridržkom, da društvo dobi pravno osebnost šele po ustanovnem občnem zboru. V ta namen ste dobili, spoštovani gospodje, pravila s pozivom za pristop in vabilo na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil sedaj.

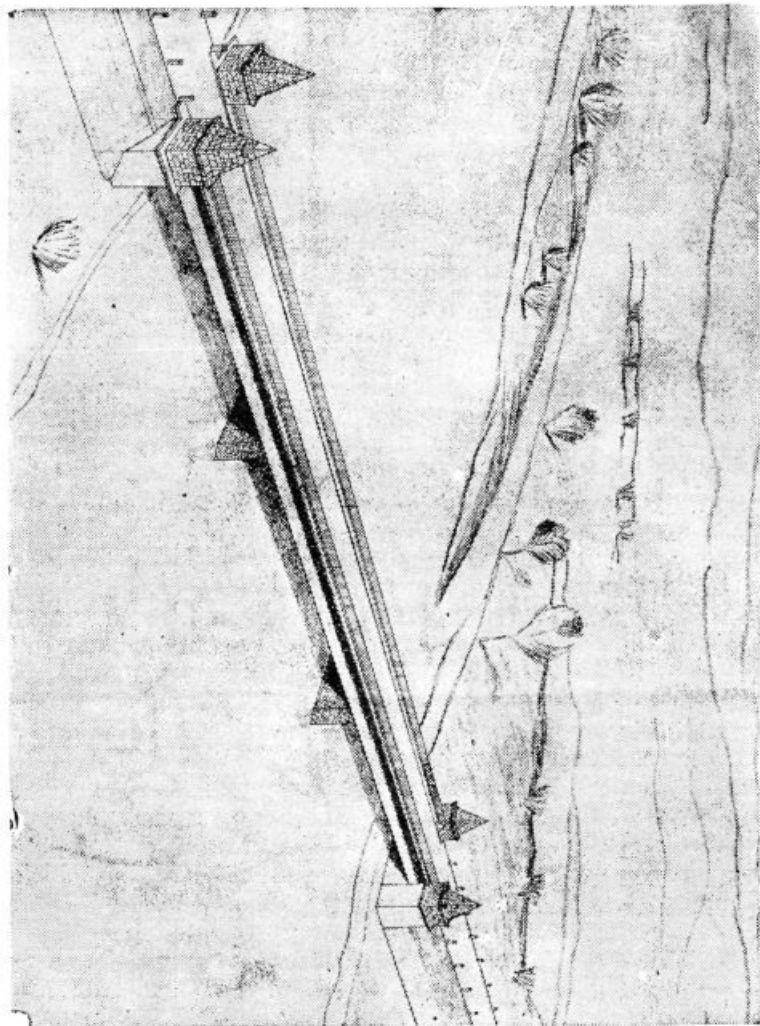
Mene je Večna Ljubezen obiskala letos s težkim betegom. Neizmerno sem zahrepenel po nebeških višavah. Samo, naj se spolni beseda, ki jo je Bog rekel po sv. Ezekielu preroku: „*Nočem smrti grešnika, ampak, naj se ta povrna in živi.*“ (Ezech. 3—11.), sem še naprej ostal na pokori po njegovi usmiljenosti. *Večna hvala mu bodi.*

Dva in pol meseca sem se zdravil v Leonišču. Tu mi je izkazal g. dekan Jerič veliko ljubečo pozornost. Ne samo, da me je obiskal, ampak prevzel je težko nalogo, da poišče urednika za Novine in skliče duhovništvo oba dekanata radi rešitve našega tiska na se-stanek. Jaz sem s hvaležnim srcem sprejel to ponudbo in dragevolje prepustil g. dekanu to zadevo, da jo reši s prevz. g. škofom.

G. dekan mi je po Veliki Noči poročal, da sem jaz že toliko zdrav, da se sprehajam po vrtu in da lahko sam prevzamem uredništvo Novin, ker bo g. Camplin uredil samo še dve številki. Odgovoril sem mu iz sanatorija, da so to napačne informacije, jaz sem še zelo slab in sem samo na Veliko noč hodil po zdravniškem predpisu na vrtu in plačal to drznost z vročino, ki me je slabotnega napadla. Obenem sem mu na koncu junija tudi osebno povedal, da jaz radi svoje izjave v Novinah, namreč radi javno dane besede in radi oslabljenih živcev, uredništva več ne prevzamem, rajši naj Novine propadejo. Ko sem se vrnil iz sanatorija in obiskal g. Camplina, mi je ta pojasnil, da je izjava g. dekana, da bo on namreč samo 2 številki uredil, — nastala po nekem nesporazumljenju. Tu se javno zahvalim g. dekanu, da je v tej zadevi hodil k Prevzvišenemu, čeprav do končne rešitve ni prišlo. Junija 15. sem v Bogojini, kakor prej večkrat, zopet zaprosil g. dekana, naj skliče duhovščino na se-stanek. G. dekan me je uslišal in je razposlal prav lepa vabila na duhovništvo svoje dekanije. Jaz vabila nisem dobil; poslano je bilo na župni urad v Črensovcih, ki je vabilo nekam založil in jaz ga do danes nisem dobil. Ker je med tem časom dekan soboške dekanije g. Krantz, zbolel, se konferenca ni mogla vršiti. A dogodki so naglo šli svojo pot naprej. G. Camplin mi je v tem času pismeno naznanil, da je zaprosil studijski dopust in 1. julija odstopi od uredništva Novin. To javim g. dekanu. On mi odgovori, naj par številčk jaz uredim, dokler se zadeva ne razčisti. Radi dane izjave in radi oslabljenih živcev nisem smel privoliti v ta predlog, odločil sem se, da Novine s 1. julijem stavim in to s posebnim letakom naznanim naročnikom pa napravim z njimi obračun. Jaz ne bom odgovoren pred Bogom in narodom, če umrje kat. list, sem odgovoril g. dekanu. „Jaz tudi ne“, mi odvrne on. Ko to moje odločitev dozna lendavski župnik g. Bakan,

se poda z g. Camplinom h g. dekanu ter mu odkrije pretečo nevarnost za vernike, če Novine prenehajo. Povdarja mu, da mogoče si 500 vernikov naroči Slov. Gospodarja, 3000 si pa naroči Domovino. Kakšna nevarnost za duše. G. dekan to uvidi in se hoče z njima sam podati k meni, da se sporazumno z menoj rešijo Novine, a zidava prosvetnega doma ga je zadržala. Po njegovem navodilu sta

Pelaniški most, šteroga je 22. septembra l. 1940 blagoslovo prevz. g. knezoškofo dr. Tomažič Ivan Jožef i ga izročio prometi g. ban dr. Naltlačen Marko. Most je dugi skoro en kilometer i je stao šestmilion šeststojezer dinarov.

prišla sama. Tu mi odkrije svoj načrt g. Bakan, ki ga je osvojil tud g. Camplin. G. Bakan je g. Camplinu ponudil gratis hrano in stanovanje do 1. oktobra, dokler ne položi profesorskega izpita za poučevanje verskega nauka na srednjih šolah. G. Camplin se je pa odločil, da bo v tem času še urejal Novine. Novine je rešil s svojo požrtvovalnostjo g. Bakan. Bog mu povrni to dobroto.

Sedaj pa pride strela z neba. Proti koncu julija dobi g. Camplin vabilo od Prezvzišenega, naj se javi pri njem. Sklep audencije je bil, da mora s 1. avgustom nastopiti službo školijskega tajnika v Mariboru. Pri tej audenciji je Prezvzišeni na predlog g. Camplina določil, a brez moje prošnje, g. Balazica za urednika Novin. G. Camplin bi po naročilu Prezvzišenega to odločitev moral meni sporočiti. A on misleč, da ga dana obveza o molčečnosti veže tudi v tej zadevi, meni sploh nič ne omenil. To je bila pomota. In ker mi sklepa Prezvzišenega ni sporočil in ker g. dekan ni mogel sklicati sestanka duhovništva, sem se na svet g. Camplina z njim prijavil na audencijo pri Prezvzišenem, da izvem, kako je rešil zadevo uredništva Novin. Pri Prezvzišenem izvem, da meni ne bi trebalo hoditi v Maribor, ker je na predlog g. Camplina Prezvzišeni določil g. Balazica za urednika Novin. Ko mi Prezvzišeni to naznani, me prosi, naj absolutno ne odbijem te rešitve. Kakšno rešitev je predlagal g. dekan Jerič, ne vem, ni on, ni škof mi tega nista povedala. V imenovanju g. Balazica vidim vsaj začasno božjo voljo. Ko za to rešitev doznam, oprosim g. dekana, naj skliče zdaj sestanek za ustanovni občni zbor K. t. d. v Slov. Krajini, na katerem naj se rešijo vse zadeve našega tiska. Za sklicanje ustanovnega obč. zbora je gospod dekan mene pooblastil javno v Lendavi iz razloga, ker je on preobložen z delom. Ker pa v smislu 10 § pravil K. t. društva v Slov. Krajini, določenega po kr. banski upravi, prvi odbor tiskovnega društva imenujejo predlagatelji, so Novak Vilko, Glavač Franc in Klekl Jožef julija 31. v priporočenem pismu sporočili g. dekanu, da je izvoljen prvi v odboru, to je za ravnatelja društva. Obenem so mu sporočili izvolitev ostalih odbornikov. Zaradi tega imenovanja je bil edino g. dekan kompetenten za sklicanje ustanovnega občnega zbora. Pooblaščen od njega sem ga smel sklicati samo v njegovem imenu, zato sem podpisal na prvem mestu njega, sebe pa samo kot pooblaščenca sekundarno kot lastnika listov, ki jih bo izdajalo kat. tiskovno društvo.

Ob tej priliki naj se dovoli, da se javno zahvalim g. Camplinu, da je več mescev z vso požrtvornostjo urejeval Novine in g. župniku Halasu, da je za časa moje bolezni več mescev urejeval Marilin List in g. kaplanu Gjörköšu, da je uredil več števil Novin, ko je bil g. Camplin zadržan. Bog povrni vsem. To bi bilo moje splošno poročilo kot uvod za izročitev lastništva naših listov. V 18. št. Novin sem javno dal izjavo, da še letos in to na en Mariji posvečen dan izročim lastništvo naših listov *Kat. tiskovnemu društvu v Slov. Krajini*. Danes obhaja kat. cerkev osmino velikega Marijinega svetka, Marijinega vnebovzetja. Ta dan naj bo ta velevažen akt izvršen. Izročitev se glasi:

Podpisani duhovnik Klekl Jožef, v 43. letu svojega duhovništva izročim danes 1. avgusta 22. na osmi dan Marijinega vnebovzetja v Turnišču na župnišču poleg lepe Mariji posvečene cerkve svoj „Marijin List“ s prilogo „Marijikin Ogracek“ ter „Kalendar Srca Jezušovega“ kakor i tednik „Novine“ brezplačno v okrilju „Kat. tiskovnega društva v Slov. Krajini“ članom juridičnega telesa, ki ga določi skupna dekanijska konferenca v Soboti sept. 4. t. l.

v vedno lastništvo. Člani tega telesa smejo biti samo člani Kat. tiskovnega društva v Slov. Krajini. Pripomnim, da sem deloval pri M. Listu in prilogah 36 let, pri Novinah pa 27 let brezplačno iz ljubezni do Boga in našega naroda. Pripomnim nadalje, da sem dragevolje daroval iz svoje gotovine za izhajanje teh listov 141.309 din 36 par. Pripomnim končno, da nisem računal obresti od te vsote in da nisem računal upravnih stroškov mnogo let, vse sem kril iz svojega. Listi so aktivni. Lani sem izdal za Novine 125.014 din 57 par. Za M. List s kalendarom pa 80.245 din 46 par. To je okroglo 205 tisoč dinarjev. Čistega je ostalo za kritje tiskarskih stroškov letos od Novin 9.424 din 27 par, od M. Lista pa 759 din 26 par, okroglo 10 tisoč din.

Omenim še, da sem letos do konca junija do zadnje pare izplačal vse tiskarske in upravne stroške. Ko mi je čast to spoštovanim članom Kat. tisk. društva v Slov. Krajini naznaniti, poudarjam, da ko z današnjim dnem lastništvo vseh mojih više imenovanih listov izročim brezpogojno, obdržim si pa za nedoločen čas samo uredništvo M. Lista, iz hvaležnosti do dobre nebeške Matere, ki mi je v teh dolgih letih poklonila nebrot milosti.

S to izročitvijo naznanim, da uredništva Kalendarja za letos že ne prevzamem, zato naj novo izvoljeni odbor poskrbi za urednika. Letošnji kalendar pa zaradi nastale draginje mora iziti v manjšem obsegu kot lanski. Isto tako izjavljam, da z novim letom nisem več urednik priloge Mar. Lista, Marijikega Ograrčka. Naj to skrb prevzame mlada moč in to z Mar. Listom neločljivo združeno prilogo razširi med našo ubogo mladino. Razume se samo ob sebi, da sme ta priloga imeti posebne platnice, kot je imela v začetku. Sezonsko nam nalaga posebno skrb za mladino, ki je v ostali Sloveniji ne poznamo.

Odboru „Kat. tiskovnega društva v Slov. Krajini“ sem do novega leta prav rad na razpolago, da se tehnično brez ovir more izročitev izvršiti. Do tega časa poskrbim za ekspedicijo listov, za terjanje naročnine in za kritje stroškov v tiskarni in upravi itd., vse po navodilih in pod nadzorstvom odbora. Po novem letu skrbi za vse to odbor, kakor i za terjanje v l. 1940. zaostale naročnine. Od l. 1939. nazaj zaostalo naročnino terjam jaz za kritje stroškov pri izdajanju evangelijev za naše brate v tujini, predvsem na Madjarskem in v Ameriki. Sem spada tudi Bažičova povest in drugi nepredvidni stroški.

Zahtevam samo eno in to se glasi: Izročeni listi naj ostanejo strogo katoliški. Bog blagoslovi naše delo! Sv. Družina sprejmi je v svoje varstvo!

Klekl Jožef, duhovnik.

Prve kak idete v štero drugo trgovino,

**si ogledjte mojo veliko zalogo
manufakturnoga blaga.**

Osvedočili se bodete sami, da zaistino
najbolše in najcenejše kupite v

KOLBL ALOJZA trgovini z meš. blagom v **ROGAŠEVCIH**

Življenje i mantrništvo blaženoga Gabrijela Perboara

(God 7. nov.)

(Ob stoletnici njegove smrti)

V vseh časaj i na vseh krajaj so bili mantrniki, ki so dali svoje življenje za Kristuša. Tüdi Gabriel Perboar je bio med njimi.

Narodo se je 6. januara 1802. leta v vesi Puech v Franciji. Meo je šče 7 bratov i sester. Dve sestri sta postali usmiljenki, dva brata pa sta stopila v misijonsko družbo lazaristov.

Mladi Gabriel je bio pobožen i resen po svojem značaji vsa leta od svoje mladosti do smrti. Za včenje je meo jako dobro glavo, tak ka je že kak bogoslovec predavao v bogoslovji filozofijo. Ne dugo po novoj meši je postao ravniteo bogoslovja i profesor dogmatike, to je katoličanskih verskih istin.

MLADE bogoslovce se je navdüşavao za poganske misijone. I resan jih je v tom časi dosta šlo v misijone. To šče njemi je ne bilo zadosta. Odločo se je, da bo tüdi sam šo glasit poganskim narodom Kristušov navuk. Žmetno so ga püstili z doma, a on je vztrajao pri svojem sklepi.

Stopo je na ladjo v Le Havri i se pripelao po 6 mesecaj na Kitajsko v Macao. Tü se je navčo za silo kitajskoga jezika, nato pa potüvao dale i prišeo končno v provinco Hupe. Tü je jako siromaško živo. Ne meo jesti i betegi so ga napadnoli, zvün toga pa si je sam ostro pokoro nalagao. Zato pa je meo velko žetev pri spreobraćanji poganov i jih vtrdo v katoličanskoj veri. Tak je leta lepo delao. Naeđnok pa izide na Kitajskom zakon, šteri je določao za vse kršćenike, ki so prišli iz Evrope, smrtno kaznen, za domaće kršćenike pa pregnanstvo.

S tem se je začnola za Perboara duga križna pot. Začnolo se je na vseh krajih velko preganjanje.

Perboar se je skrio, ali ovado ga je nekši novokršćenec. Zgrabili so ga, ga cukali za kito, štero je noso po kitajskoj navadi, njemi zvezali roke na hrbet i ga vlekli pred mandarina, višjega oblastnika. Na vse spitavanje je jasno povedao, da je Evropejec i katoličanski misijonar, zato ga je dao mućiti. Drügi den, gda je bio ves zmantrani pa zdelani, so ga vlekli daleč v drügo mesto.

Tüdi tü je izjavo, da je prišeo vćit lüdi, naj se ogiblejo slaboga i delajo dobro. Te so ga pa već kak jezerokrat vdarili z bambusovov palicov za vüha. Po tom so ga pa vrgli v vozo.

Drügi den so njemi zapovedali, naj pohodi križ.

„Srećen bom, či bom za svojo vero vmro“, je bio njegov odgovor. Zato so ga do krvavoga bili z ledernimi remli po obrazi. Vrgli so ga v čemeraj v vozo i njemi već dni ne dali jesti pa piti.

Nazadnje je mogeo pred vrhovno sodišče. Najprle so ga vnoviç zbili z remli po obrazi. Te so njemi zvezali oba palca na rokaj, nato pa ga za palce i kito obesili na tram. Za tem je mogeo 4 vöre z golimi kolenami klećati na lanci. Toda niednoga vzdihla, niedne

Blaž. Perboar Gabriel, kitajski misijonar, koga so pred sto leti vmorili zavolo vere Jezušove.

tožbe ne prišlo iz njegovih vüst. Pali so zahtevali, naj pohodi z nogami Kristušov križ. Ali on je ostano stanovit.

Znova so ga pelali v drugo mesto. Zaprli so ga v tisto vozo, kama so metali največše hüdodelnike. Vratarje so je na grozovite načine mantrali. Da ne bi zbežali, so jim privezali noge na eden količ v steni. Zavolo toga je Perboari začnola gniliti noga i prst na nogi se njemi je ščista posušo. Ešče več! Z golimi nogami je mogeo klečati na črepnjaj i držati debelo poleno od zajtra do večera na stegnjenih rokaj. Nato so njemi mikali vlase, ga bili po lici i njemi plüvali v obraz.

Večkrat so si tüdi zmislili i ga samo za kite obesili, da je po več vör mogeo tak visiti. Ali ga pa vrgli nakla i ga tukli s palicami po hrbti. Končno ga je kralovski namestnik obsodo na smrt. Kralevskega namestnika je tak svado s svojov stanovitnostjov, da je skočo z stolca i ga tukeo s pesnicami. Opravo je šče sv. spoved, obhajila so ne vüпали prnesti, da je ne bi vratarje onečastili.

Prišeo je smrtni den 11. sept. 1840. Perboara so gnali na morišče s petimi hüdodelniki vred. Bio je bos, na sebi je meo samo hlače i rudeče odelo. Roke je meo zvezane na hrbti; v njih je držao količ z malov zastavov, na šteroj je bila napisana smrtna obsodba.

Poklekno je i goreče molo. Najprle so odsekali glave peterim hüdodelnikom. Nato so njega privezali na križ, roke so njemi zasüknoli prek prečnoga trama i je odzaja na hrbti zvezali, da se je vidilo, kak da bi klečao. Krvnik njemi je nato vrgeo to vojko okoli šinjeka i tak močno zatégno, da ga je zadüšo. Nazadnje ga je šče eden vojak brsno z nogov v červo.

Krv katoličanskoga misijonara i svetca je orosila kitajsko zemlo, na šteroj je delao. Daj Bog, da bi iz te preljane krvi zrasla na poganskoj zemli mlada katoličanska Cerkev!

Knjigarna Balkányi

Dolnja Lendava

Lastnik **BALKÁNYI ALEKSII**

Vam najceneje nudi vse šolske potrebščine kakor: knjige, zvezke, beležnice, mape, svinčnike, peresnike, radirke, risalna orodja, ravnila, trikotnike, tuše, črnilo, barve, nahrbtnike, aktovke, kakor tudi vse monopolske zvezke.

Nalivna peresa

od din 15⁻ dalje.

Imam stalno na zalogi vse občinske tiskovine in pisarniške potrebščine.

!! Fotografski aparati v veliki izbiri !!

Materina pot

Krajina se je zavijala v mrak.

Motno pregrinjalo se jo spuščalo na zemljo — vedno niže in niže... S svojo temoto je ovilo vse vprek: zapuščena polja, pašnike, šume v ozadju in vsa selišča, raztepena po širni poljani. Zdaleč jih niti ni moči zapaziti. Skrita so med pernice zdaj že ogoljenik gajčev. Zvečer pa si želijo pokoja in se s stanovalci vred spravljajo k počitku.

Nad vso to prestrano ravnico se je odražalo malce oblačno nebo. Bilo je nekam nemirno. Po nebesnih planjavah so se podili samotni oblački, ki so nalikovali potepinskim cigančkom z razcefranimi malhami na rokah.

Božji posveti so medleli. Mesec — objeden krajec — je očitno skoparil s svojo svetlobo. Zdaj pa zdaj se je celo zazdelo, da ga bodo neugnani oblački-cigančki za vedno spravili v svoje torbe. Toda čudno: vsakrat je srečno priromal iz njih ter se nekam suho smehljaj. Bržčas so bile malhe luknjaste, mesec pa dovolj ozek, da je zlezel skoz nje.

Od severa je vel mrzlec.

Cloveka je stresalo do kosti, tako je bilo. Saj ni bilo čuda! Ko pa so Vsi sveti minili že pred dobrimi tremi tedni.

Pot proti Dokležovju je bila zavita v meglo; tema jo je čedalje bolj požirala, da je od nje ostal očem le motno siv pas. Bila pa je kljub temu dovolj vidna, kajti vsenaokrog se je temnila gosta porast. Življenja pa na njej ni bilo več. Prazna, brez žive duše je za dober lučaj dalje — koder se je krivil ovinek — izginjala očem med šumljajoče jošje, ki se je nemirno pozibavalo in v močnem pišu celo hreščalo.

Od Veržeja sem je že pred sončnim zatonom utihnil ropot kmečkih kol. Ljudje so vozili v shrambe poslednje kupe repe, ki so jo spravljali s svojih njiv kot zadnji pridelek.

Tako so utonili v mrak in pozabo tudi razvoženi kolniki, ki so se razpredali po vsej poljani, oropani svojih sadov, kakor posebno debela in motna pajčevina.

Nekoliko pred pol osmo uro je privozil vlak.

Ob leseni dokležovski postajici se je za dobro minuto ustavil. — Izstopila je samo neka mlada žena. Imela je nekaj berne prtljage: črn, lesen kovčeg in veliko culo.

Ko je izstopila na prosto in položila kovčeg na tla, je nekoliko postala ter globoko zajela sveže in hladne sape.

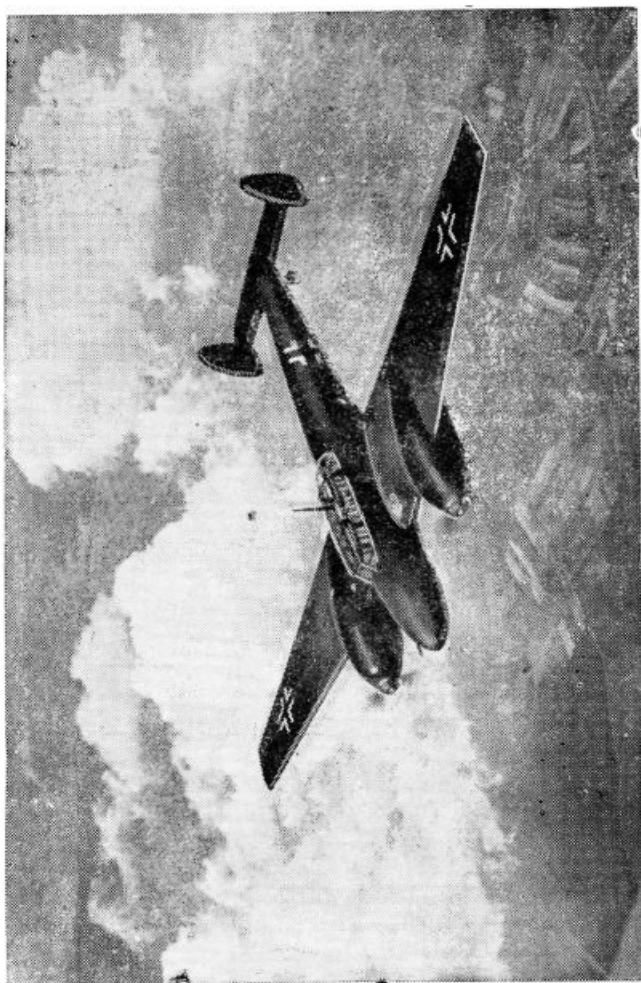
Vlak pa se je vil dalje med poljem. Sunkoma se je poganjal po nasipu mimo spokojno dihajočih razgonov. Posveti vozov so migotali skozi okna kakor vešče v poletnih nočeh.

Končno se je izgubil z posveti in ropotom vred med logovi in gmajnami proti Belticem in še dalje proti Soboti.

Žena, ki je izstopila, pa je še zmeraj stala ob temni postajni baraki. Pred njo se je na tleh temnil kovčeg; v rokah pa je še vedno držala na velik vozal zavezano culo.

Njen pogled se je upiral v daljavo. Objemal je vso to mračno in tiho krajino, ki je tonila v meglo. Nekaj je čutila v sebi — nekaj nedopovedljivega, Magda bi imela sedaj rada veliko, na široko razprto srce. O, kako široko bi moralo biti! Tako široko in prostorno, da bi spravila vanj vso drago, tiho domačo ravan.

Slednjič je oči odvrnila od pokrajine. Nečasa se je spomnila: svojih otrok in mirnega doma.

Nemški bombnik tipa Messerschmitt leti nad Anglijo.

„Moji otroci!“ — ji je živo zatolklo srce in jo pripravilo k nasmehu. Nekaj toplega se je zganilo v njej; bila je to ena sama, brezbrežna ljubezen. A vendar je njeno materinsko srce navdajal strah... Kako vendar bo mogla stopiti v krog svoje družine — pa brez zadostnega zaslužka, o katerem jim je toliko pisala iz tujine! Toda Magdina ljubezen je bila močnejša od strahu, ki jo je grabil za srce.

Zlivala se je v neko veličastnost, ki je polna jesenska poljana, ki je rodila sad, zanj trpela — in opustošena ostala sama, ogoljena, a z upanjem in ljubeznijo na svojih brazdah.

In čeprav je nosila v srcu nemir vse od nemških dežel sem, na vsem svojem potovanju v domači svet, kljub temu je Magdine prsi vzdigala v rahlem drhtenju ona nepojmljiva ljubezen: materinska, sveta...

*

Ko se je Magda sklonila nad kovčeg in ga pobrala, ji je na roko kanila solza. Ni je utrnila z roke — tam se je posušila. Na robec, ki ga je imela zvezanega pod brado, pa ji je zdrsela še druga, tretja...

Jokala je.

Sama ni vedela, kdaj in kako so ji začele vreti iz oči solze. Njena malce sklonjena postava se je počasi pomikala po nejasno začrtanem kolniku proti belemu traku nalikujoči cesti, ki je vodila v Dokležovje — v njeno rojstno vas.

Magda je hodila, kakor da se ji ne bi nikamor mudilo. Sprva, ko je stopila na zemljo, o kateri je v tujini toliko premišljevala, se je nekoliko podvzivala. Gnalo jo je k otrokom — in k možu. Zdaj pa jo je spet obšel strah, kako vendar bo dajala možu račun... Korak ji je zastajal. In vendar se je vračala iz daljnih nemških dežel; vračala se je domov po dolgih mesecih ločitve s svojo družino. Da, Magda je občutila v tem letu, ki ga je prebila na tujem, kako grenko je bivanje daleč od domovine. Vedela je, koliko skrbi in nemira ji je storila misel:

— Tam daleč nekje na tem božjem svetu drhti zame troje otroških src; vsak večer se me spominjajo v svojih molitvah. In mož moli naprej... zanj... vsi molijo zanj, mater...

Magda je spoznala, kako težke in bolečin polne so noči pod tujim krovom, ko ne veš, kaj se godi s tvojo hišico tam daleč, ko ne veš, kaj tare skrbnega soproga tam v domovini. Mogoče danes ali jutri ne bo imel z otroci, kaj bi v usta dal. In še, in še... Koliko je teh mučnih skrbi!

Kljub temu pa jo je v tujini tolažila topla misel:

— Kmalu pridem domov in prinesem svojemu domu z žalji pridobljen zaslužek. Saj nam bo potem dobro. Imeli bomo vsak dan zadosti kruha in otroci bodo spet primerno in lično oblečeni. Franček bo dobil nove hlačke; Micki bo treba kupiti novo janko — in malemu, seve, plejačice; saj ima nebože samo dve, ki sta že davno strgani in pa — premajhni...

Tako je Magda računala slednjo noč.

Po ves dan je garala na tujih njivah. Toda vse to je storila z neko voljnostjo in brez bridkosti, kajti zmeraj je mislila na zaslužek, ki bo prinesel otrokom in možu veselega in človeka vrednega življenja. O božičnih svetkih bodo imeli s čim zabeliti in se primerno razveseliti prihoda božjega Deteta.

Pa je udarilo kakor ob hudi uri:

„Vojska!“

Ljudem so zadrhtela srca; duše so v strahu trepetali: — Kaj bo z nami?

Magda je slutila, da vojska tudi njej ne bo prizanesla s svojimi posledicami. In ni se varala.

Sezonski delavci so v trumah zapuščali nemška tla in se vračali na svoje domove, kljub temu, da so jih gospodarji na vsak način hoteli pridržati. Kajti nemški kmetje so morali na vojsko. In sleherni, ki je šel, je bil pripravljen na najhujše: na fronto, ogenj — smrt... Zato je vsak želel imeti na svojih poljih, ki jih je moral zapustiti, pridnih in zanesljivih delavcev.

Toda sezonci so se zbalj za svoje, ki so tam daleč mogoče prišli v nevarnost. Kaj se ve? Dandanes se jim je kaj takega zdelo

povsem možno. Tako so kljub vsemu prigovarjanju zapustili svoje nemške delodajalce in se odpravili vsak na svoj dom. Niti na zaslužen plačo mnogi niso počakali. Kajti kmetje jih pred potekom pogodbe niso hoteli izplačati... Vsaj pravočasno ne.

Mlada mati ni vedela, kaj bi storila. Ali naj ostane, kakor jo je gospodinja nagovarjala in čaka na denar, ki ga njeni doma tako potrebujejo? Ali pa se naj vrne takoj? Kaj če so otroci v nevarnosti in se jim obeta zapuščenost... Bog ve, ako tudi njenega moža ne pokličejo za varstvo domovine.

Za najmlajšega, ki ima komaj poldrugo leto, se ji je srce še najbolj krčilo.

Končno se je odločila: „Pojdem!“

Gospodinja jo je še vedno rotila na vse mile viže, naj vendar ostane. Vsega da bo imela v obilju: hrane, obleke — no, vsega, kar bo imela ona sama na razpolago. Samo naj je ne

zapusti v teh negotovih časih... Kje naj si išče potem dobre deklet?

Toda Magdin strah za otroke je bil velik; rastle je vedno bolj in bolj... Ko se je odpravila, jo je Nemka prišla za roko in jo s solzami v očeh hotela pridržati. Magda je opazila, da je ženska vsa zbegana. Kako pa le ne bi, saj so jo posli — sezonci zapustili, mož pa je šel na fronto.

Ko je kmetica spoznala, da je vse zaman, je Slovenki skušala dopovedati — kajti Magda je nemški bole malo razumela, da ji sedaj,

Takše prizore vidijo v krajih, gde so boji med nemškim i angleškim letalstvom. Svetli traki so sledi lovcov, šteri bliskovito švigajo po nebi i pūščajo dim za sebov.

ko moža ni doma, ne more izplačati vsega zaslužka. Dala ji je samo pet kovancev po pet mark. Ostalo, da ji pošlje kdaj pozneje po pošti...

Magda je razumela.

Njen krvavo prisluženi denar torej... In koliko upov je stavila v svojo plačo! Že res, da je tri mesece poslala domov po štirideset mark, toda vse tisto so doma že sproti porabili. Drugo pa je obdržal gospodar. In tako je sama hotela. Kajti zavedala se je, da je pri njem denar na varnem. Ob koncu sezone pa je mislila ta svoj denar dvigniti.

Sedaj pa... Skoraj si ne upa domov. Ko postavi pred moža svoj pičli zaslužek, ji on lahko zastavi moreče vprašanje:

„Ali je to vse? — Saj si bila vse leto zdoma...”

Kaj naj mu ona tedaj odgovori? Pa — bo li verjel njenim besedam? - - -

*

Rousova Magda se je bližala domu svoje družine. S ceste, po kateri je nekaj časa hodila, je že zavila na stransko pot, kjer je poleg z jagnjedi ograjene pasike stala njena hiša.

Skoraj trdo je stopala mimo mirnih in spečih domov. Tu in tam je zaspano zaklivkal pes ter se skušal pognati iz svoje lesene kolibice. Toda — videti je bilo, da se mu ne ljubi lajati. Kajti že naslednji hip se je zlehnil nazaj na svoje ležišče; njegov glas pa je zamrl, da ga ni bilo več slišati. — Morda je pes spoznal, da ne hodi mimo hiše kak tihinec, marveč domač človek...

Pri tej ali oni hiši so še svetili. Gotovo so lupali tikvino seme in se pogovarjali o vsem mogočem — kakor je to pač navada ob takih prilikah.

Magda je že mnogokrat občutila, kako prijetno je sedeti med lupači, vrteti v rokah nekoliko ovlažena semena in govoriti po domače, od srca. Zahotelo se ji je, da bi vstopila pri prvi hiši, kjer se je skozi okna svetlikalo — in bi sedla k stolu med lupače — s hvaljen bodi Jezus na ustnah — in v srcu.

Zdaj pa je zagledala svoj dom.

Nehote je pospešila korak. Še malo prej se je bala stopiti pred moža in otroke. Zavest, da jim ne prinaša tolikega zaslužka, kakor ga morda od nje pričakujejo, ji je zadrževala stopinje proti svojemu domu. V njenem srcu je tedaj bojazen rastla; večala se je brez prestanka... Kaj če bi se obrnila in ne bi šla domov? — se ji je vsiljevala boleсна misel.

Zdaj pa je stopala trdno in odločno! Otroci, moji otroci!... mož!... so ji peli koraki po nekoliko zamrzli poti.

Ustavila se je šele na domačem podstenju. Kovčeg in culo je odložila. Nato pa si je začela ogledovati svojo domačijo. —

*

Magda je obstala in se ozrla naokrog.

Bila je vendar doma! In sedaj se ji je razdelo, da mora pogledati vsako stvar na svoji dragi domačiji...

Stopila je v hlev.

Duri so nalahno zaškrípale. Vlažen sopot jo je objel. V hlevu je bilo toplo. Dve kravi sta spokojno dihali in nagibali glavi pod jasli. V kotu je sopel teliček. Ko je odhajala z doma, je še cecal. Zdaj pa so ga že zdavnaj odstavili...

Bil je gost mrak; toda njene skrbne oči so opazile vsako malenkost. Še s srcem je zaznavala slednji najskritejši kotic svoje domačije.

Nato je stopila na gumno.

Tam je stal voz z dvignjenim rudom; z nogo se je dotaknila polena pod kolesom — in se tako prepričala, da je voz podložen. V slabi mesečini je celo opazila lestve, ki so vodile: na dile, na šator in na parno. V kotu ob parni so samevale že stare rebrnice. Zraven je bila drvarnica. Bila je skoraj prazna.

„Treba bo nakupiti drv“, je pomislila.

Nato je pogledala na šator.

„Tudi sena jim kmalu zmanjka. Na šatoru imamo vendar spravljeno za zadnjo silo — in že tukaj so pričeli mikati.“

Ko je po podstenju šla k hišnim vratom, je krenila mimo golobjaka. Slišala je nemirno cepetanje ptičega para, ki ga je zmotila v nočnem počitku. Takoj za tem je nekaj drobno zapivčalo.

„Aha — golobje imajo mlade! Ampak ubožkom bo mrzlo... Saj jih puh ne more dosti greti,“ je s skrbjo pogledala na golobjak. Pivčanje je že utihnilo.

Nato je dospela do okna, ki je bilo še vedno razsvetljeno. S pobožno radovednostjo je pogledala v sobo. Mil nasmeh ji je spreletel obraz. Magda je bila lepa — kakor utelešeno materinstvo — in ljubezen...

Magda je skozi okno opazila moža; bil je videti zelo zaskrbljen. Že se je napravil, da pojde gledat, kdo se potika po njegovi domačiji. V rokah je držal svetilko na svečo, ki so jo uporabljali samo zunaj hiše in pa v hlevu.

„Kolikokrat sem že mislil iti k Zdravcu po mladega psa. Po noči bi stražil dom in bi vsaj lajal, če bi se kdo potikal po gruntu...“ je mož sam pri sebi mrmral.

„Torej so me le slišali!“ se je Magda nasmehnila.

Pogled, poln materinske skrbi, ji je splaval na otroke, ki so se zelo splašili — kaj če zunaj hodi volk?! — in so se na postelji stiskali pod pernico.

Nato je mati prišla za kljuko na vratih — in pritisnila na njo, da je škripalo. Odznotraj je začula glas svojega moža — bil je to glas vestnega čuvarja svojega doma in otrok, ki je v tem že stopil v priklet:

„Kdo prihaja?“

„Jezus, jaz —!“ je vzkliknila Magda. Obenem se ji je zdelo čudno, da jo domači vprašujejo po imenu... Vse to pa je razumela — in se nasmehnila sama sebi.

V ključavnici je udarilo železo, nakar so se vrata odprla.

Na pragu se je pojavil mož.

Dvignil je svetilko — in srečen nasmeh mu je legel na ustnice. Ona je...

„Magda — ti! Kdo bi si mislil . . . No — da si le prišla — —“

„Franci, prišla sem...“ se je Magda vsa srečna vrgla v moževo naročje, da je ta imel komaj časa postaviti svetilko na tla.

„Magda, veš — mi smo se pa že bali, da ne boš mogla domov —“ ji je Franci šepetal s tako ljubeznijo in vdanostjo, da se mu je ona tesneje privila k prsim — hotela se je okleniti njegovega srca.

Srečna zakonca sta v ta prisrčni objem izlila vse hrepenenje dolgih mescev, ko sta bila ločena in si izpovedala svojo zvestobc, ki je tudi silne daljave niso mogle omajati.

Nato je Franci vzel ženinino prtljago, katero je ona položila ob prihodu na podstenje in jo zanesel v sobo.

Otroci so se še vedno skrivali na postelji. Ko pa so zaslišali materin glas, so vsi hkrati zaklicali:

„Mati so prišli! — Mati... naša mati!“

Joj! To je bilo veselja!

Starejša dva, Francek in Micka, sta takoj skočila s postelje in se ji vrgla v naročje. Oči so jima zrle v materin obraz — kakor bi ga hotela primerjati s podobo, katero sta ves ta dolgi čas ločitve nosila v srcu — o svoji mamiki.

Se mali v plejačici se je na ves glas zasmel in začel z ročicami nestrpnostno mahati — svoji mamiki v pozdrav... Usteca so se mu pa zgenila:

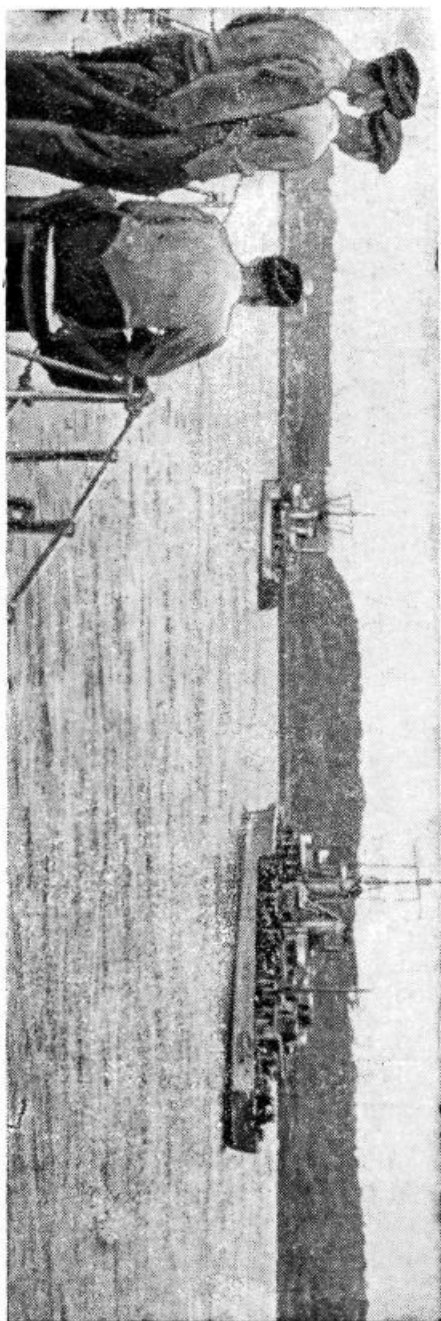
„Ma-ma . . . mama . . .!“

Joj! Mama! — — —

*

Magda je pri svoji deci spet našla prvo življenje, ki ji je bilo kot smeh sreče. Zavedala se

Nemški rušilci pred francoskim pristaniščom.

je, da ima tudi ona na svetu lepo in veselo poslanstvo, da ni samo brezmisljeni stroj, ki mu je odločeno, da deluje, da gara — ne da bi vedel, čemu.

Magda se je z vsem srcem oklenila tega lepega življenja pri svoji deci. Tako v pomladnih dneh zazeleni in vzcvete mladika, ki jo je gospodar presadil v obnovljeno zemljo, polno svežih sokov življenja.

Tudi z možem, ki se je njegovih očitkov glede zaslužka najbolj bala, sta se lepo sporazumela. Kako jo je pač bolelo srce, ko ni mogla dobiti vsega denarja, v katerega je stavila toliko lepih upov. Franci je razumel ženin položaj v tujini ob dneh, ko je bil ves svet zbežan zavoljo nastalih vojsk. Kako hudo pa je bilo še Magdi! — To je Franci dobro videl. Zato ji ni dejal nobene žal besede. Rekel je celo, da bi v tujino moral iti on — ne pa Magda. Tako da bi se bolj spodobilo.

Ob tej opazki ga je žena objela okrog vratu in mu resno povedala, naj o tem ne razmišlja, ker so ženske mogle dobiti boljši zaslužek kot moški. Ali ne ve, je dejala, da so se že drugi mesec po odhodu vrnili Žalikov, Kolenčev in Vargov? —

Franci se je tedaj zazrl v ženine dobre oči in jo pobožal po licu, ki mu v tujini solze pač niso bile tuje . . .

— — — — —
Kakih teden dni pred božičem pa je k Rousovim prispela pošta — z Magdinim zaslužkom. Denarja je bilo okrog pet sto mark; v banki so ga že menjali v dinarje. Zaslužek je prispel še k Zalarjevim, Ivanovim in Matjaževim.

Mlada Rousova zakonca sta se od veselja kar zavzela. To pa še tem bolj, ker tega denarja že nista mnogo jemala v poštev, čeprav ga je Magda prislužila z delom celega leta in je bil družini krvavo potreben.

Zdaj so svetili svetke brez grenkega pomanjkanja, ki — posebno otrokom — prinese v srce mnogo otožne potrtosti.

In mati Magda je s srečnimi očmi gledala, kako se družina gosti ob stolu, katerega je pregstrla in obložila ona — s sadovi svojega truda.

Ko pa je na sveto noč prišlo na svet Marijino božje Dete, je tudi Magdin otrok ležal v beli plejačici in v preprostih, a mehkih plenica — saj jih v trpljenju prislužila njegova mamica.

Magda je že tisti mesec pozabila na grenke dni v tujini. Saj ji je bil ves trud tisočkrat poplačan, ko je videla pri sebi drago deco in moža, ki so ji bili za vse hvaležni. Še celo malček v naročju se ji je tako lepo zahvaljeval, ko se je zasmel s svojim srebrno čistim glaskom, pokazal prve zobke na rožnatih dlesnicah in iz prešernosti ali ljubezni — kdo bi le vedel? — začivkal:

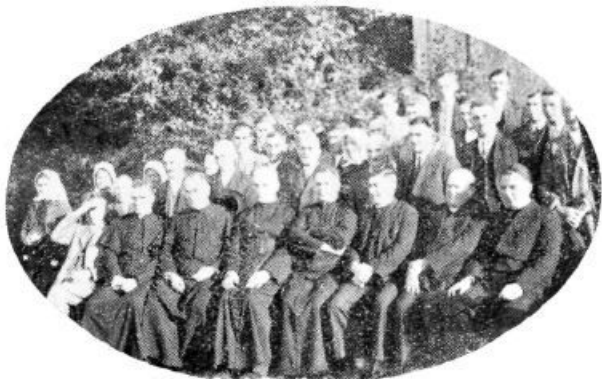
„Ma-ma, ma-ma! . . .“

Širitelski sestanek pri sv. Sebeščani

Novine i Marijin List sta obširno popisala širitelski sestanek, šteri se je vršo oktobra 6. pri sv. Sebeščani. Tü ga omenimo kratko, naj zvejo za njegov pomen tüdi listi, ki so si naročili samo kalendar.

Sestanek se je vršo na spomin 30 letnice, ka so urednik M. Lista zapüstili sebeščansko laro zavolo bolezn i se podali v pokoj. V tom pokoji v slabom zdravji so pred 27 leti izdali Novine. Letos so vse liste s kalendarom vred izročili kat. tiskovnomi družtvi v Slov. Krajini. Z novim letom bo to družtvo izdajalo vse naše kat.

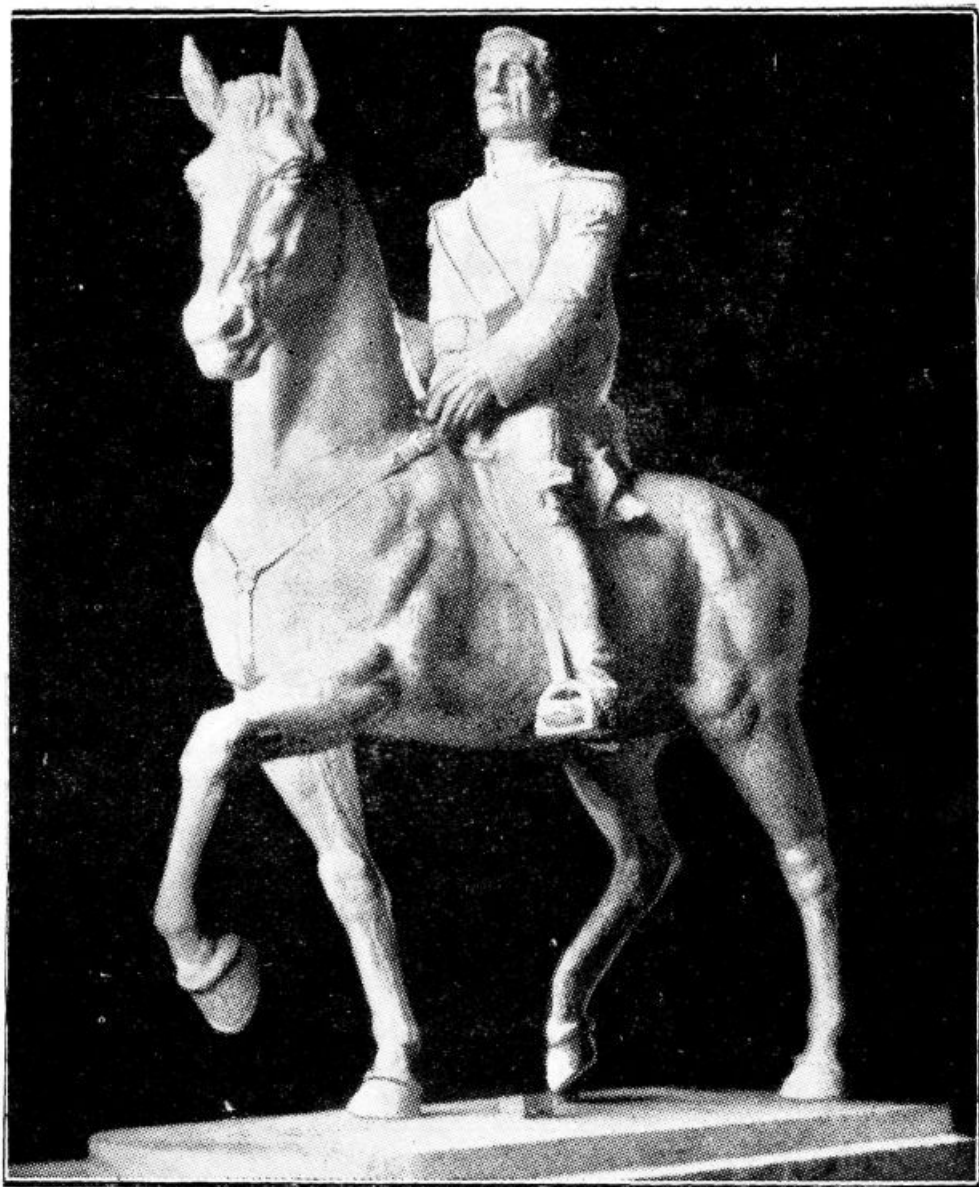

Širitelski sestanek pri sv. Sebeščani l. 1940. okt. 6.

liste. V tom družtvi so naši kat. dühovniki i izobraženci, pa ko-trige njegove so vsi naročniki naših listov. Ar se je prvi naš stalen list, Marijin List, od l. 1905. skoz pet let izdajao pri sv. Sebeščani, se je na spomin, ka se je pred 30 leti odselo z urednikom vred v Črensovce, tü pri sv. Sebeščani vršo sestanek. Vdeležilo se ga je vnožino naroda i nad 40 širitelov. Zvün lendavske i törjanske lare so bile vse drüge zastopane. Naš vrli širiteo, pokojnoga širitela Kozar JuriJa sin, z Martinja, Vendelin, nas je tüdi fotografirao. Tü na sliki je en deo širitelov samo, neštérni so že pred fotografiranjem odišli domo. Sad sestanka pri sv. Sebeščani mora biti, kak se je na njem povdarjalo, da si vsaka hiša v Slov. Krajini naroči naše domače liste. Z novim letom se uredništvo naših listov z upravov vred preseli v Soboto, Križova 4.

Spomenik pok. viteškoga krala Aleksandra I. v Ljubljani

Slovenski narod je na spomin rano vmrloga viteškoga krala, Aleksandra I. postavio z vernov domovinskih lübeznostjov spomenik. Spomenik je 10 metrov i 80 cm. visoki i predstavlja krala na konji, kak jaše naprej, da pribori sloboščino svojemi narodi. Spomenik je naredo slovenski kipar Dolinar Alojz. Delo je krasno. Spomenik stoji v parki kongresnoga trga ne daleč od cerkve č. sester uršulink. Do

Spomenik † viteškoga krala Aleksandra I. v Ljubljani.

70 jezer ljudi se je zbralo sept. 6. l. 1940. v Ljubljani, gda se je te veličasten spomenih odkrio. Častno je bila zastopana tudi naša Slovenska Krajina.

Bio je ravno prvi petek, zato so cerkve bile napunjene z ver-
nim narodom, ki je goreče častio presladko Srce Jezušovo.

Ob 11. vuri se je pripelao mladi krao, Peter II. i je po po-
zdravnom govori predsednika spomeniškoga odbora, dr. Pipenbachera,
odkrio očin spomenik i položio krasen venec pred spomenik. Nato
se je oglasila narodna himna, ki so jo jezeri i jezeri z navdušenjom
poslušali. Slovesnosti so se vdeležili knez namestnik Paveo i knegi-
nja Olga, kneževica Aleksander i Mikloš, vojaške i civilne oblasti
zastopniki z dr. Korošcom, zastopnikom vlade. Spomenik je v imeni
ljublanske občine v svoje varstvo vzeo dr. Adlešič župan.

Muslimani

Dnesden se večkrat naši pogledi obračajo na vzhod: v Afriko,
Azijo i Indijo, gde se bijejo krvavi i zgodovinsko važni boji. Vnogo-
krat pa pri tom pozabimo, da so ljudje, ki živejo po teh krajaj, po-
seбно v Afriki i Arabiji muslimani, šterih je okoli 250 milijonov.

Mi je zovemo za mohamedance, po Mohamedi, šteri je nastavo
to vero. Tak kak se mi zovemo krščenički (kristjani) po Kristuši. Oni
sami sebé pa zovejo muslimane, svojo vero pa islam.

Glavna razlika med kristjani pa muslimani je ta, da oni ne
pripoznajo Kristuša za Boga, liki samo za proroka. Ravno tak tudi
ne Cerkve, ne milosti, ne svestev.

Njuv Bog je Alah, največki njegov prorok je Mohamed. Naj-
popunejša kniga za muslimane je Koran, gde je, kak sami pravijo,
vsaka reč od Boga nazveščena. Koran je za muslimane vse: Sv.
pismo, cerkveni zakonik pa državni zakonik. Koran je razdeljeni v
sure (poglavja), štere pa si med sebov na mnogih mestaj ščista na-
sprotujejo po vsebini. Oni tudi verjejo, da je Bog že vnaprej vsak-
šemi človeki odločo, kama bo šo po smrti: ali v raj ali v pogüble-
nje. Ne pomaga njemi nikaj, četüdi pošteno žive, če je določeni za
pogüblenje. Strašen krivi navuk.

Namesto zvonjenja zajtra, poldne i večer, zove glasno i speva-
joč k molitvi v arabskom jeziki molilec — muezin. Postavi se na
glavni minaret (tören) muslimanske cerkve i kak „živi zvon“ 4 krat
na den zove vernike k molitvi.

To ka je za nas cerkev, je za muslimane džamija ali mošeja.
Nešterne so jako lepe. Pri molitvi se vsikdar obrnejo proti vzhodi —
proti muslimanskomi svetomi mesti Meki, gde je Mohamed meo
svoja „razodetja“. Tüdi strogo se postijo, posebno celi mesec rama-
zan, gda nesmejo od zore do mraka ne jesti, piti i kaditi, pa spolno
občevati. V noči pa lejko jejo i pijejo. Največki svetek je kurban
— bajram.

Zemlevid muslimanskoga sveta.

Zvün toga je dužen vsakši bogatejši musliman ednok v življenji opraviti romanje v Meko. Či sam nemre iti, lahko mesto sebe pošle namestnika. Tisti, ki je opravo romanje, dobi častni naslov hadži, šteroga sme vsikdar pisati pred svojim imenom. Romanje na priliko iz Jugoslavije košta okoli 20.000 din. Zato resan nemrejo vsi opraviti takšega romanja. Meka je največše arabsko mesto z 80.000 prebivalci i ma okoli 80 mošej. V glavnoj džamiji (mošaji) je na sredi kaaba (kjaba), gde je vzdani čarni „nebeski kamen“, ki ga more vsakši romar küšnoti. Pravijo, da je te kamen prineso nadangeo Gabriel Abrahami, šteroga muslimani jako častijo pod imenom Ibrahim

Kaaba je visika 11 metrov i šorka okoli 10 metrov. Na zvüna je pokrita z velkim čarnim plaščom i na njem so srebrni nakiti. Te plašč premenijo vsakše leto, ki je košta okoli 300.000 din. Kamen sam je jako čaren, pravijo, ka zavolo grehov lüdi.

Tü v Meki se zbirajo muslimani vsega sveta i tü jim rasté samozavest.

Vživati ne smejo tüdi mesa nečiste živadi, posebno svinjskoga mesa ne. Kak strogo se toga držijo, znajo povedati naši dečki, ki so slüžili vojaščine z muslimanami.

Po Korani je dovoljeno meti muslimani 4 prave žene naednok, priležnic pa kelko zmore. Mož lahko odslovi ženo, gda šče, či tüdi proti nje-noj voli, dočim žena ne sme zapüstiti doma brez dovo-le-nja moža. Prek obraza morejo žene nositi tenčico, da se zavarüjejo pred moškimi pogledi. Ženijo se po navadi tak, da vse, ka je potrebno za zakon, napravijo oboji

Husrenbegova džamija - cerkev - v Sarajevi.

starši, tak da se mladiva dva znajdeta že zdaniva, ne da bi se prle poznala. Telko po prek.

Ka pa naši muslimani?

Tretja največša sküpina v Jugoslaviji so muslimani, šterih je prek 1.000.000.

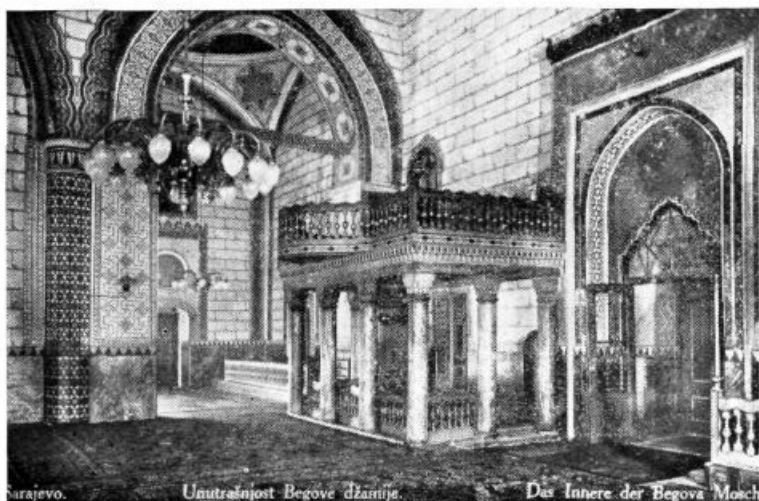
V narodnom pogledi se delijo v ete sküpine: bosansko-hercegovski muslimani pa južnosrbski, sandžaski i črnogorski muslimani.

Muslimani v Bosni pa Hercegovini so potomci nekdašnjih krivoverskih bogomilov. Gda so pa prišli v te kraje Türki, so na hitro sprijali islam, ali denok je vekši del ohrano svoje bogomilske posebnosti i visili so med svojov starov verov i islamom. Tak so bili podnevi muslimani, ponoči pa bogomili. Zato so se zvali „poturi“ (polturki ali polmuslimani). Ešče pred svetovnov bojnov je bilo preci takših „poturov“.

Glavna uprava islamske verske družbe je Sarajevo.

Tü je tüdi najvišiši islamski verski zavod v Jugoslaviji, šerijat-ska (pravna) bogoslovna šola i jo zdržavle država. Ravno tak majo tü šerijatsko gimnazijo, ki jo tüdi vzdržavle država. Tü se včijo arab-ski i türski jezik pa islamski veronavuk. Tüdi svojo srednjo strokovno šolo majo tü.

Drüga skupina so južnosrbski, sandžaški pa črnogorski muslimani. To so zvekšega Albanci pa Türki. Po kosovskoj bitki so se

Notrašnjost Husrenbegove džamije - cerkve - v Sarajevi.

Albanci selili iz gorate Albanije na Kosovsko pole proti Vardari. Nekdaj so bili katoličani. Pod türskov oblastjov pa so se mogli pomuslimaniti. Ešče dnes je med njimi vno go takših „poturov“, ki so ponoči katoličani, podnevi pa muslimani. Tej se zovejo „laramani“. Na Kosovskom poli jih je šče preci.

Vrhovna zakonodajna i nadzorna oblast nad tov skupinov je v Skoplji.

Vrhovni verski poglavar se zove reis-ul-ulema, ki ma sedež v Sarajevi. On razlaga islamsko versko pravo — šerijat, nastavlja predgare (hatšbe) i islamske sodnike (kadije) i vodi vso versko, prosvetno i kulturno življenje muslimanskih vernikov. Njemi pomagata dva odbora: ulema medžlis — eden v Sarajevi, drugi v Skoplji.

Do leta 1924. je bio verski poglavar muslimanov vsega sveta Kalif v Carigradi. Toga leta je z zadnjim casarom premino tudi Kalifat. Tak so se muslimani, kak tudi pravoslavni razdrobili po raznih državaj.

Nekaj spodobnega kak pri nas šara, majo muslimani vakuf ali džemat. Za eden džemat je potrebnih najmenje 300 družin. Duhovni voditeo džemata se zove džematski imam (naš plebanoš). Njemi pomaga džematski medžlis — nekakši cerkveni odbor. Nadzorstvo nad imami pa má glavni imam — naš dekan.

To v telko, da bomo meli nekelko pojma od muslimanov, ki so naši državljani, a po svoji veri pripadajo velkoj skupini Mohamedovih vernikov. Tudi za nje je Kristuš mro na križi, tudi njim je pripravo mesto v svojoj Cerkvi kak tudi v nebesaj. Žmetno i naporno delo čaka Cerkev, da spravi te miljone blodečih ovčic v svojo ovčarnico. Trda i nedostopna srca muslimanov pa bo Cerkev pridobila z edinim sredstvom — z vseobsegajočov Kristušovov lübeznostjov, ki jo pripelajo na svet naše goreče molitve i sveto življenje.

Muslimansko tržišče, zvano baščaršija, v Sarajevu.

Kak so moški prebirlivi.

Dve botri sta šle od meše. Kumaj sta se mogle potožiti edna drugoj. Edna je mela pijanoga moža, pa manjaka, pa grobijana. Ova botra pa zató drugo tožbe proti moževi nej mela, samo ka je prej strašno prebirlivi pri jeli: „Pomislite botra“, je pravila „sküjala san kukurčne žganike, tak san je zabelila, ka se je samo vse cidilo, tak so se svetili kak sunce. On je varvao dejte, te pa preveč zijalo, pa san njemi pravila, vej pa esi daj toga knapa!“ te mi je pa prek stola dáo dejte. Po-vojce so se malo odvezale, te je pa od déleta krej spadnolo malo blata, notri v skledo. Nej bilou vekše kak eden napršnjek, pa mislite ka je jo žganike?!

Vojni dogodki v letu 1940.

V lanskem našem Kalendarju smo opisali boje na Poljskem in ruski vojaški vdor v baltiške države. Ko so ruski mogočnjaki vidili, da se kaj dobi brez boja, so hoteli na isti način dobiti pod oblast Finsko. Finska se je uprla vojaško, sledili so hrabri boji Fincev. Vse je mislilo, da bo Finske pri petdesetkratni premoči od strani ruske vojske v par dnevih konec. Žilavi Finci so se junaško branili in kljubovali, dokler niso 12. marca sklenili z rusko vlado mir, ki jim je sicer odvzel nekaj ozemlja, bil pa je vendar časten mir junaškega naroda.

Noša bosanskih muslimanov i muslimank.

Vse pričakovanje pa je bilo obrnjeno med tem na zapadno fronto, na kateri so se velesile pripravljale na odločilne spopade. Dočim so Nemci vsi kakor en delali samo za en cilj, oborožiti se do vrhunca, udariti na sovražnika in ga v bliskoviti vojni, ko si še niti oddahniti ne bo mogel, streči, je v Franciji bilo vse v nekem čudnem sanjarjenju. Francozi so se preveč zanašali na svojo utrjeno mažitonovo črto, o kateri so bili prepričani, da je ne more podreti nobena vojaška sila ali orožje. Poleg tega pa je bilo v Franciji vse razjedeno. Komunisti, ki so v takzvani ljudski fronti prišli na oblast, so stremili samo za veliko revolucijo in vojski dopovedovali, da, ko bo prišel veliki dan, ni treba krvi prelivati za buržuje. To razpoloženje je nemška propaganda prilično izrabila proti Angležem, ki so bili v očeh premnogih francoskih vojakov tisti buržuji.

Tudi Angleži niso bili pripravljeni na veliko nemško ofenzivo. Kakor vedno v zgodovini, so tudi sedaj računali, da se bo v to vojno zapletlo več držav, katere se bodo bojevale, oni pa bodo posojali denar in lifrali orožje za obresti. Tokrat so se uračunali. Res je, da so bile sedaj tudi napadene vmesne male države, toda kljubovati nemški premoči niso mogle, ali so bile v par dneh premagane, ali pa so se prostovoljno udale. To se je zgodilo celo z velesilo Francijo. Tako je ostala naposled Anglija sama proti nemški premoči, ki jo je še okrepila z vso svojo oboroženo močjo Italija.

Svet niti slutil ni, kakšne načrte ima Nemčija. Pri zasedbi Posarja, Avstrije, Češke in Poljske, je bil svet prepričan, da ji gre samo za to, da vse Nemce združi v skupni veliki nemški državi. Le, ko so se začeli v zgodnji spomladi dogodki bliskovito razvijati, se je videlo, da ima Nemčija vse inačise in veliko večje načrte od teh.

Dne 9. aprila so Nemci v rani jutranjih urah, ko je še vse spalo, zasedli vsa važnejša danska in norveška pristanišča in večja mesta. Kakor strela iz vedrine so prišli ti dogodki. Danska se je udala brez boja. Nemčija jo je zasedla samo vojaško, državljanske svoboščine in kulturne pa jim je pustila.

Norvežani pa so se z orožjem uprli. Nemci so sicer hoteli tudi tam brez bojev priti do svojega cilja. Na Norveško so poslali dosti svojih ljudi, ki so prišli kot izletniki. Računali so tudi na pomoč norveške narodno-socijalistične stranke, ki se je res tudi prihajajoči nemški vojski pridružila. Bila pa je preslaba proti večini, ki se je z orožjem uprla. Kralj. vlada in vojska sta se postavili v bran. Na pomoč so prišli tudi angleški vojaki pa nekaj francoskih. Znana je bitka pri Narviku, kjer so Angleži z uspehom napadli nemške vojne ladje, vendar pa hrabre nemške vojske niso mogli streti in izgnati iz Norveške. Sam kralj je z vlado pred nemškim vdorom moral pobegniti na Angleško, Norveška je bila kmalu zasedena in je dne 9. junija opolnoči ustavila sovražnosti napram nemški oboroženi sili.

Med tem pa je na zahodu zadivjala vojna v vsej strahoti. V

Muslimanka z Bosne s pisanim prtom, s šterim ma tudi glavo pokrito. Vse se pa že ne držijo te stare noše.

kratkotrajni vojni, kakor ji pravijo bliskoviti vojni, je nemška vojaška moč v par tednih strla Luksenburg, Holandijo, Belgijo in Francijo. Dne 10. maja se je začela velika ofenziva nemške vojske proti štirim državam. Luksenburška je bila zasedena kot mala kneževina v par urah.

Že leta 1939. je francoski generalni štab sklenil, da bo, če nemška vojska napade Francijo preko Belgije, šel sovražniku nasproti v Belgijo. Ko so v Holandiji, ki je bila precej utrjena, v par dneh padle vse utrdbe v roke nemške vojske, je hitela zavezniška francosko-angleška vojska, da zasede obrambno črto Anvers—Namur—Meuse. Preden pa so prišle glavne sile na to črto, je bila že po nemških padalnih oddelkih vsaj na važnejših točkah zasedena.

Nemškim silam je zelo prav prišla takozvana peta kolona, ki je bila sestavljena iz Nemcem prijaznih domačinov, pred ofenzivo tja poslanih oboroženih nemških turistov in padalcev, kateri so nemška

Skupina naših bosanskih muslimanov.

letala zmetali na sovražnikovo zaledje. Peta kolona je imela nalogo, da je zasedla važnejše strategične točke, za sovražnikovim hrbtom uničila mostove, železniške proge in važne vojaške naprave in delala zmešnjave, ki so otežkočevale gibanje vojske in je dostikrat popolnoma zavrle. Najstrašnejše je bilo, da so železnice in ceste bile polne beguncev, milijon in milijon civilistov, ki so vse ceste in pota zasedli in se v strašni zmešnjavi valili neznano kam. Mesto, da bi ostali doma pri svojem delu, so se na beganje sovražnika v nekem nezapopadljivem strahu dvignili in šli v nepopisno trpljenje. Jasno je, da je vodstvo zavezniške vojske prišlo v nemogoč položaj.

Zanimivo je tudi, s kakšnimi silami sta stali sovražni fronti ena proti drugi. V začetku ofenzive 10. majnika je imela Nemška vojska 125 pehotnih divizij, 11 oklopnih divizij s 7500 tanki, 3500 bombni-

mi in 1500 lovskimi letali. Zavezniki pa so imeli 100 pehotnih divizij, 2000 tankov, 100 bombnikov in 420 lovskih letal. Če še računamo, da je francoska vojska morala 16 divizij imeti na Mažinotovi črti, se že iz tega vidi, kakšno nadmoč so imeli Nemci že v začetku. Ta nadmoč je rasla z vsakim dnem, ker so zavezniki vsak dan zgubili par divizij, dočim je nemška vojna sila razen letal in tankov zgubila zelo malo.

Zanimivo je tudi to, da je v tem času imela Anglija na francoskih tleh samo 10 divizij, ostali del vojske pa je bil francoski.

Prvi ofenzivni sunek nemške vojske je imel namen, da zavezniško fronto preseka na dvoje, severni del odsekane vojske obkoli in ga uniči. To se je posrečilo z neverjetno točnostjo. V nemške klesče na severu je prišlo 34 zavezniških pehotnih divizij, dve konjeniški in štiri motorizirane. Junaško se je bila obkoljena armada in se z največjim trdom prebila do morja, kjer so na ladje naložili okrog 90 tisoč francoskih in 370 tisoč angleških vojakov. Vso ostalo armado pa so nemške čete ali ujele ali pa uničile. Vojaki so rešili samo svoje golo življenje, vse orožje in vsa oprava pa je padla v roke Nemcev. Na zavezniški strani je ostalo 43 divizij Francozov in 1 angleška divizija. S to vojaško močjo so sprejeli zavezniki drugo veliko nemško ofenzivo na Sommi.

Druga nemška ofenziva se je začela dne 4. junija. Med tem je vrhovno poveljstvo francoskih vojnih sil prevzel Veigand. Z utrujenimi in razrečenimi armadami je skušal zadržati nemško vojsko in rešiti ljubljeno mu Francijo, pa je bilo zaman. Ko je uvidel, da ne bo mogel držati zaključene fronte, je utrjeval posamezne postojanke in se tako nekaj časa držal. Med 5. in 8. junijem je nemška armada tudi to linijo predrila in je pri Soissonu prišla preko vode Aisne. Francozi so v teh bojih zopet izgubili 15 divizij, tako da je od morja pa do Mažinotove črte stalo proti 97 nemškim divizijam le 16 nedotaknjenih francoskih. 12. junija je že Veigand izjavil, da je popolnen poraz francoske vojske neizogiben.

Dne 18. junija je bila francoska armada presekana na dvoje.

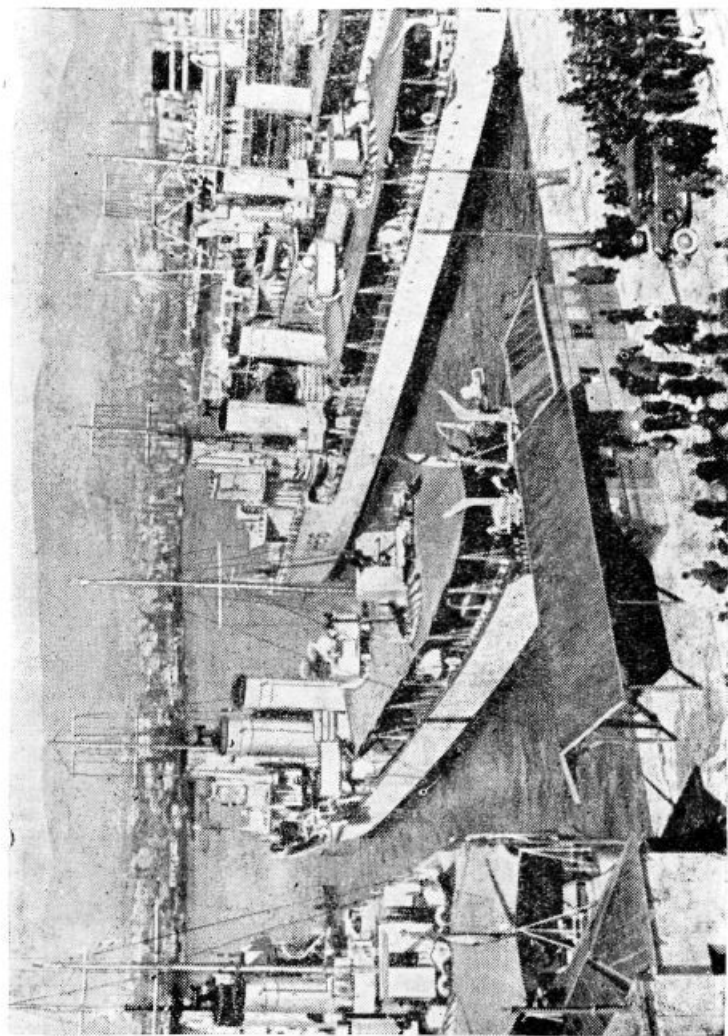
Med tem je dne 10. junija napovedala Franciji in Angliji vojno tudi Italija. Njena vojska je prodirala v Francijo iz vzhodne strani in je prišla armadam, ki so se bojevale na Mažinotovi črti, za hrbet. Dne 17. junija so prišli Nemci prek Rena in začeli osvajati utrdbe Mažinotove črte, ki so jo Francozi hrabro branili. Armada Conde je izstrelala na nemško vojsko vso strelivo in se potem udala dne 22. junija. Drugi del armade se je umaknil na Švicarsko, kjer je bil razcrožen.

Dne 17. junija je Francoska vlada zaprosila nemško za premirje. Nemci in Italijani so med tem zasedli že polovico Francije. Nemci so hoteli, da se za premirje pogajajo na istem mestu, kjer so se pogajali, ko se pred 20 leti oni prosili premirje in mir od Francozev, da s tem operejo sramoto za svoj poraz v zadnji svetovni vojni.

Premirje je določilo, da pod francosko vlado ostaneta dve petini cele Francije, nasprotniki pa so zasedli 3 petine. Poleg tega je

premirje naložilo premagancu, da mora vzdrževati vso vojsko v zasedenem ozemlju, kar znese težke milijone za francoski narod.

S tem pa še vojne ni konec. Dasi je vodja Nemcev, Hitler, ponudil Angliji mir pod gotovimi pogoji, je angleška vlada ponudbo odklonila in se vojskuje dalje. Vse je pričakovalo in tudi nemški voditelji so zatrjevali, da bo nemška vojska napadla Anglijo doma. V ta namen so Nemci z zračnimi napadi hoteli streti angleško vojsko

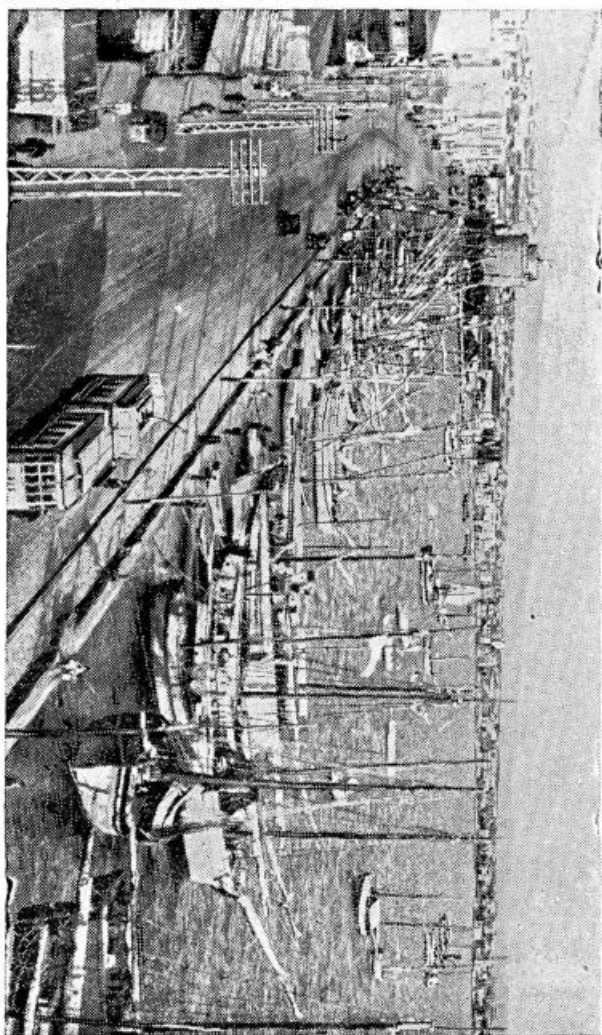
Grško-italijanska vojna.

Pirej, največje grško pristanišče i drugo največje mesto v Grčiji. Pirej je pravzaprav atensko pristanišče, ve ga loči samo mala razdalja od prestolice Aten. Pirej ma 350.000 prebivalcov i leži pri Egejskem zalivu. Pirej je največje grško trgovsko i industrijsko središče. Leta 460. pred Kristušom ga je vtrdil Themistokles i ga z Atenami vred obdalo v velikim obzidjem.

in odpor. Ker bi pa ta način vojne stal nemško armado preveč življenj, je nemško vodstvo očitno opustilo ta načrt in je zbralo drugo pot, to je, vse evropske države s pogodbami navezati na Nemčijo in Italijo, angleško moč streli na Sredozemskem morju in ji tako odvzeti vpliv in kolonije. Vse delovanje nemške politike in vojaških priprav je šlo po zlomu Francije v to smer.

Med tem so Sovjeti zasedli vse tri baltiske države: Litvo, Letonijo in Estonijo. Dva tedna pozneje, 28. junija pa je Rumunija prepuстила Rusiji Besarabijo in gornji del Bukovine.

Rumunija je pod pritiskom Sovjetov prepustila Bolgariji južni del Dobrudže in Magyarski severni del Erdelja. Kot za protiuslugo je Magyarska pristopila k trozvezi, ki so jo med seboj sklenile Nem-

Grško-italijansko bojišče.

Solun, drugo največje grško pristanišče i največnje gospodarsko središče v Severni Grčiji. Solun je važen po svoji legi, ar je naravno izhodišče celoga Balkana od Donave doli na Egejsko morje. Jugoslovija ma v Soluni slobodno pristanišče. Okoli pristanišča je zrastle veliko moderno evropsko mesto. Solun ma 245.000 prebivalcov, ki so po večini Grki. Solun je ustanovila sestra Aleksandra Velikoga, Tlesalonike, žena makedonskoga kralja Kasandra okoli leta 315. pred Kristušom. Po njej se imenuje mesto v grškom jeziki Tlesalonike.

čija, Italija in Japonska. K trozvezi je pristopila tudi Slovaška in jo izdatno podpirata še premagana Francija in Španija. S tem se je političen vpliv trozveze precej okreplil, obenem pa dal Italiji in Nemčiji možnost, da Anglijo napadeta na njeni najbolj občutljivi kolonijalni točki, Egiptu in Indiji. Kot ovire na ti poti stojita še samo Turčija in Grčija.

Koncem meseca oktobra je Italija zahtevala od Grčije, naj ji mirnim potom pusti, da zasede nekatere važne strategične točke. Zahtevo je Grčija odklonila, zato pa ji je Italija napovedala vojno. Grki se sicer hlabro upirajo, radi tega pa si ne smemo delati utvar, da ji italijanska premoč ne bi prišla do živega. Grčijo sicer podpira Anglija z letali in z vojno mornarico, pa pomoč ni tako izdatna, da bi Grčijo mogla rešiti pred nesrečami. Pa to so že prerokovanja, v katera pa se ne smemo spuščati. Ko to pišemo, ni italijanske vojske v Grčiji, vse je pregnala iz svojega ozemlja grška vojska in v Albaniji celo zasedla važno strategično mesto: Korčo.

V bojih med Grčijo in Italijo je prišlo tudi do bombardiranja jugoslovanskega Bitolja. Ugotovilo se je, da se mesto italijanska letala pomotoma napadla. Italijanska vlada je dogodek obžalovala in povrnila vso škodo. S tem je bil ta nevaren dogodek poravnán in mir med nami in sosedno Italijo obvarovan.

Sedemnajset novih sv. meš v Slov. Krajini

Letošnje leto je dober Jezuš posebno blagoslovo Slov. Krajino. Sedemnajset njenih sinov je pristopilo prvič k božemi oltari, da prikažejo Bogi svoj prvi dar, dar Boži, Jezušu, samoga Boga i njemi sebe za dar. Prva nova sv. meša se je vršila v Črensovcih julija 16, zadnja v Indiji okt. zadnje nedelo, na god Kristuša Krala. Med sedemnajstimi novomešniki sta dva prvo nevtepeno daritev prikazala Bogi v Jüžnoj Ameriki, eden na Japonskom, eden v Indiji. Štiri misijonare je tak znova poslala mala Slov. Krajina v širni poganski svet, da pridobijo za vero i cerkev Kristušovo düše, ki v senci smrti sedijo i je pripelajo v večno zveličanje.

Vekše časti ne more meti naša mala krajina, kak da sme sodelovati po svojih sinaj misijonaraj na pokristjanjenji poganskih narodov. I če bi smeli en svet, en tanač dati našemi siromaškomi ljudstvi, je té sledeči: 1. molite dosta za misijonska pozvanja; 2. podajte se dečki i dekle v to najzvišenejšo službo i 3. naši milijonarje, ki ste obogatili iz žülov našega siromaštva, podpirajte naše misijonare, naše dečke i dekle, da dovršijo svoje včenje i se pridno pripravijo na zvišeno misijonsko službo. Gospodje Osterci, Klepci, Šwarc, Hahni, Eppingeri, Heklič i drugi bogatašje, darüjte letno v fond, da se iz njega podpre naša mladina, ki se šče posvetiti misijonskomi deli. Nastavite takši fond. To zahteva od vas pravičnost i lübezen. Vekšega kulturnoga dela ne morete izvršiti, kak če podpirate sinove i hčeri tistoga ljudstva v misijonskom pozvanji, štero vam je spravilo, se zna, po vaših trüdaj tüdi, veliko bogastvo.

Odkrito govorimo, da po navuki kat. cerkve ste svoje dohodke dužni deliti med tiste v prvoj vrsti, ki so vam pomogli k blagostanji. I to so v prvoj vrsti naši siromaški lüdje, vaši küpci, vaši delavci.

Med te narod delite svoje dobičke, do šterih ste po njem prišli, podpirajte njegove sirote, predvsem pa njegovo mladino, ki se šče posvetiti misijonskomi deli.

Edno odprto pitanje

Pomažite nam je rešiti, ki ste na to pozvani

Zima je tū. Nema smilenja z nikim, vsakomi do kosti sega i ga poščiple. Srečen, ki se ma s čem odeti. Skoz tople obleke zima lejko sega do kosti, ne napravi nikše škode. Vse inači je pa pri tistom, ki je slabo, ali nikak odet. Keliko trpljenja, keliko betegov, keliko smrti vzeme zima pri siromakaj. Najbole se nam mora militi nedužna dečica. Nema obleke i obüteli za šolo, še menje za cerkev. Zmrzavle po dnevi, zmrzavle po noči. Drv ne za kūrjavo, mora se šparati, tople obleke ne, obüteli ne. Še srečno je dete, ki ma zakrpano odevalo i obüteo, skoz šteroga njemi gledajo prsti. Kelko dece pa nema ni toga. Pa poleg dece so starci i starice, ki se ne morejo zadostno obüti i obleči. Delavci brez služu trpijo s celov familijov mraz. Pa vsi ti so naši bratje, so naše sestre. Od vseh teh pravi Bog vsem nam po proroki: „*Carnem tuam ne despexeris — ne zaničuj svojega tela.*“ Velika, zaistino boža reč. Pomenkanje trpeče, prezeblajoče telo mojega siromaškoga blišnjega je moje telo. Moje ne več pred Bogom, kak njegovo i njegovo ne menje vredno pred njim kak moje. Dužen sem njegovo tak ljubiti kak svoje i njegovoga ne smem menje ljubiti kak svojega. Zato kak svojemi teli toplo obleko i obüteo želemo i njemi poskrbimo, smo dužni po istoj lübezni želiti i poskrbeti svojemi golomi, nagomi, bosomi blišnjemi tüdi obleko i obüteo. To je boža zapoved, boži zakon. Naš mili zveličar je jasno povedao: „Ka ščeš ka bi ti lüdje včinoli, včini njim tüdi ti, i ka neščeš, ka bi ti lüdje včinoli, ne včini njim ni ti.“ Jasno kak poldnešnje sunce.

Ka bi pa bilo potrebno, da oblečemo i obüjemo naše siromake?

1. Prek reda ne pijmo, ne kadimo, zatajimo se v pili i kadili i darüjmo iz prihranjenoga za obüteo i obleko siromakom.

2. Staro obleko i obüvalo ponüdimo siromakom.

3. Ki smo premožni i mammo vrednost, darüjmo v te namen vekše svote za obleko i obüteo našim siromakom.

4. Trgovci, ki so po starih nizkih cenaj kúpüvali obleko i obüteo, naj dogotovljeno ali pa material za njo, brez vseh dobičkov po staroj ceni dajo siromakom. Ne vekšega greha v teh žalostnih časaj, kak je greh trdoga srca, štero se šče na račun siromaškoga naroda še te bogatiti, gda té pomenkanje trpi.

Vüpamo se, ka naši trgovci vsi majo düšno vest i bodo obleko i obüteo pa ves material za njo odavali siromakom po starih cenaj, velikim siromakom pa celo, kak do bi mogoči, brezplačno poklanjali.

Stoletna izkustva gučijo za BAČKO APOTEKO i za njeno znano hižno sredstvo: „BILJNO ROSO“, to tekočo blagodat rastlin. Samo 3 kaplice, 3 čüdodelne rastlinske skuze uporablene odzvüna ali odznotra odženejo bolečine, mantranje prehenja i človek se počüti sveži i novi. *Ona stoodstotno davle tisto, ka obečavle!* Mora pa biti samo prava „BILJNA ROSA“ iz 100-letne Bačke Apoteke.

MISIJSKA POROČILA

J. M. J.

Shillong, Assan, India, 20. sept. 1940.

Prečastiti gospod!

Po dolgem času se Vam spet oglasi sin Slov. Krajine. Vzrok je le današnja vojna, da tako redko pišem Vam in še drugim v domovini. Bil sem mnenja, da, ko je Vaša sosedna država stopila v vojno, ne bi bilo mogoče več dobivati pošte iz Evrope in pa tudi se ne bi splačalo pisati od tukaj, dokler se ne bi odprla pot za pošiljanje v Evropo. Toda Vam moram sporočiti, da redno dobivam Vaše in še druge liste, le radi vojne porabijo dalj časa. Zaenkrat še ne vem, katero pot hodijo. Glavno je, da jih dobivam, ker mi prinašajo veliko novic iz moje drage domovine.

Nadvse lepe in zanimive novice pa sem prejemal od vseh listov v avgustu in septembru. Zelo sem bil vesel, ko sem prebral članek o letošnjih novomašnikih, o slovesnosti, ki so se vršile v preteklih mesecih v Beltinski župni cerkvi. Zares mora biti ponosna in obenem tudi srečna ta Beltinska župnija, ki je letos, kot sem bral, na čelu vseh župnij v Sloveniji, v tem pogledu, da je prav letos dal Bogu in Cerkvi največ novih mladih levitov, novih delavcev v Gospodovem vinogradu. Srečna torej ta župnija, ki je letos bila deležna tolike milosti in posebnega božjega blagoslova po priprošnjih teh novomašnikov v njih prvih sv. daritvah. Srečnejši pa so se še morali biti njihovi starši, ki so obrodili tako dragocen sad in ga darovali Vsemogočnemu v čast in slavo. Po njih obstoji naša vera in se bo čimbolj širilo božje Kraljestvo na zemlji. Bog je gotovo obdaril te srečne starše z posebnimi milostmi na sveti dan prvih sv. maš svojih sinov. Katere sreče so pa bili deležni sami novomašniki po svojem mašniškem posvečenju, je težko opisati. Po dolgih stopnicah, polnih težav in neprilik in bi rekel, čez vodo in ogenj so končno dospeli na sv. goro, do Gospodovega oltarja. Zares srečne so se morali čutiti po mašniškem posvečenju, ko je prišel vanj sam sv. Duh, ko so zadobili tako veliko oblast nad dušami in nad Kristusovim Telesom. Bog daj, da bi na svojem apostolstvu pridobili veliko uspehov in veliko storili za blagor duš, ki jim bodo izročene od božje Previdnosti. Bog daj, da bi bili zares prava svetlost in sol svetu, Bogu in Cerkvi pa v veliko čast in slavo. To jim iz srca vošči Vaš slov. sin in rojak, njihov najboljši prijatelj in tovariš.

Jaz se hvala Bogu prav dobro počutim, posebno zdaj, ko se mi tako hitro približujejo oni srečni dnevi, ko bom tudi jaz, najbolj nevreden, postal Maziljenec Gospodov, duhovnik Kristusov na vse veke, „drugi Kristus“, misijonar in apostol te velike in tako pisane Indije po naravi in po verstvu, Bog mi daj v moji prvi sv. maši nekaj one svetosti, milosti in gorečnosti do duš, ki jo je imel prav tukaj, v tem kraju naš goreči in pokojni rojak Mlekuš, ki je umrl tu v Shillongu ravno tri leta pred mojim prihodom v Indijo. On je

umrl leta 1933, dne 2. nov. in jaz sem stopil na Indijska tla 2. nov. leta 1936. Dan mojega mašniškega posvečenja je že določen in sicer 26. okt., a na drugi dan, praznik Kristusa Kralja pa bom pel prvo sv. mašo tukaj v Šilongu (Shillong). Navzoči bo tudi nadškof iz Madrasa, iz Južne Indije. Ne bom imel one sreče, ki so jo imeli moji tovariši, ki so peli svojo prvo sv. mašo v svojem domačem kraju, v krogu svojih staršev, rodbine, znancev in prijateljev. No pa se bom vseeno počutil nad vse srečnega, ker domače, starše in druge drage osebe mi bodo zastopali ali nadomestili tukajšnji gg. predstojniki in misijonarji, in še kristjani in pogani iz tega kraja. Vendar pa sem prepričan, da boste tudi vi vsi navzoči in jaz vas vljudno vabim združite se z menoj vi, dragi oče in mati, bratje in sestre, rodbina vsa, vi preč. gospod in še drugi gospodje, ki so me spremljali do tega cilja mojega, vsi dobrotniki, znanci in prijatelji! Jaz bom vas imel vse v kelihu in Bog bo povrnil vse vaše trude in žrtve z obilnimi milostmi in skupaj molimo za mir in za spreobrnitev Indije.

Vaš v Presv. Srcu Jezusovem

Ivan Cigan.

Vsaka hiša v Slov. Krajini naj ma

„Kalendar Srca Jezušovega“!

Nastavljeno 1849

ŽELEZO,

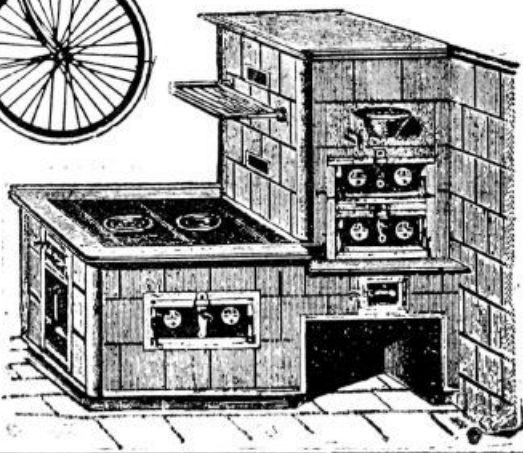
Švedski magnet ocel.

BLAGO IZ OCELA, obželezenje zgradb, vsake vrste škér, železni trami, **gotovi šparhetti** za v steno vzdali, **trbovelski portlandcement I-a, v a p n o.**

Nadale **šivalni mašini,** **biciklini,** kak tudi **mašini za slamo rezati, repo sekati, plügi** se najlaej dobijo v **železnoj trgovini**

JURIJA TOMKA
V LENDAVI.

Kdakoli si ščeš pomagati, moraš „BILJNO ROZO“ rabiti!

Na jezere zdravilnih rastlin s cvetočih senožeti, gostih logov i visikih planin davle svojo čudodelno moč znanomi domačemi sredstvi

„BILJNA ROSA“

blagodat prirode za vse i vsakšega!

VSAKA KAPLICA JE VREDNA ZLATA!

Pri GLAVOBOLI, otrujenosti i potrtosti namažite senca i čelo s tremi kaplicami * Pri NAŠECI i zadelanom nosi po edno kaplico v nosno votlino * Pri hripavosti, KASLI i katari vlejte tri kaplice na tanjer vroče vode i oparico globoko vdihašite skoz vŭsta i nos * Pri POKVARJENOM ŽELODCI, bolečinah v želodci, riganjih i krčih, vzemite tri kaplice na cukri * Pri ZOBOBOLI trbe boleča mesta dobro namazati * Pri REUMATIZMI, protini, smicanjih, bolečinah v križi, trganjih v kotrigah dobro mazanje olejša bolečine * 3 kaplice v kupici vode dajo izvrstno VODO za IZPIRANJE vŭst i grla.

„BILJNA ROSA“ samo edna je
Potreb zato čuvajte se!

Pravo „BILJNO ROZO“ dobite v vseh apotekah i bolših trgovinah po originalnoj ceni. Če ne, pišite direktno na naš naslov:

100-letna Apoteka --- Bač (Dunavska banovina)

i Vam bomo po želi včasih poslali 4 stekleničke ali 8 stekleniček „BILJNE ROSE“ po originalnoj ceni. Poštine ne računamo.
Ona ide v naše breme. Reg. 1610/38

Naglejüvač

Naš naglejüvač je človik, šteri rad cajtinge prebira. Tou je čtōu, ka velki gospodje i ravnitelje držav eden ovoga obiskávlejo, kak bi krizo klali, pa kak bi goloba zválili, šteri bi nan prneso oljkino vejko svetovnoga mira, pa kak bi eden ovoga napelali, ka bi namesto pükš delali napriliko železne šampeti, eli motike, eli bi pa namesto trdnjav zidali povejmo napriliko šole, špitale eli kaj takšega.

Naš naglejüvač je včasí trde glavé, pa nikak nej razmo, zakaj se visiki gospodje ne držijo staroga pregovora: „Sakši naj pomeče pred svojim pragom!“ Domá krizo dol strápati, v svojoj državi se skrbeti za svetovni mir, sosid pa pá v svojoj državi naj isto dela i v kratkon de vse dobro. — Namesto toga pa samo potüjejo, pa zborüjejo pa seje májo, sejajo li sejajo, žetve pa se pa li nej nigdar včakati.

Drügi so pravili, ka so tou sküpné brige, pa se morejo sküпно obravnavati, ka že bou žetva (či prlé stári ne gratamo pa merjémo).

S takšimi fsefelé gučami so tak na dvojščino spravili našega naglejüvača, ka nej znao, ka bi nam od toga pisao.

Te pa ka drügo, šou je svojega rabinara pitat, kak tou je. Gospod so pravili, ka prej vi g. dr. Naglejüvač máte prav, naj sakša država domá pravilno dela, pa de dobro. Pa tisti tütj májo prav, šteri právjio, ka so tou sküpné brige vsej držav, pa se sküпно morejo obravnavati.

Naš naglejüvač pa s tem odgovorom nej büo zadovolen, pa se štükao s svojim rabinarom. Kda sta se že skoro svadila, je rabinar pravo, ka v ednom delešnjem orsági je eden světi rabinar, ite prej g. dr. Naglejüvač k njemi pa van un že pamet dostavi.

Te pa hajd k světomi rabinari! Kda je světi rabinar dugovanje čüo, se je eden čas čovao pa glado po pišljivoj glávi. „Znáte moj lübi gospod, tou so takša dugovanja, ka vij máte prav, pa ovi májo prav, ka seje držijo. Pravzaprav, po vsoj pravici je delo takše, kak van zaj jes edno priliko poven od Kobija pa od Sáre pa od njeva slüžečke deklé. Eden večer je Sara pravila Kobiji: „Čüješ Kobi moje dete, jes čüli praviti, našo dekla noseči sou.“ Kobi je pa pravo: „Sara moje zlato, lass gehen, tou njene brigi sou.“ „Ja, Kobi jes čüli praviti, ka dekla od tebe noseči sou.“ „Zlato moja Sara, lass gehen, tou moje brigi sou.“ „Znaš meni Tvoja žena se tou ne vidi, ka jes ne vej, ka zaj z vama delali?“ Te je pa Kobi Saro pobožao po rami pa pravo: „Lass gehen Sara tou Tvoji brigi sou.“

Moder rabinar je nazadnje pravo: „Vište, dragi doktor Naglejüvač, svetovna dela so glij takša, kak Kobijova, Sarina pa njeva deklé. Vsi edno brigo majo, samo ka zato sakši na svoj način more svojo nevolu san nositi, pa se je braniti, kak zna pa more!“

S temi rečmi je světi rabinar porino našemi naglejüvači nekši šparavec pod nos. Sirmak nej móu pejnez, te je pa püsto v šparanec gumbu s tistoga svojega zimskoga kaputa novoga raztrganoga.

„Moj Boug naj Vam plača po Vašem zasluženji. Zbogom!“

Plača zavüpanja

Strašen vdarec je zadeo ženo uradnika, ki je bio zavolo po-neverjenja obsojeni na osemletno vozo. Napravo je teliko dugov, da bi morala žena vse odati, če bi je štela poravnati. Ka pa potom? Ali naj ide s svojim 8 letnim sinčkom i 10 letnov hčerkov po kodi- vanji? Svojo veliko zadrego potoži prijateljici. Ta jo opozori na vre- lec vseh milosti, na prsv. Srce Jezušovo. K njemi naj se zateče, njemi potoži svojo nevalo, priporoči svojo deco i posebno svojega moža, da bi se po prestanoj kaštigi pobolšao i povrno k njej. Gospa resan ide v cerkev, kde je bila na stranskom oltari podoba presv. Srca Jezušovoga. Pred to podobo poklekne i prav prisrčno moli. Te pa obvisijo njene oči na trnavoj koroni, ki obdaja prsv. Srce i obide jo miseo, kak da se more pritožavati nad bridkostjov, ki jo muči, Gospod je pa tak mirno i vdano noso trnavo korono, tak mirno pre- našao vse bridkosti, ki so zadele njegovo presv. Srce! Nehote zdigne roke k podobi presv. Srca i vzdihne: „O boži Zveličar, kak morem jaz uboga grešnica zahtevati, da bi se mi bole godilo kak tebi! Če si ti brez godrnjanja noso trnavo korono, ki so ti jo drügi spleli s svojimi grehi, se tüdi jaz nesmem pritožavati. Probala bom potrpež- livo sprejeti težki križ i ga nositi tebi v čast. O presv. Srce Jezu- šovo, zgledni se milostno na mene i poslühni moje prošnje! Smiluj se mene i moje dece, razlej vretino svoje milosti tüdi na nesrečneža, ki je našoj družini povzročo teliko nevole!“ Še ednok se milo zgled- ne na podobo i vsa pomirjena odide domo. Trnava korona okoli presv. Srca Jezušovoga i njegova milost njej je dala teliko moči, da je vdano nosila vse težave, ki so jo zadele na poti njenoga življenja. — Od toga je minolo 11 let. Znova kleči gospa pred istov podobov presv. Srca Jezušovoga i pretače skuze, a ne več skuze žalosti, nego skuze veselja i zahvalnosti. Poleg nje klečita odrasčeniva sin i hčerka i — njeni mož. Deca so dobro preskrbljena, pa tüdi mož je prišeo iz voze ves inačiči s trdim sklepom, da šče z lepim življenjom i mar- livim delom popraviti vse, ka je zagrešo nad svojov družinov. Presv. Srce Jezušovo je spunilo želo siromaške žene i razlejalo svoje mi- losti na vso družino.

Poduğšaj si življenje! Od toga predmeta je izišla jako zanimiva knigica, štero čtevci dobijo brezplačno, či jo s kartov zahtevlejo od PANNONIA - APOTHEKE, Buda- pest 72, Postfach 83, Abt. III. 31. Vse ostalo si lahko čtevci na drugom mesti preč- tejo v tom kalendari od toga.

Kofjač Franc

splošno ključavničarstvo

MURSKA SOBOTA

Lendavska cesta 86.

Priporočam svojo **ključavničar- sko delavnicu** za dobavo vseh v to stroko spadajočih del, ka- kor železna vrata, okna, žične ograje, škarjasta omrežja, stop- niške ograje, štedilnike (šparhet) ter vsa stavbena dela itd. itd. Izdelava prvovrstna. Cene zmerne.

Tebe bodo dekcle troštale...

Narodna.

Tebe bodo dekcle troštale,
Gda že jaz odvandrao bom,
Gda že jaz odvandrao bom,
Pa daleč, daleč hodo bom.

Jaz bom si pa pükšo küpo,
In te itice dol spostrelo,
Naj te nedo troštale,
Pa mil' veselje delale.

Tebe bodo rože troštale,
Šter' po travniki cvetejo,
Šter' po travniki cvetejo,
Pa mil' veselje delajo.

Tebe bodo ribe troštale,
Šter' po vodi plavajo,
Šter' po vodi plavajo,
Pa mil' veselje delajo.

Jaz bom si pa koso küpo,
In te rožce bom dol pokoso,
Naj te nedo troštale,
Pa mil' veselje delale.

Jaz bom si pa mrežo küpo,
In te ribice bom spolovo,
Naj te nedo troštale,
Pa mil' veselje delale.

Tebe bodo itice troštale,
Šter' pod zrakom lečejo,
Šter' pod zrakom lečejo,
Pa mil' veselje delajo.

Tebe bodo dekcle troštale,
Gda že jaz odvandrao bom,
Gda že jaz odvandrao bom,
Pa daleč, daleč hodo bom.

Zapisao: Š. K.

Dekla nese k mlini...

Narodna.

Dekla nese k mlini
Žakeo borovice.

Hitro nam semeli,
Ka bomo lüdske meli.

Drlin, drlin, drjom, jom, jom,
Da bomo lüdske meli.

Štrk pa drva ceple,
Čapla vodo nosi.

Komar pa z mühov pleše
Po brezovom strnišči.

Keber jesti küha,
Stenica zabelüje.

Müha zgrabi poleno,
Pa komari vdari v koleno.

Vüš pa dete zible,
Buha hižo zmeče.

Komar pa zgrabi robec,
Pa mühi vdari v gobec.

„Tiho bodi müha,
Ti stara baba glüha!“

Müha nikaj nej marala,
Ešče vekšo vrisko delala.

Zapisao: Š. K.

Podugšaj si življenje!

Življenje se more podugšati, betegi se morejo zvrčiti, slabi ojačiti, nestanovitni morejo postati jakostni i nesrečni postanoti srečni!

KA PRIDE ZA VSAKIM BETEGOM?

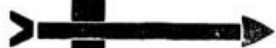
Oslabitev živcev, zguba dobri prijatelov ali svoji bližnji razočaranost, strah pred betegom, nepravi način življenja i vnogo drugi razlogov.

ZADOVOLSTVO

je najbolši doktor! Vnogo je poti, štere te lejko pripelajo do dobrega razpoloženja, štera te oživijo, te navdajo z novim vüpanjom, a te poti so prikazane v ednoj razpravi, štero vsakši, ki jo zaprosi, dobi

ŠČISTA BREZPLAČNO!

V toj maloj knigici je raztumačeno, kak se morejo v kratkom vremeni i brezi falng pri deli živci i mišičevje ojačiti, trüjava, slabo razpoloženje, raztresenost, nerazpoloženje za delo i nebroj drugi pojavov betega popraviti ali celo odstraniti. Zahtevajte to razpravo, štera vam pove vnogo hasnovitoga.

PANNONIA - APOTHEKE,
BUDAPEST 72, Postfach 83, Abt. III. 31.

Redka milošča

V mesti Maastricht na Nizozemskom je p. Abel, kak nam sam pripovedava, srećao staroga, seroga dühovnika, ki je v kapeli najsvetejšega Oltarskoga Svestva vsaki den mešüvao ob 10. vöri. Pitao je drugoga dühovnika: „Kak to, da more te stari gospod do 11. vöre ostati na tešće, ka komaj ob 10 vöri mešüje?“ I dühovnik njemi je pravo: „Te stari gospod je bio prle židov. Ednok sreća procesijo z Najsvetejšim. I židov je zasramüvao mimoidočo procesijo. V trenutki, gda je njegovo zasramovanje dosegnö višek, je spadno žarek milosti iz monštrance v njegovo srce. Presv. Srce Jezušovo v najsv. Olt. Svestvi je pozvalo ubogoga zasleplenca. I židov se je z vsem srcom odzvao njegovomi pozvanji. Postao je kristjan, dühovnik i je za pokoro skleno, da se bo zato, ar se je to zgodilo ob 10. vöri, vse svoje življenje vsaki den posto do desete vöre, nato pa mešüvao v kapeli najsvetejšega Oltarskoga Svestva.

Naša tolažba v nesreči

V zadnji svetovni bojni je družina, ki se je posvetila presv. Srci Jezušovomi — kak poroča znani P. Mateo — dobila brzojavko, da je najstarejši sin spadno na bojišči. Mati vzeme brzojavko i jo dene pred podobo presv. Srca Jezušovoga, svojega Krala. Nato zazove deco, služinčad, vso družino. Vžge sveče pri podobi i naravno z junaškim samozatajüvanjom zaspevle pesem: „Jezuš, naše vüpanje“, i moli apoškolsko vero. Po končanoj molitvi pravi mati deci: „Vaš najstarejši brat se je preselo v večnost. On počiva v naročji Krala naše družine.“ Zdaj se je pa milo zjokala pred podobov presv. Srca Jezušovoga i ž njov vsa družina. — Presv. Srce Jezušovo je družini, ki se je njemu posvetila, naklonila toliko tolažbe, da je vdano nosila težki križ, šteroga njej je naložila boža previdnost.

Lani so mi pravili...

Narodna.

Láni so mi pravili:

„Deklica, deklíca.“

Letos mi právijo:

„Mamíka, mamíka.“

Kam pa to mine?

Kam ide, kam ide?

To je slovensko veselje!

Láni sam plela

Lük no mak, lük no mak,

Letos mi joče

Moj máli knap.

Láni so me vidli

Skoz zidá, skoz zidá,

Letos me ne vidijo

Skoz plotá, skoz plotá.

Zapisao: I. I.

NAZNANJAMO

cenjenim odjemalcem, da imamo
poleg velike zaloge vsakovrstnega

manufakturnega blaga tudi konfekcije.

Velika izbira ženskih zimskih plašcev (kaputov)
ter ženskih, moških in otročji „HUBERTUSOV“.

**Obenem izvršujemo vsakovrstno konfekcijo na lastno željo
po meri!**

KR. HIRSCHL IN SINOVA - M. SOBOTA

Naš vert do pa praščička klali...

Narodna.

Naš vert do pa praščička klali...
Al' što de njim pomagao klati?
Dajte da mi prav žganice,
Da si spijem na teščice!
Zdaj že vidim, da irachi nej,
Ka morem iti jaz najnaprej.

Jaz pa idem notri v hlev,
Praščič misli, da njemi nesem plev'.
Nej sam vūpao ga prijeti,
Že mi je leto prek po péti.
On nad menov telko brúli,
Da mi péto vso ogüli;
On nad menov telko čampa,
Ka bi jaz nūcao dva krampa;
On nad menov telko mensa,
Ka mi hlače vse razčeše;
Vūha špiči no poslüša;
V meni dūša že trepeče...
Zdaj de moja poskradnja vōra,
Či de on nad menov telko gōra!
On mene zbije v eden kot,
Ovi bežijo vsi za njim,
Jaz pa v koti li sedim;
Mogeo bom si hlače prati,
Prle kak bom ga pomagao klati...

* * * *

Či g gostūvanji se spravlaš,
Tak se skrbi, kak ta mravla!
Ka do ti pozvani gosti
Jesti meli vsi zadosti.

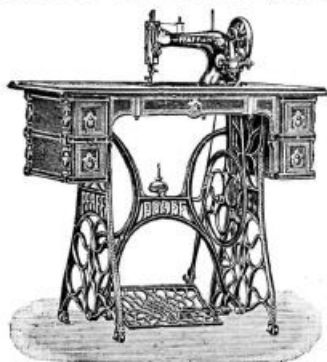
Zapisao : Š. K.

Dužnost vsakoga Slovenca v Slovenskoj Krajini je,
da si v prvoj vrsti naroči naše domače liste:

NOVINE I MAR. LIST

KOLESA

**Motorji,
Radioaparati,
Šivalni in
Pisalni stroji,
Automobili
švedske znamke „Adler“.**

Preše za grozdje, šrafi, štedilniki, v domači in fabrični izdelavi, vse vrste mehanična dela za kolesa, motorje, automobile, benzinske pumpe vseh vrst, masti in olja za automobile in stroje, strokovna radiodelavnica, postaja za polnjenje akumulatorjev in za popravilo istih.

Popravlja vsakovrstnih strojev, gospodarskih in drugih manometrov, vseh vrst strokovna popraviljanja, s autogeničnim in električnim varenjem, ugodna vožnja s autofaksljem.

Fritz Štefan

DOL. LENDAVA pri kolodvoru

SENJE

v Slovenskoj Krajini

Beltinci: (živ. i kram.) 20. januar, 20. februar, 25. aprila, 15. julija, 15. in 27. sept. i 5. novembra. - Pripomba. Plemensko senje rodovniške živine je 24. aprila i 24. oktobra.

Boğojina: (živ. i kram.) 15. februar, 20. marca, 19. maja, 20. julija, 4. sept. i 16. novembra.

Cankova: (živ. i kram.) Ponedelek po cvetnoj nedeli, ponedlek po sv. Trojstva nedeli, 24. sept. i 11. nov.

Črenšovci: (živ.) 14. marca; (živ. i kram.) v ponedlek po 3. maji, v ponedlek po 14. sept. i 20. oktobra.

Dobrovnik: (živ. konjski i kram.) v tork pred Vüzmom, ponedlek pred Telovim, 25. julija i 20. septembra.

Dokležovje: (konj. živ. i drobno) 18. junija i 21. augusta.

Dolenci: (drobno) na Telovo i 6. decembra.

Grad (G. Lendava): 28. marca, 21. jun., 16. aug., 29. sept. i 30. nov.

Hodoš: (živ. i kram.) 10. marca, 5. julija, 19. augusta i 5. oktobra.

Križevci: (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija i 27. oktobra, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Če spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.

Kuzma: (kram.) na Križni četrtel.

Krog: (kramarsko) 4. maja.

Lendava: (konj. živ. i kram.) 25. jan., 16. febr. v četrtel po tretjoj postnoj nedeli, na Velki četrtel, v ponedlek po Risalaj, 28. julija, 28. aug., 28. sept., 28. okt. i 19. dec. Vsaki tork svinj. senje. Če na te den spadne svetek, se senje vrši na drugi den, tak tudi, če velko senje spadne na tork, se svinj. senje tudi te den vrši.

Martjanci: (živ. i kram.) 6. maja, 9. augusta i 23. oktobra.

Petrovci: (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. sept. i 28. oktobra.

Pužavci: (kramarsko) 13. julija.

Puconci: (živ. i kram.) 28. maja, 10. julija, 10. septembra i 10. novembra.

Prosenjakovci: (živ. i kram.) 15. marca, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.

Rakičan: (živ.) 26. marca, v tork pred Risali, 2. julija, 16. aug. i 8. nov.

Selo: (kram.) prvo nadelo po Srpnj Mariji i na Miklošovo.

Sv. Benedik: (kram.) pred pepelnicov, po postni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred Božičom vsikdar v ponedlek.

Sobota : Prvi ponedelek januara živinsko senje, prvi ponedelek februara živ. i kram., prvi ponedelek marca živ. i kram., prvi ponedelek aprila živ., prvi pond. maja živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. avgusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi pond. novembra živ., 6. decembra živ. i kram. Če spadne na prvi ponedelek svetek, se vrši senje na drugi den.

Sv. Sebešćan : (kram.) 20. jan., 2 nedela po vüzmi, 15. jun. i 21. dec.

Tišina : (živ. i kram.) 10. apr., 7. sept.

Turnišće : (živ. i kram.) v četrtek pred Čvelnov nedelov, drugi pond. po Vüzmi, v četrtek pred Risali, v pond. pred Vel. mešov, 9. sept., 4. oktobra i 15. dec., v vsaki četrtek svinjsko senje. Če na te den spadne svetek, se senje vrši na drugi den.

Srez Ljutomer

Ljutomer : živ. senje 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. avg., 12. nov. Kram. i živ. senje : 11. febr., 11. marc., 13. maja; tudi konjsko : 16. sept., 17. dec; samo konj. i živ. senje : 14. okt.

Cven : 7. septembra.

Gor. Radgona : 3. februar, 25. maja, 10. avgusta, 15. novembra.

Negova : 8. septembra.

Sv. Peter : 17. jan., 30. jun., 21. sept.

Sv. Križ : ponedlek po tihoj nedeli, 3. maja, 26. julija i 6. novembra.

Mala Nedelja : v četrtek pred nedelov sv. Trojstva, 21. oktobra.

Verzej : 6. maja, 29. sept. i 30. nov.

Sv. Duh : 24. avgusta i 13. dec.

Medjimurje

Čakovec : 3. febr., na cvetni pond., 30. jun., 3. avg., 13. okt., 25. nov. Tedensko senje vsako sredo. Mesečno vsako prvo sredo v meseci.

Draškovec : v sredo po Jürjovom, 7. i 16. avgusta i 11. novembra.

Kotoriba : 9. marca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.

M. Središće : 1. maja, 26. junija, 19. avgusta i 26. oktobra.

Nedelišće : 10. marca, 15. apr., 16. jun., v pond. po angel. nedeli, 12. avg., 1. sept., 16. okt., 11. nov. i 13. dec.

Prelog : na fašen. tork, v tork po Ris. v tork po sv. Jakob., v tork po sv. Lukači.

Razkrižje : na belo sredo, 16. maja, 24. junija i 10. avgusta.

Sv. Jelena : 16. februara, 22. maja, 18. junija i 22. septembra.

Sv. Martin : 24. apr. 13. jun. i 12. nov.

VSEM

svojim cenjenim odjemalcem se najtopleje priporočamo, s vsem

manufakturnim,
galanterijskim,
kolonijalnim,
usnjem

ter z najlepšo izbiri
balnege blaga
za

mladožence i snehe

Joško Klepec,
BELTINCI,
Joško Klepec ml.,
LENDAVA,
Karel Klepec,
ČRENŠOVCI,
Julian Klepec,
TURNIŠĆE.

Redko povrnjenje

Fanjščekove dni l. 1645. so priredili v tak zvanj „slikanoj hiži“ v Gradzi velki ples. Pozvana je bila tudi Terezija pl. Strobellohofer. Slovela je kak krasotica. Toga se je ona tudi zavedala i bila na to ponosna. Živela je samo za te svet. Za Boga, za svojo dušo se je malo brigala. Bila je na duši mrtvoudna. Šla je na plesno veselico. V predsobi dvorane, kde se je vršo ples, nekolko postoji, da si nekaj popravi na obleki. Tu zapazi nad dverami v dvorani Kristušovo podobo v prostom okviru. Kazala je Kristuša, kak ves obližani s krvjov i znojom nese težki križ. Mili Kristušov pogled je zadeo njeno srce. A naednok jo napadne skušnjava: „Zdaj ne čas za pobožnost“, pravi sama pri sebi, „ne, ne, ples i zabava je zdaj moje opravilo“, i šče včas stopiti v plesno dvorano, a nemire se genoti z mesta. Zgledalo je, da jo neka nevidna roka zadržava. Vsa prestrašena pogledne na podobo i zdi se njej, da njej Gospod pravi: „O moja hčerka, ti ideš vsa v pregrešnoj obleki k zabavi i plesi, pogledni mene obloženoga s težkim križom, na šterom sam krvaveč za tebe vmro. Ali moreš biti tak predrzna, da pozabiš, ka sam za tebe včino?“ — Vsa bleđa spadne na kolena i njeno ponosno, nečimerno srce je bilo strto! Zapustila je svet i njegovo srečo i stopila v red karmeličank v Pragi. Presv. Srce Jezušovo jo je rešilo duševnoga mrtvouda i njeno srce vžgalo v gorečnosti za Boga i za zveličanje svoje duše.

Najbole stara poznana

**kleparska
delavnica**

je

BRATA JUG

**kleparstvo
v M. SOBOTA.**

Izgotavlja vse špenglarsko delo dobro in fal. Žlebe, strelovode, pokrivanje tŕormov i vsakofele popravila n napravita hitro i fal.

AUTOTAKSI

BRATA JUG

najbole gvušno vozi vsaki čas i v vsako smer. — **Cene nizke!**

M. SOBOTA
Aleksandrova c. 16.

Što šče dobre kranščake meti,

naj obiše

Sukič Jürija

v Murškoj Soboti.

Tam dobi kranščake že od 35 D. naprej z Beča i Pariza. - Stare popravi na novo po najnižjoj ceni

Imam v zalogi

**lepe kamgarne,
žensko blago,
klobuke**

in raznomodno blago.

Se priporočam

Vinko Klepec

M. Sobota, Aleksandrova c. 18.

Veletrgovina manufakturnega, pletenega i
kratkega blaga. — Prodaja samo na veliko!

HAHN PAVEL * M. SOBOTA

Kolodvorska ulica 1.

Telefon 49.

Osrednja kmetijska blagovna zadruga

z o. j. v **MURSKI SOBOTI.**

Kupuje po najugodnejših cenah vse kmečke pridelke, kakor pšenico, rž, ajdo, proso, oves, ječmen, krompir, laneno seme, sončevnicino seme, jajca, perutnino, svinje itd. — **Dobavlja** vsem kmetovalcem po zelo nizkih cenah umetna gnojila, apno, cement, opeko, drva, les za rabo itd.

Oglasite se osebno v pisarni, ki se nahaja v Murski Soboti, Lendavska c. 22.

Sukič Ludvik

trgovina z železnino,
steklom in barvami

Murska Sobota

Glavni trg.

Driporoča po najnižjih dnevnih cenah:

Solidna postrežba!

Železo, žičke in žico,
traverze, cement,
kovanje, kose,
motike, lopate,
razno orodje,
kuhinjsko posodo,
štedilnike, pečl,
barve, firnis, laki,
okensko steklo (glažojne)

Nizke cene!

Vse pogrebne potrebščine:

Zmerne cene.

Domache podjetje.

Točna postrežba.

Rakve: Kovrnaste, hrastove in navadne,

tančice (šlare) svilene in navadne,

vence v veliki izbiri,

trake za vence z napisom,

izposojam mrtvaški voz in oder.

DOMANJKO MIRO, MURSKA SOBOTA

LEDAVSKA C. 8.

**Prve, kak bi kaj kupili,
si poglednite trgovino**

WEISS ŽIGE

**V L E N D A V I
i v M. SOBOTI**

Aleksandrova c. 17. (poleg Bata)

Na zalogi mam vse vrste zimske kratke i duge moške kapute, nepremočlive moške, ženske i dečje „Hubertus“ plašče, duge ženske kapute, vse vrste moških i dečjih oblek. Velika izbira hob. Mam vse vrste kamgarov, štofov i caigov

! ! Obleke izdelavamo tudi po meri točno i solidno ! !

Pridite i si vse to lahko poglednete, brezi toga, da bi vas silili za nakup

NAZNANJAM

cenj. občinstvu, da sem odprl v
M. Soboti, Mala ulica 3

ključavničarsko delavnico.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor **železna okna** in vrata, različne ograje, škrjaste mreže, ročne blagajne, šporhete iz navadnega in rje prostega **železa** (rostfrei) kakor tudi različno okovje, montažo **železnih rolojev**, avtogensko varjenje in rezanja ter popravila biciklov.

Cenj. občinstvu se priporoča:

GOMBOŠI FRANC,

splošno ključavničarstvo

M. SOBOTA

ČEH FRANC

trgovina
z mešanim blagom

Murska Sobota

Denar naložite najvarneje

v

KMEČKI POSOJILNICI

ZADRUGI Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

v

MURSKI SOBOTI.

Za vse vloge jamči preko 1800 članov z vsem
svojim premičnim in nepremičnim premoženjem

*

Vse vloge, katere so vsak čas na
razpolago, obrestuje najugodneje

ŠIFTAR LUDVIK

TOVARNA
PERILA

MURSKA SOBOTA

**Speci-
jalna SLAŠČIČARNA**

Nudim dnevno vse vrste svežega
peciva, tort, čajno pecivo, bombone,
čokolado, v letnem času fini slado-
led, za gostovanje, godove izdelujem
lepo okrašene torte.

Cene nizke! Točna postrežba!

PAUKO SIDONIJA
slaščičarna

M. Sobota - Aleksandrova c. 18.

**KOLESA,
RADIOAPARATI,
ŽELEZNINA**

po najnižji cenaj pri

NEMEC JANEZI

MURSKA SOBOTA

(Nasproti Borze dela)

Strokovna radiodelavnica.

Ključavničarstvo

POREDŠ I.

Istotam.

L. FRIM

ŽELEZNA BAUTA V M. SOBOTI

Priporočam svojim kupcem svoje najbougše
motike, lopate, sekire i žage.

Samoodaja

**švedskih kos, Diamantstahl kos,
originalnih tirolskih kamnov.**

Na zalogi

ma tudi vsakovrstne potrebsčine za zidanje,
**šlejz i betonskega železa, štedilnike za
zidanje, kak tudi „Triumph“ šamerštedilnike.**

Na skladišči ešče ma **sečkare, reporeznice,**
mline za jabuka i grozdje pa vse v železno stroko
spadajočo blago.

POZOR!

Cenj. občinstvi naznanjam, da imam na zalogi
**veliko izbiro najnovejšega modnega in
vsakovrstnega kratkega blaga v moji**

manufakturni trgovini

(prej Brata Šiftar in Hahn).

PREPRIČAJTE SE

in oglejte si zalogo, postregel
bom vsakogar zadovoljivo!

TVORNIŠKA ZALOGA DERILA!

Solidna postrežba!

Niske cene!

PRIPOROČA SE:

ŠIFTAR KAROL - M. SOBOTA

OBČINSKA HRANILNICA

MURSKA SOBOTA

TELEFON ŠT. 34. - ČEK. RAČ. ŠT. 14.891

Edini pupilarno varni zavod v Prekmurji.

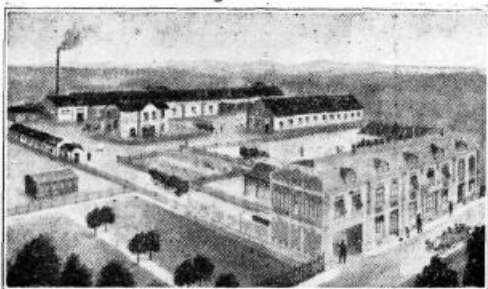
Za hranilne vloge i sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči velika občina Murska Sobota z vsem svojim premoženjem i z vsov svojov davčnov močjov, zato se tudi sirotinski penezi i občinski fondi samo tu morejo vložiti. Sprejme vloge na hranilne knjižice i v tekočem računi pa je obrestuje najugodnej. Daje posojila proti vknižbi i na poroštvo (na grünt i na karto bijanko z poroki.)

Dovoljuje vsakovrstne kredite

(lombardne, menično-eskompntne, kontokorentne)
na primerne garancije.

Opravlja tudi vse druge v penezno stroko spadajoče transakcije najkulantnej.

**Najmodernejša
fabrika
mesnati
izdelkov**

Hladilnica in fabrika za led

JOS. BENKO

M. SOBOTA

**Delajo se vsake vrste klobase, salame (zimске i letne)
kak tudi vsele**

prekajeno meso

EXPORT

govenske živine, svinj, telec i mesa.

Dobi se mast I. vrste tudi na malo!

NAJNIŽIŠA CENA I NAJBOGŠA KVALITETA

Za delavce

ocverke, prekajene svinjske nože, itd. po niskoj ceni.

Stalna tablica casa, kua nam zivina skoti.

Den püşča- nja	Skoti nam				Den püşča- nja	Skoti nam				Den püşča- nja	Skoti nam			
	kobila	krava	ovca	svinja		kobila	krava	ovca	svinja		kobila	krava	ovca	svinja
Jan. 1	Dec. 2	Okt. 3	Jun. 4	Apr. 2	Maj 1	Apr. 1	Febr. 5	Okt. 2	Aug. 21	Sept. 3	Aug. 3	Jun. 9	Febr. 3	Dec. 23
5	6	12	9	23	5	5	9	6	25	6	7	13	7	27
9	10	16	12	Maj. 17	9	9	13	10	30	10	11	17	11	31
13	14	20	16	5	13	13	17	14	Sept. 2	14	15	21	15	Jan. 4
17	18	24	20	9	17	17	21	18	6	18	19	25	19	8
21	22	26	24	13	21	21	25	22	10	22	23	29	23	12
23	26	Nov. 1	28	17	25	25	Marc. 1	26	14	26	27	Jul. 3	27	16
29	30	5	Jul. 2	21	29	29	5	30	18	30	31	7	Marc. 3	20
Febr. 2	Jan. 3	9	6	25	Jun. 2	Maj 3	9	Nov. 3	22	Okt. 4	Sept. 4	11	7	24
6	7	13	10	29	6	7	13	7	26	8	8	15	11	28
10	11	17	14	Jun. 2	10	11	17	11	30	12	12	19	15	Febr. 1
14	15	21	18	6	14	15	21	15	Okt. 4	16	16	23	19	5
18	19	25	22	10	18	19	25	19	8	20	20	27	23	9
22	23	30	26	14	22	23	29	23	12	24	24	31	27	13
26	27	Dec. 3	30	18	26	27	Apr. 2	27	16	28	28	Aug. 4	31	17
30	31	7	Aug. 3	23	30	31	6	Dec. 1	20	Nov. 1	Okt. 2	8	Apr. 4	21
Marc 2	Febr. 4	11	7	26	Jul. 4	Jun. 4	10	6	24	Nov. 5	6	12	8	25
6	8	15	11	30	8	8	14	9	28	9	10	16	12	Marc 1
10	12	19	15	Jul. 4	12	12	18	12	Nov. 1	13	14	20	16	5
14	16	23	19	8	16	16	22	16	5	17	18	24	20	9
18	20	27	23	12	20	20	26	20	9	21	22	28	24	13
22	24	31	27	16	24	24	30	24	13	25	26	Sept. 1	28	17
26	28	Jan. 4	31	20	28	28	Maj 4	28	17	29	30	5	Maj 3	21
Apr. 3	Marc 4	8	Sept. 4	24	Aug. 1	Jul. 1	8	Jan. 2	21	Dec. 3	Nov. 3	9	6	25
7	8	12	8	28	5	6	12	6	25	7	7	13	10	29
11	12	16	12	Aug. 1	9	10	16	10	29	11	11	17	14	Apr. 2
15	16	20	16	5	13	14	20	13	Dec. 3	15	15	21	18	6
19	20	24	20	9	17	18	24	18	7	19	19	25	22	10
23	24	29	24	10	21	22	28	22	11	23	23	29	26	14
27	28	Febr. 1	26	18	25	26	Jun. 1	26	15	27	27	Okt. 3	30	18
					29	30	5	30	19	31	Dec. 1	7	Jun. 3	

VAŠE

FOTOGRAFIJE SLIKE

Vam zvrhunredno lepe i
jako fal napravi samo

Foto „Balkan“

LENDAVA (hiša g. Balkanji-ja)

Slike za legitimacije i polne liste zgotovim
hitro, lepo i najfalej.

Najcenejše je samo najboljše blago!

Zato kupujte samo v specialni trgovini,
kjer je največja zaloga in blago ne samo
najcenejše, ampak tudi najboljše.

V zalogi imamo vedno

KOLESA najboljših svetovnih znamk:

Puch - Styria - Victoria - Waffenrad - Org. Westa
Lux - Wanderer - Diamant. Razen teh tudi druge
znamke v cenejši izvedbi.

GRAMOFONI, ter vsi naknadni deli.

Glazovlna za okna v vsaki veličini ter vso
specerijsko in galanterijsko blago.

Najnižje cene!

Stalne cene!

ŠIVALNI STROJ
raznih znamk s 15 do 20
letno garancijo.

KOCUVAN LADISLAV

preje **Weissenstern**

DOLNJA LENDAVA - GLAVNA ULICA 19.